

Znak za belokranjsko vstajo

Vranoviči: na proslavi pomembnega dogodka med NOB
so v nedeljo izročili plakete in priznanja Črnomlja

V spomin na 11. in 12. avgust 1941, ko so belokranjski partizani napadli italijansko stražo in vlak pri Vranovičih, praznujejo prebivalci KS Črnomelj svoj praznik. Letošnje praznovanje pri spomeniku ob železniškem nadvozu v Vranovičih so povezali s podelitvijo plaket in priznanj mesta Črnomelj.

O zgodovinskem dogodku in množičnem odhodu Belokranjcev v partizane je govoril predsednik krajevne skupnosti Črnomelj Ivan Pečnik.

Poudaril je, da je bil ta dogodek splošni znak za vstajo belokranjskega ljudstva.

Predsednik Ivan Pečnik je zatem izročil pet plaket mesta Črnomelj in enajst priznanj. Plakete so prejeli: Milan Simec, Janez Zunič, Janez Vitkovič, Blaž Pahulje in Etbin Cerne, priznanja pa: Janez Kramarič, Anton Fabjan, Slavko Grahek, Katka Senica, Stane Klepec, Ferdo Šobar, godba na pitla iz Črnomlja, ženski pevski zbor „Miran Jarc“, osnovna šola „Miran Jarc“, gasilsko društvo Črnomelj in gradbeno podjetje Beograd.

S. D.

Predsednik KS Črnomelj Ivan Pečnik izroča plaketo znanemu družbenopolitičnemu kdelavcu Janezu Zuniču. (Foto: S. Dokl)

Colnar že drugič

Kmetijska tehnična komisija in aktiv mladih zadrugnikov KZ Krka Novo mesto sta 9. avgusta na posestvu Draškovec pri Sentjerneju organizirala tekmovanje traktoristov.

Udeležilo se ga je 17 traktoristov. Ocenjevali so odkrivanje brazde, robino brazde in splošno znanje oranja in seveda čas, ki so ga potrebovali tekmovalci za progo. Med mladimi traktoristi je bil najboljši Franc Zalar iz Vinice pri Šmarjeti, črugo mesto je zasedel Janez Miklič iz Gor. Kamenc, tretji pa je bil Franc Judež iz Vel. Cikave. Med starjšimi zadrugniki je bil najboljši Ivar Colnar, ki je zmagal že lansko leto.

Tekmovanje si je ogledalo veliko domačinov, posebno razveseljevalo pa je, da je bilo med njimi veliko mladih. Skoda pa je, da se ni tekmovala udeležilo več traktoristov. Prav mladi zadrugniki bi morali pokazati večje zanimanje in pritegniti v svoje vrste še ostale mlade kmetovalce.

P. MIKLIČ

Najboljši traktorist v občini Ivan Colnar je že drugič zmagal na tem tekmovanju.

KRASINC: ZMAGALA FILAK IN ŠTRUCELJ

Prejšnjo nedeljo so se v Krasincu zbrali najboljši belokranjski traktoristi, njihovo tekmovanje pa si je ogledalo tudi precej gledalcev. V tekmah mladincev je bil najbolj spreten Gribeljčan Anton Filak, pri članih pa je zmagal njegov sovaščan Alojz Štrucelj.

Koliko za „zapravljivčke“

Kaj se ta čas dobi v IMV in drugje — ter po čem?

Bi radi kupili avto? Kakšnega? Trenutna izbira ni ravno skopa. Najcenejši je še vedno „fičo“, za katerega pa je potrebno čakati pri novomeški Novotehni cele 3 mesece. In cena? 33.070 din. Zastava 101 je „jugoslovanska“ tudi po ceni. Stane 60.100 din; lux izvedba pa je dražja za 5.000 din. Dobavni roki so kratki. Novo zastavo P lahko dobite za 71.290 din in to takoj, prav tako fiat 1300, ki stane 55.310 din.

V IMV vam nudijo naslednje tipe: R4, R12 in R16. „Katrc“ velja 52.000 din, dobavni rok pa je mesec dni, R12 stane 82.569 din in ga je potrebno čakati 2 meseca, R16 pa lahko dobite takoj po vplačilu. In cena? Le „malo“ previsoka za vsak žep — 143.000 din. Kredit lahko dobite samo za R4.

I. V.

Na Kozjanskem tudi naši žulji

Brigada Bratstvo in enotnost na Kozjanskem izpolnila normo

V nedeljo se je vrnilo s Kozjanskega 31 brigadirjev, članov mladinske delovne brigade Bratstvo in enotnost, doma iz ožje Dolenjske in pobratenih občin v sosednjih republikah. Naši brigadirji so sodelovali pri zaključnih delih na cesti Gračnica — Ledinščica, ki jo bodo izročili namenu 30. avgusta. Brigada je delala pod pokroviteljstvom novomeškega Pionirja.

Na sobotni šesti brigadni konferenci so brigadirji spregovorili o oceni svojega deleža na letošnji akciji Kozjansko 75.

Delovne obveznosti na trasi so izpolnili 100-odstotno. Pri pripravi kulturnih in svobodnih aktivnosti so med brigadami, ki so letos delale na Kozjanskem, dobili prvenstvo. Med bivanjem v domu brigadirjev v Sentvidu so izdali vrsto biltenov, stencosov in pripravili več predavanj.

Vsa aktivnost jim je navrgla 298 točk po ključu ocenjevanja brigad, kar je bilo tudi dovolj, da so lahko 10 brigadirjem pripeli na prsi značko udarnika.

12 jih je dobilo pohvalo komandanta akcije, prav toliko pa tudi komandanta brigade.

30. avgusta bo otvoritev ceste Gračnica-Ledinščica, ki že nekaj poletij pije pot tudi dolenskih brigadirjev. Na sliki: traser Sonc (stoji) predlaga udarnike.

SELO: PRIČAKUJEJO REKORDERJE

V nedeljo popoldne ob 14. uri bo prizadevno gasilsko društvo Selo pri Mirni pod pokroviteljstvom IMV, TOZD Tovarna opreme z Mirne izročilo namenu nov gasilski kombi in električno sireno. Ob tej priložnosti naj bi v kraju izvedli vajo prostovoljni gasilci iz Mengša, ki so drugi v Evropi po doseženih uspehih na tekmovanju med najboljšimi prostovoljnimi društvi in seveda nesporni prvaki v državi.

TRIMO: 48 IZREDNIH KRVODAJALCEV

Zadnja izredna krvodajalska akcija v trebanjski občini je izredno lepo uspela. Komisija je morala celo zavračati ljudi, ki so prišli na odvzem krvi, niso pa jim še potekli trije meseci od zadnjega odvzema. Lepo so se izkazali nekateri delovni kolektivi: iz Trima je npr. prišlo skupaj 48 delavcev.

STRELA UNICILA SENIK

Strela je udarila v četrtak 7. avgusta ob 15.15 v senik Jožeta Mestka iz Janežev r. Geri v ribniški občini. Senik je precej na zgorel, ogenj pa je uničil tudi več orodja oziroma strojev. Med drugim tudi dve motorni žagi, mešalec betona, slamoreznic in mlatilnico. Škoda znaša okoli 200.000 din.

DOLENJCI GREDO NA BRKINE

Zadnjo nedeljo je odšla na Brkine na mladinsko delovno akcijo 39-članska brigada, sestavljena iz mladincev in mladink iz Črnomlja, Metlike, Novega mesta in Trebnjega. Pokrovitelj mladinske brigade „Majde Šile“ je novomeška tovarna zdravil Krka, ki je poskrbela za brezplačen prevoz in praktična darila. Brigada bo ostala na delovišču 21 dni in se ji bo te dni priključilo še 21 brigadirjev iz vseh štirih občin.

V sredini tedna se je obnovilo nestalno vreme s plohami in nevihtami, ob koncu tedna pričakujemo osvežitve in delne razjastnive.

Krka se letos noče in noče segreti. Zato pa si zadovoljno manejo roke gostinski in turistični delavci v toplicah. Bazeni so polni, kot kaže fotografija iz Dolenjskih Toplic. (Foto: Mikulan)

Dolenjska rekordna turistična letina

Toplice povsem zasedene — Na Otočcu julija rekord: 10.771 nočitev — Tujcem nuditi več

Najbolj vroč mesec je za nami. Vrh letošnje turistične sezone se bo prevesil okoli 20. avgusta. Dolenjski turistični in gostinski delavci imajo polne roke dela. Menijo, da bo letošnji izkupiček rekorden, saj je prišlo letos tudi na Dolenjsko ogromno število domačin in tujih gostov.

Kot navadno je v teh vročih dneh najbolj obiskan Otočec. V prvi polovici tega leta je prenočilo tu 243.067 gostov, kar je za 24 odst. več kot v istem obdobju lani. Od tega je bilo prek devet tisoč tujcev.

Samo v juliju pa je na Otočcu prenočilo 10.771 gostov, od tega blizu osem tisoč tujcev. V prvi polovici tega leta je bila realizacija za več kot polovico večja kot v istem obdobju lani, v juliju pa celo za 65 %.

Po rezervacijah sodeč pa bo tudi septembra še obilo dela. Na Otočcu nudijo gostu poleg prenočišča in hrane tudi kopanje v pokritem bazenu, vrsto kulturno-zabavnih prireditev, rekreacijo na trim stezi in sprostitve ob ribolovu. Kamp, ki je znan dijunjskega slabega vremena dolgo sameval, je bil v juliju in prav tako v začetku avgusta dobro obiskan.

Podobno kot na Otočcu je tudi v toplicah. Število gostov se je v Do-

lenskih Toplicah letos povečalo za blizu 20 odst. Zdravilišče je zasedeno. Prevladujejo domači gostje. Poleg kopanja v zunanjem in notranjih bazenih je poskrbljeno tudi za glasbo, enkrat tedensko pa prirejajo v parku piknike, ki so zelo dobro obiskani. Tudi v Šmarjeških Toplicah se je promet povečal. Letos je gostov v primerjavi z istim obdobjem lani več za 10 odst. Po-

(nadaljevanje na 4. strani)

NOVOMEŠČANI GREDO V DITZINGEN

V sredo, 20. avgusta, bo odšla v Ditzingen sedemčlanska mladinska študijska delegacija iz Novega mesta. Sestavljajo jo člani predsedstva občinske konference ZSMS Novo mesto. Dolenjci bodo ostali v Ditzingenu šest dni, si v tem času ogledali mesto, se spoznali z nemškimi vrstniki in se skušali seznaniti z delom, organizacijo in življenjem nemških mladincev.

SEVNICA: NOVREKOV MEMORIAL Z ODLIČNO UDELEŽBO

V soboto od 16.30 ure dalje bodo ljubitelji rokometu v Sevnici prišli na svoj račun. Na tradicionalni Novrekov Memorial je domači rokometni klub povabil kar dva zvezna ligaša: zagrebški Medveščak in Celje, iz prve slovenske lige pa Šoštanj. V obeh zveznih ligah igrajo kar 3 člani naše državne reprezentance.

VDRLA V NOVO CERKEV

V ponedeljek sta Silvo Žučko iz Senovega in Marjan Pirca iz Arneškega vdrila v novo senovsko cerkev. Ker ju je zaslužil župnik, sta se podala v beg. Ko so Pirca prijeli, je vlom priznal, Žučka pa v času poročanja se iščejo.

Sevniški, boštanjski in loški gasilci so bili v Čretah hitro na mestu, čeprav je bila noč in poti razorane od številnih neurij. (Foto: Železnik)

Požar se za požarom vrsti

Sevniški gasilci konec minulega tedna spet niso imeli miru. V petek zvečer je tresčilo v veliko gospodarsko poslopje in kozolec na Polju pod Lisco. Delo so imeli tudi krmeljski in šentjanski gasilci, ko je strela udarila v hlev v Cerovcu. (V petek so za nameček — sevniški gasilci iskali v Savi še soferja sevniškega Trgovskega podjetja Zvegljica, ki je meni nič tebi nič ustavil na sevniškem lesenem mostu in skočil v Savo... Kasneje se je sproščeno sprehajal po drevoredu...)

V nedeljo ponoči je klic sirene spet zbral sevniške gasilce zaradi ognja na gospodarskem poslopiju Ivana Po-

žuna na Čreti z Ledine. Sevniški, loški in boštanjski gasilci so lahko le varovali bližnjo hišo in nekaj barak, na podu pa je razen mlatilnice in elektromotorja zgorelo še 60 do 70 mernikov pšenice, 6 mernikov ječmena in 3 merniki ovs. Zgorelo je še okrog 10 ton sena, dosti slame, 2 soda pijače, stiskalnica in 20 kokoši. Preostalo živino so rešili. Požar je po vsej verjetnosti zanimala slaba električna napeljava. Vsa Požunova domačija je zavarovana za 100.000 dinarjev.

O požarih, ki so jih povzročale strele, poročamo še na strani „Pota in stranpota“.

V petek popoldne je ob velikem naliivu tresčilo v gospodarsko poslopje Cvelbarjevih v Grmoljah pri Skočjanu. V vasi imajo lepo urene hidrante, tudi gasilci so bili hitro na mestu, vendar hleva ni bilo mogoče iztrgati plamenom, ki jih je zanimala strela. (Foto: Železnik)

Prepoved: krmiti pšenico

Ne prepis, že gospodarski račun mora preprečiti rejcem, da bi živino pitali s pšenico

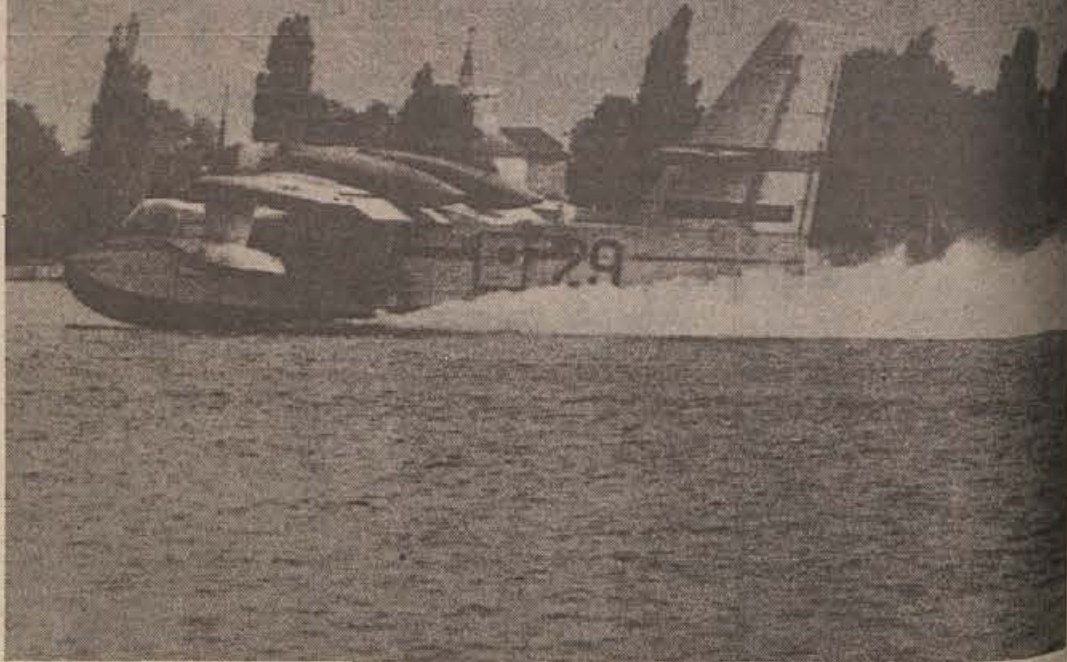
Zvezni izvršni svet je pred dnevi sprejel sklep o prepovedi porabe letošnje pšenice za živinsko krmo. Kakšen pomen in vrednost ima tak sklep, je vprašal resen kmet. Ali naj bodo kmetovalci bolj pošteti, kot so mesarji in drugi, ki ne spoštujejo predpisov o cenah, je primerjal. Ali naj se ne ozirajo na sklep – kazen ni določena – in porabijo pšenico, tako kot so namenili?

Kaže, da površen sklep lahko zavede kmetovalce na stranpot. Če kmetovalci ne dobijo za mlado pitano govedo – toliko, kot je predpisana zaščitna odkupna cena – 17,60 din za kg – ali potem ni škoda pokrmiti pšenice? Odgovor, da je koruza, ki naj bi jo uporabljali za krmo, še dražja od pšenice, je slepilen. Lahko zavede nepoučene kmete, češ da se splača

pokrmiti lastno pšenico. To namreč ni res. Zaščitna odkupna cena mladih pitanih goved – 17,60 din za kg z dodatkom 3 din premije – je izračunana pri krmjenju s koruzo, ki naj bijo plačali po 2 din kg oziroma s krmilom iz take koruze in ustreznih dodatkov. Pri dražji koruzi so stroški pitanja višji. Za kg pšenice pa kmetovalec dobi precej več kot le 2 din, če jo proda.

Zakaj je potem bil potreben sklep ZIS, da letošnje pšenice ni dovoljeno dajati živini za krmo? To tudi sam sprašujem. Odgovor: da bi pšenica ostala za kruh, je sicer točen, a premalo stvaren. Je bil sklep sprejet iz navade, da je treba nekaj reči, potem pa bo, kar bo? Nihče ne bo mogel reči, da ljudje niso bili opozorjeni?

Zakaj taka črnogledost? Iz preprostih dejstev, ker je kršnje predpisov nekje že moda. Zlasti pri živini. Tako daleč smo že, da je mlado pitano govedo iz organizirane reje teže

Hannover – Velikanski gozdni požar na Spodnjem Saškem v ZRN je terjal doslej že več kot deset človeških življenj (med drugim je izgubilo življenje tudi šest gasilcev, ki so gasili požar), pa ga kljub velikiškim naporom še niso uspeli zaježiti. Na pomoč so poklicali tudi velika vodna letala, ki bodo s posebnimi skropili poskušala omejiti ognjene zublje. Na sliki: eno izmed treh francoskih vodnih letal, ki jih je Francija poslala na pomoč svojim severnim sosedom, vzleta z jezera blizu Hannovra. (Telefoto: UPI)

TELEGRAMI

BUENOS AIRES – Čilska katoliška cerkev je izrazila zaskrbljenost za usodo 119 čilskih rodoljubov, o katerih se vse od aretacije nič ne ve. Zaprti so jih pred več meseci in odtlej je za njimi izginila vsaka sled; boje se, da so mrtvi.

NEW YORK – Kot piše ameriški list Petroleum Intelligence, je Nigerija spet pocenila svojo surovo nafto, in sicer za 5 centov pri sodčku. Nove cene veljajo od 1. julija. Kot je znano, je Nigerija nedavno že znižala cene nafte za 20 centov. Z zadnjo pocenitvijo nafte je Nigerija postala v primerjavi z Libijo in Alžirijo precej bolj konkurenčna.

Predsednica Argentine, gospa Peron, je že vstala iz bolniške postelje in normalno dela v predsedniški palači, v kateri je prav predčerašnjim zaprisegla novo argentinsko vlado. Predem je zaradi lažjega obolenja letala kar v postelji, pri čemer je bilo menda obiskovalcem bolj nerodno kot Peronovi, za katero pravijo, da je zelo odločna in sposobna, predvsem pa zelo delovna žena... bojezen in ovira...

Tačas pa se v Združenih državah Amerike dogaja nekaj, kar ni še pred nekaj meseci nihče pomislil: vse več tistih, ki so po zlomu južnovietnamskega režima plačali tudi po tisoče in šesettisoče dolarjev za sedež v letalu, se želi sedaj vrniti v domovino. Združene države Amerike imajo s temi še posebej velike težave, saj nimajo nobenih diplomatskih stikov z republiko Južni Vietnam, iz katere so še pred zlomom Thiujevega režima umaknili vse svoje diplomatske osebje. In kakaj sploh odhajajo Južnovietnamci (bolje rečeno: hočejo oditi) nazaj v domovino? Zato, ker se nikakor ne morejo privariti na življenje v ZDA, ki je daleč od tistega, kar so bili vajeni doma... povsod lepo, doma...

Tako nekako je moral misliti tudi jordanški kralj Hussein, ko je gladko (pa čeprav z diplomatskim obžalovanjem) odčlonil povabilo libijskega polkovnika Gadafija, naj bi prišel na obisk v Libijo. Odklonil je, ker se je polkovnik Gadafi zadnje čase v arabskem svetu precej zameril s svojimi ne za se sprejemljivimi izjavami... časi se spreminjajo, denar pa tudi ne odtehta vselej vse...

Denar pa je imel svoje prste mes tudi pri nečem drugem: pri atentatu, ki so ga pripravljali na ciprškega predsednika nadškofa Makariosa – pa so zaradi sreči pravočasno odkrili. Tolpa najetih morilcev je nenda pripravljala napad na predsednika po naročilu neke politične organizacije, vendar so njihove nakane pravočasno odkrili in tako obvarovali predsednika... poplačana budnost...

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

– Pravijo, da nas bodo rešili drugič! Zaenkrat so nam poslali samo material za diskusijo...

tedenski zunanjepolitični pregled

PRIPRAVE NA LIMO

V glavnem mestu Peruja Limi, se pospešeno nadaljuje priprave za ministrsko konferenco nevrščenih držav, enim najpomembnejšim zborom nevrščenih v zadnjih nekaj letih.

Na konferenci v Limi bodo samo okvirno določili dnevni red konference šestih držav in vlad nevrščenih držav.

Dežela na skrajnem koncu Iberijskega polotoka, ki se je po dolgih letih fašistične diktature dokopala svobode, nikakor ne more na pot normalnega in mirnega razvoja. Vse več znamenj kaže celo nasprotno, da je dežela morebiti celo na razpotju.

Vrsta demonstracij in nasilnih napadov na predstavnika največjih političnih strank (predvsem pa komunistične partije Portugalske) je v zadnjih nekaj dneh ustvarila v deželi izredno moreče vzdušje polno negotovosti.

Tega morda ni toliko čutiti v glavnem mestu kot na podeželju, kjer se nenehno spopadajo in odkoder poročajo tudi o mrtvih in ranjenih.

Bistveni vzrok nesporazumov je seveda razmeroma preprost: po kateri poti naprej, kako? Ali naj se Portugalska razvija po vzoru na vzhodnoevropske socialistične države ali pa naj ohrani tisto, kar imenujejo nekateri pluralizem – ali sistem z več političnimi strankami.

Portugalska na razpotju?

Zlasti desnica želi to dilemo po vsej sili kar se da napihnniti in ji dati velike razsežnosti in upanju, da bo tako pozvala (direktno ali indirektno) na pomoč tiste, ki naj bi bili poklicani za ohranitev „svobodne“ Portugalske.

Delno so v tem vsekakor uspeli, saj, denimo, nekatere zahodnoevropske države še niso dale obljubljenih 700 milijonov dolarjev pomoči, ki jih dežela nujno potrebuje. Denar ni prišel ravno zato, ker v centrih finančne in politične moči na Zahodu niso prepričani, da ne bodo levo usmerjene portugalske sile „izrabile“ te injekcije pomoči po svoje...

Temu se pridružuje tudi vse bolj negotovo stanje v Angoli, za katero ima Portugalska kot dežela, ki je stoletja dolgo tam vladala kot kolonialna sila, še vedno veliko obveznosti.

Položaj v Angoli se ni izboljšal tudi za ped, kvečjemu se poslabšal in razlogi so si precej podobni kot na Portugalskem: merjenje sil med tremi osvobodilnimi gibanji, ki se v bistvu borijo za pravico odločati o bodočem razvoju Angole.

Iz Luande, glavnega mesta nekdanje portugalske kolonije na zahodni obali Afrike, medtem bežijo tisoči Portugalcev nazaj v metropolo, zakaj medsebojni boji pripadnikov levčarsko in centralistično usmerjenih osvobodilnih gibanj so doslej terjali že tako mnogo žrtev, da sploh ni več mogoče govoriti o nemotenem normalnem življenju niti med belimi, kaj šele črnimi Angolci.

v Colombo (Sri Lanka) prihodnje leto, marveč bodo dodobra obdelali tudi vse tiste probleme sodobnega političnega in ekonomskega sveta, o katerih bo govora tudi na izrednem zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov v začetku septembra.

Nevrščeni bodo ob tej priložnosti ne samo potrdili svojo pripravljenost, da enakopravno sodelujejo pri preoblikovanju sedaj krivičnih ekonomskih odnosov v svetu, marveč bodo tudi postavili zahteve, naj se njihova stališča upoštevajo in uresničijo.

Menijo, da se bo v Limi zbralo okoli osemdeset delegacij nevrščenih, med katerimi bodo nekatere (kot na primer Kostarika) sploh prvič navzoče kot polnopravne članice.

Lima bo krog nevrščenih razširila in s tem znova dokazala, da je tako imenovani tretji svet ideja, ki privlači nove in nove udeležence članice.

TELEGRAMI

NEW DELHI – Vrhovno sodišče Indije ni sprejelo zahteve ministrice predsednice Indire Gandhi, naj bi na podlagi ustavnega amandmaja, ki ga je izglasoval parlament in podpisal predsednik republike, razveljavila razsodbo, po kateri so jo 12. junija razsodili v Alahabadu proglasiti sili kot krivo zaradi „nezakonitosti pri zadnjih volitvah“. Vrhovno sodišče je odločilo, da je treba raziskati „pravno veljavnost amandmaja“. Seja sodišča je napovedana za 25. avgust.

BEOGRAD – Na vabilo zveznega izvršnega sveta bo od 15. do 17. avgusta na uradnem obisku v Jugoslaviji generalni sekretar OZN Kurt Waldheim z ženo. Med obiskom bo gostja sprejel tudi predsednik Tito.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Kadar govorimo o stabilizaciji, prav gotovo ne mislimo na nekaj abstraktnega, temveč si pod to besedo, ki jo sicer poznamo že vrsto let, pa smo se je sedaj lotili še zlasti odločno, predstavljamo čisto določeno akcijo, določene ukrepe. In rezultati teh ukrepov naj bi se tudi nekje poznali. Predvsem na ekonomski in socialni stabilnosti delovnega človeka.

Če se tokrat za trenutek ustavimo pri slednji, torej socialni stabilizaciji, potem lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da so prvi koraki od besed k dejanjem že storjeni. Kolo je pogнал – morda se niti ne zavedamo, kako pomemben in željen je bil ta korak – prejšnji teden zvezni izvršni svet, ki je znižal stopnjo prometnega davka nekaterim proizvodom (hladilnikom, pohištvu, televizorjem in nekaterim kozmetičnim izdelkom), pridružili pa so se mu tudi proizvajalci iz nekaterih industrijskih vej in se dogovorili, da bodo cene svojih izdelkov zadržali na ravni zadnjega dne lanskega leta ali 31. maja letos.

Tako so se, na primer, organizacije združenega dela, ki proizvajajo tekstil, dogovorile, da bodo svoje proizvode prodajale za 4 odstotke ceneje kot do zdaj. Gumarji so se odločili, da bodo kupcu „podarili“ sedem odstotkov, podoben sporazum pa je dosežen tudi na področju gozdarstva in proizvodnje pohištva.

Vsi ti sporazumi so že deponirani v ZIS, vendar pa ne bo ostalo le pri tem. Dana je že pobuda, da se zniža sezonska (povišana) tarifa električne energije, v nekaj dneh pa naj bi zagledali luč sveta tudi predlogi za spremembo cen proizvajalcev papirja in celuloze. Tudi cene storitev so na rešetju, saj je pričakovati, da bodo po republikah in občinah kaj kmalu pocenili stanarine, komunalne in prometne storitve – odvisno pač od tega, koliko so kje prekoračili dogovorjene limite. V Sloveniji je tako republikski komite za trg

in cene prav te dni zaključil anketo po občinah, na osnovi katere bomo v republici korigirali politiko cen (na področju komunalnih storitev, marž in stanarin). V republici smo se namreč že natanko dogovorili o tem, kako se bomo na vsakem področju obnašali pri cenah, vendar pa se marsikje ali, boje rečeno, v večini občin tega niso držali...

Če ne bi v vsa ta prizadevanja kanila grenka kaplja, ki jo je zvaril zvezni zavod za cene vsodelovanju z mesno industrijo, potem bi lahko hudomušno zapisali, da bomo morali biti poslej pri pisanju o cenah natančnejši.

Kolo se je zavrtilo

Če smo namreč doslej zapisali, da so se cene spremenile, potem je bilo jasno, da so se zvišale. Pa smo vendarle dočakali, da so cene začele „hujšati“... No, medtem ko javnost še vedno z zanimanjem spremlja dogajanja v izložbah, so uslužbenci zvezne administracije, predno so odšli na oddih, dovolili proizvajalcem suhomesnatih proizvodov, da lahko podražijo svoje izdelke za polnih 12,5 odstotka. Ob tem, ko so se na primer rudarji v Boru odločili znižati proizvodne stroške tako, da bo poslej proizvodna cena bakra za 4.000 din nižja (pri toni), ko so delavci Šipada sklenili, da bodo znižali cene pohištva za 10 odstotkov, se zdi odločitev me-

sajev milo rečeno – čudna. Ne samo, da gre za artikle, ki jih mora delovni človek vsak dan kupovati, ne samo, da se govori o tem, da je mesa na domačem tržišču celo preveč. To, kar najbolj moti, je predvsem dejstvo, da so se proizvajalci ravno v času najostreje bitke za stabilizacijo odločili reševati probleme s starim, dobro preizkušenim, toda preživelim receptom: zviševanjem cen.

No, upajmo, da bodo možje, ki so „pozegnali“ to čudno odločitev, vso stvar še enkrat premislili, ko se bodo spočiti vrnili z dopustov. Mi pa si oglejmo še eno zadevo, ki je poleg stabilizacijskih ukrepov naša vidno mesto v raznih pogovorih in komentarjih. To je osnutek zakona o združenem delu, ki so ga skupščini SFRJ poslali tik pred poletnim dopustom.

Posamezne odredbe osnutka tega zakona so vzbudila nenavadno veliko zanimanja. To je tudi razumljivo, saj ta zakon, ki ima 557 členov, ureja celotno problematiko združenega dela – od družbenoekonomskih odnosov delavcev, oblik samoupravnega organiziranja, upravljanja, do zaščite delavcev.

Posebno zanimanje je vzbudil tisti del zakona, ki govori o prekinitvi delovnega razmerja. Osnutek zakona – če sledimo njegovemu pravniskemu jeziku – odreja, da „delavec lahko izgubi lastnost delavca v združenem delu na podlagi sporazuma z drugim delavci, na podlagi njegove volje in na podlagi sklepa drugih delavcev – brez njegove privolitve – ter na podlagi samega zakona.“ Če torej delavec (ta razlog je v določeni meri novost) ne izpolnjuje svojih obveznosti iz združenega dela in pri tem huje krši skupne interese drugih delavcev ali temeljne organizacije združenega dela, lahko delavci sklenejo, da kršilec odide iz delovne organizacije (tudi doslej so zaradi podobnih razlogov delavce odpustili, toda po pritožbah in sklepih pravosodnih organov so jih kot po pravilu ponovno sprejemali na delo).

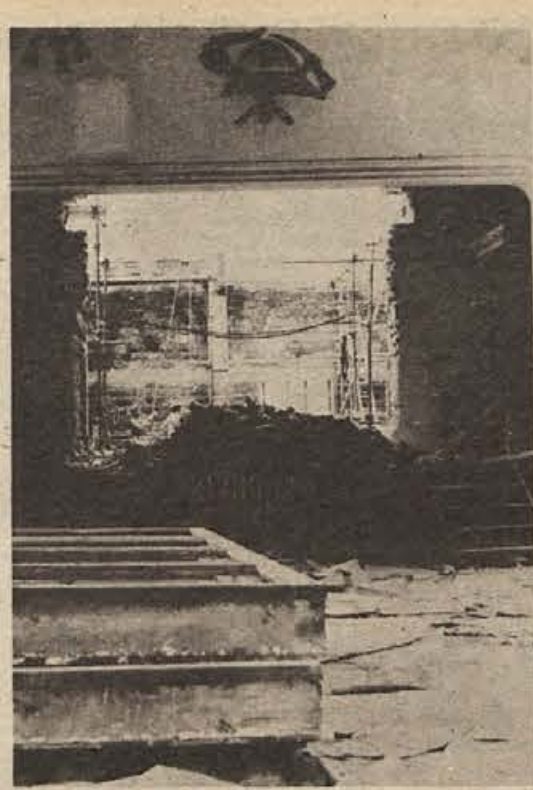
S to in pa z ostalimi odredbami, če bo seveda zakon sprejet, bodo imeli odslej delovni ljudje pravno orodje, da kaznujejo nedisciplino in lenarjenje svojih neodgovornih tovarišev, ki so se prostovoljno odločili, da bodo skupaj z njimi delali in gradili novo družbo...

ZKGP Kočevje TOZD Mesarija je pred nedavnim uvozila iz ZR Nemčije novo kontinuirano vakuumsko polnilno robot 2000 S, ki napolni na dan skoraj 3.000 kg salam, klobas in hrenovk. Na sliki: takole nastajajo hrenovke. (Foto: France Brus)

Mirensko kopalnišče pod gradom je prijetno zbrališče vseh, ki si zaželijo mokre opojnosti. Krajevna skupnost je za red zadolžila upokojenca, ki pobira simbolično vstopnino za kopalce in železne konjičke. Škoda je le, da je kopalnih dni tako malo. (Foto: Železnik)

Na odru opeka, sicer pa v Sevnici huda kulturna suša! Kaj bi bilo, če ne bi bilo vsaj praškega Kellnerja... Ob sodelovanju kulturne skupnosti in gasilcev podjetje Beton preureja dvorano gasilskega doma. Za prihodnji kulturni praznik bo Sevnica končno dobila kulturno dvorano.

Dolgoletna praksa nas je naučila, da morajo biti ceniki narejeni tako, da lahko cene kar se da enostavno in hitro zamenjamo. Cene se večkrat povečajo kar čez noč. Ob zadnji podražitvi žganih pijač je bila zadeva s cenikom v bifeju v Gribljah v trenutku urejena. (Foto: A. Bartelj)

MOKRONOG: JUTRI TEKMA MOJSTROV BRAZDE

Mokronog bo jutri prizorišče dolenjskega tekmovanja v traktorskem oranju. Začetek bo ob 15. uri, po otvoritvi in prikazovanju pravih oranja, ki ga bo spremljal strokovni komentator, se bodo pomerili mojstri brazde z območja ožje Dolenjske. Najboljši trije oraci bodo dobili pravico nastopa na republiškem tekmovanju, ki bo 5. in 6. septembra v Mengšu. V Mokronogu bo po tekmi tovarna SIP iz Sempetra prikazala nekatere svoje najnovejše kmetijske stroje.

Sejmišča

BREZICE - Na tedenskem sejmu prašičev dne 9. 8. 1975 je bilo od 423 živali do treh mesecev starosti prodanih 289 po 20 do 21 din za kg žive teže, od 14 prašičev starih nad tri mesece pa osem po 17 din za kg žive teže.

NOVO MESTO - Na tedenski sejem so kmetje pripeljali samo prašiče, cene pa so ostale nespremenjene od zadnjega sejma. Cene prašičem starih od 6 do 12 tednov so se gibale med 300 in 420 din za glavo, pripeljanih pa jih je bilo 219. Za 17 živali starih od 3 do 6 mesecev so se cene gibale med 430 in 680 din za glavo. Od skupno 236 jih je bilo prodanih 168.

Kmetijski nasveti

Po toči škropiti, ne zvoniti

Zima in gospoda ne prizaneseta, pravijo kmečki ljudje. Tudi toča si je ponekod že zasužila tak sloves. Letos je že obiskala Dolenjsko, toda k sreči ne vseh vinogradniških krajev. Sicer pa ima še čas; lahko se nenadoma pojavi celo v septembru, prav to pa je lahko za vinograd še posebej usodno.

Predvsem ne sme prizadeti vinogradnik obupati in vse pustiti venemar. Reševati mora, kar se reši da, in to z največjo naglico. Ob zgodnji toči je treba ravnati drugače kot ob pozni, ki klesti v zbit vinograd čimprej pohiteti s škropilnico in bakrenim škropivom, sicer bo škoda še neprimerno večja, saj se bodo nad naniženo trto spravile glivice in bakterije. Siva grozdna plesen lahko v nepoškodovanem vinogradu v nekaj dneh povsem dokonča uničujoč učinek toče!

Medtem ko je po zgodnji toči zelo koristno vinograd dognoniti in okopati, kasneje to ni več potrebno. Nujno je samo temeljito škropljenje z bordojsko brozgo (galico), da lahko trta hitreje celi rane sicer pa je treba pustiti vinograd tak kot je. Treba je misliti na prihodnje letine in omiliti posledice na lesu - vendar šele v času rezi.

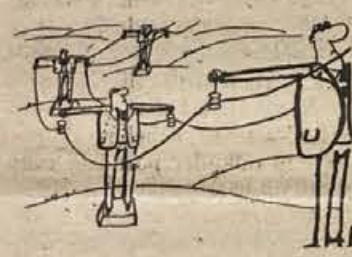
Dr. Colnarič pravi v svoji najnovejši knjigi iz zbirke „Moj vrt moje veselje“ takole: Če toča zmanjša listno površino, ne poškoduje pa zimskih oces, moramo ob rezi v naslednji pomladi zmanjšati število rodnih oces ali pa močno povečati količino gnojil. Močnejša toča pa poškoduje tudi zimska očesa. Ni prav, da bi zato povečali število rodnih oces pri rezi, nasprotno, pustiti moramo manj oces, da si trta opomore.

Glavna skrb naj bo, da bomo v letu po toči vzgojili dovolj rož-in trto, če je to potrebno, pomladili in ji dali pravo obliko. Če je poškodovan le les, očesa pa ne in tudi listna površina ni bila prizadeta, je treba spomladati narezati šparon ali dva več, saj se po toči prizadeti šparoni radi lomijo. Seveda, če sta ves les in kordon močno poškodovana, je treba odžagati celo deblo in vzgojiti povsem novo rožgo.

Prenos elektrike ne bo več cokla

Od začetka julija se je bistveno izboljšala napetost na širšem območju Sevnice, v Mirenski dolini, proti Radečam in Planini, zakaj v Boštanju so pognali nov transformator moči 20 MVA.

Zdaj je razdelilna transformatorska postaja (RTP) Boštanj povezana z brestaniško elektrarno po daljnovodu 110.000 voltov. Prej so to območje napajali le po daljnovodu 20.000 voltov, v Sevnico pa je prišlo le še 19.000 voltov.

Gradnja razdelilne postaje, predvsem postavljanje transformatorja takšne moči, ni bila enostavna. Transformator tehtal kar 45 ton, v Boštanju ga je bilo treba spraviti skozi ožino med dvema hišama tako, da je bilo vmes le nekaj centimetrov zraka. Stavbo in stikalnišče je zgradil zasavski Beton. Vse je narejeno tako, da bo v prihodnje

prostor za še en tak transformator.

Boštanska RTP deluje brez človeka v njej, v celoti jo vodijo daljinsko s centra v Krškem. Tam so pred 14 dnevi dobili že drugi tak transformator, ki ga bodo, če bodo vsa dela še naprej uspešno potekala, lahko poskusno pognali čez mesec ali dva. Industrija se na tem območju ne bo dušila zaradi pomanjkanja energije.

A. Ž.

Vsakoletni pogovor kooperantov KZ Trebnje. Koliška bo sledila novim cenam.

Po čem krompir?

Krompir je, razen zgodnjega, še v zemlji, toda prve ocene o letošnji letini so že tukaj. Ta hip računajo, da bomo letos v Sloveniji pridelali tretjino manj krompirja kot lani.

Pred pridelovalci pa tudi pred kupci je zdaj vprašanje, kakšna bo letošnja krompirjeva cena. Prejšnji teden se je v Ljubljani sestala republiška poslovna skupnost za krompir in sprejela dogovor o cenah semenskega, jedilnega in industrijskega krompirja. Dogovorjeno je, da naj bi dobil pridelovalec za kilogram krompirja sorte z belim mesom 1,60 dinarja (od tega je namenjeno za prebiranje 4 pare, za polnjenje vreč 4 pare in za dostavo 5 par!), sorti bintje in cvetnik naj bi veljali 10 par več, sorte z rumenim mesom pa 10 par manj. Poslovna skupnost je sklenila, da naj bi stal kilogram krompirja za ozimnico, če gre mimo trgovine, 2 dinarja, maloprodajna cena v trgovini pa bi smela znašati največ

2,95 dinarja. Te cene bodo veljale do 30. novembra.

Inž. Toneta Kotarja iz obrata Koliške na Mirni smo vprašali, kako se bo tovarna prilagodila novim predlaganim cenam. Odgovoril je, da bo tovarna sedela tem cenam in kmetom približno enako plačevala krompir za industrijsko predelavo, upošteva dejstvo, da tovarna hkrati z debelim odkupi tudi drobnejši krompir, ki bi ga sicer kmetje morali pokrmiti. To pomeni, da bo namesto dosedanjih pogodbениh 1,25 din plačevala približno 1,35 din, oziroma toliko, da bodo kmetje kooperanti zainteresirani za prodajo tovarni.

Tovarna ima letos sklenjenih pogodb za 10.000 ton krompirja (največ na območju KZ Trebnje, ki je lani dobavila kar 6.732 ton), vendar ta količina ne bo zadoščala, saj računajo, da bo v prihodnji predelovalni kampanji mirenska tovarna delala s polno zmogljivostjo, ki znaša 14.000 ton.

M. L.

Kaže, da bo spet kratko potegnil kmet, saj bo ob resnega kupca, kot je tovarna

Dvorezen ukrep

Zvezni izvršni svet je nekaterim izdelkom (hladilniki, pohištvo) znižal prometni davek, naravnim žganjem in še nekaterim naravnim destilatom pa ga navil tudi do 45 odstotkov. Davek je tem večji, čim kakovostnejša je pijača. Liter brijevca, na primer, stane v trgovini od 180 do 210 dinarjev, Kosobrin

100 din ipd.

Prav je tako, bodo gotovo rekli abstinenti, v tovarni pijač pa bodo seveda menili drugače. Vodja prodaje v mirenski Dani Janez Valant trdi, da bi v tovarni lahko znižali cene pijače, čeprav bi hkrati kmetom plačevali več za sadje in grozdje. Prihranek bi jim omogočila nova destilacija, ki jo bodo odprli za letošnji trebanjski občinski praznik v začetku septembra. Zdaj, ko bi z modernizacijo lahko bolj smotrno poslovali, je prišel administrativni ukrep, ki bo znatno omejil prodajo in s tem tudi proizvodnjo.

Poraba pijač se zmanjšuje. Tuji turisti postavljajo naše izdelke nazaj na police, ko preračunajo, koliko jih velja po novi ceni. Lahko tudi pričakujemo, da bodo na kmetih spet kuhali več žganja doma. Od njih že tako in tako gostinci raje kupujejo, saj se na ta način izmaknejo evidenci... Pa smo spet tam!

A. Ž.

PADEC

Ribniška draginja

V prvih petih mesecih letos so v ribniški občini porastle cene storitev za 14,4 odstotka ali za en in polkrat več kot lani. Najbolj so porastle stanarine, in sicer za 25 odstotkov, medtem ko so cene obrtnih storitev pod povprečjem.

V istem obdobju so cene na drobno porastle za 9,3 odstotka. Najbolj so porastle cene sezonskim povrtnim, sadju, mleku, mlečnim izdelkom in maščobam. Cene nekaterih neprehrambenih proizvodov pa so se zvišale tudi do 40 odstotkov.

Cene gostinskih storitev so večje za 9,3 odstotka. Predvsem so se podražile vse alkoholne pijače. Jedila so se podražila za manj kot lani, čeprav so občutno porastle nabavne cene vseh živil.

Ziviljenjski stroški v ribniški občini so od decembra do konca maja porastli za 10 odstotkov. Najbolj občutno je na njihovo rast vplivala podražitev elektrike in kurjave (18,5 odstotka), stanarim (25 odstotkov), pijač, tobačnih izdelkov (14,6 odstotka) ter hrane (12,5 odstotka). Hrana se je sicer podražila v odstotku le malo nad povprečjem, ker pa predstavlja blizu polovice vse porabe, je zelo občutno vplivala na rastiviljenjskih stroškov.

Junija je občina Ribnica podpisala medobčinski dogovor o izvajanju politike cen letos in se ga tudi drži, so ugotovili na zadnji seji občinske skupščine.

OBET ZA TREBELJANSKO

Brežiško Gozdno gospodarstvo, TOZD Puščava, si že lep čas prizadeva, da bi na Drečjem vrhu (Čretiška planina) zasadili veliko drevesnico. Gre za 12 hektarov zemljišča, kar bi ob sedanjih lepih nasadih v Mokronogu lahko pomenilo vzpodbudno obogatitev sicer zapostavljenih krajev.

credno je zapisati...

Več mesecev so proizvajalci tarnali, glasno zahtevali, 2. avgusta pa so le dosegli veljavo odredbe o znižanju temeljnega zveznega prometnega davka za 6, oziroma 3 odstotke. Računajo, da bodo potrošniki več kupovali.

Za 6 odstotkov so se pocenila toaletna mila, zobne paste in praški za zobe - ne pa pralni praški. Za 6 odstotkov so postali cenejši črno-beli televizorji, hladilniki in sobno ter kuhinjsko pohištvo vseh vrst. Znižanje pa ne velja za stavbno pohištvo.

Pocenitve in ...

Za 3,5 odstotka so se 2. avgusta pocenili tudi razni pudri za otroke in samponi za pranje las. Kakor je povedal Pavle Ajdič, medobčinski tržni inšpektor, so v starih dolenjskih občinah nemudoma popisali zaloge blaga in od 4. avgusta dalje v trgovinah že veljajo nižje cene. Pomembna pa je tudi njegova izjava o kontroli potrošnikov:

„Trgovcem smo naročili, da morajo na izdelkih, ki so se pocenili, pustiti staro ceno. Ta naj bo prečrtana in napisana nova, da bi ljudje lahko sami kontrolirali, če je pocenitev prav zaračunana.“

In če bi nevednega potrošnika skušali kje ogoljufati?

Inšpektor pravi: „Dvomim, da bi si upali kaj takega, kajti več dolenjskih podjetij je bilo zaradi kršitev cen že obsojenih pred gospodarskim sodiščem. Plačali so visoke kazni.“

Brez besed

Pocenitve torej veljajo, manj razveseljivo za potrošnika pa je, da so se hkrati - na isti dan - podražili vsi suhomesnati izdelki. V maloprodaji so sle cene teh izdelkov navzgor za cca 20 odstotkov.

R. BAČER

SADJE OGLED

DIN 5,00
(VOJAKI IN DIJAKI POPUST!)

23,00	19,20	15,50
-------	-------	-------

Brez besed
(Karikatura: Marjan Bregar)

Dolenjska rekordna turistična letina

(nadaljevanje s 4. strani)

dobna je slika v Čateških Toplicah, kjer v bazenu komaj najdeš toliko prostora, da se „ohladiš“ do pasu. Za zabavo in razvedrilo je dobro poskrbljeno.

V Brežicah je hotel Turist že dolgo popolnoma zaseden. Približno

TRČILA NA KARTELJEVSKEM KLANCU

Minuli četrtek popoldne je Zagrebčan Darko Halec, ki za časno dela v ZR Nemčiji, vozil z osebnim avtomobilom proti Ljubljani. V karteljevskem klanecu je prehitel tovornjak, ko mu je nasproti z osebnim avtom pripeljal Čeh Jan Božon. Avtomobila sta močno trčila. Božon in njegova žena Ana sta bila huje ranjena, odpeljali so ju v novo-meško bolnišnico. Laže ranjen je bil tudi sopotnik v Halerjevem avtomobilu Kamilo Haler. Skode je za 60.000 din.

60 odstotkov zmogljivosti je do konca leta rezervirala za svoje uslužbenke tovarna Džuro Džaković. Vendar turistični delavci trdijo, da se za utrujenega popotnika še vedno najde kako prosto mesto.

Tudi novomeški gostinski in turistični delavci nimajo časa za počitek. Oba hotela sta polno zasedena. Sicer pa tudi ni potrebno dosti več kot dva avtobusa izletnikov in 37

ležišč v Metropolu in 57 v Kandiji je zasedenih. Kljub močno omejenim možnostim pa je letošnja bera izredna. Samo v hotelu Kandija so s solidnim poslovanjem v prvi polovici tega leta ustvarili 650.000 dinarjev čistega dohodka. Vendar pa je za razvedrilo mladine in turistov dosti boljše poskrbljeno v toplicah in na Otočcu. Zdi se tudi, da so novomeške kulturnozgodovinske znamenitosti tujevcem očem še preveč skrite ali pa so le-ti preveč utrujeni, da bi si jih ogledali.

Sicer pa je promet boljši kot lani za 15 - 20 odstotkov. Poleg prenočišča in hrane je poskrbljeno tudi za zabavo. Pleše prireajo v restavraciji Grad, če pa je vreme lepo, ob sobotah in nedeljah tudi v malo oddaljenem kampu na Vinici. Tudi hotel Pugled v Kočevju letos ni polno zaseden. Kočevski turistični in gostinski delavci si obetajo boljše čase šele, ko bo dograjena cesta pri Brodu na Kolpi.

Dela dolenjskim gostincem torej ne manjka. Prevladuje pa predvsem tranzitni turizem. Turisti se ustavijo le za kak dan ali dva ali pa samo toliko, da se nebo zvedri, če jim na poti proti morju ali v nogranjost naše dežele po nagaža letošnje muhasto vreme. Treba bi bilo vsekakor razmišljati tudi o tem, kaj bi bilo potrebno storiti, da bi goste, ki se vračajo utrujeni od vročine in hrupa z morja proti severu, priklenili za več dni na Dolenjsko.

IGOR VIJAK

BIKA PRI PRIČI-MRTVA

Minuli četrtek zvečer je Momčilo Ratković iz Remetincev vozil tovornjak s prikolico proti Ljubljani. Pri Pluski je zapeljal na bankino, ki se je pod kolesi udrla, tovornjak in prikolica sta se prevrnila po nasipu. Ranjena sta bila voznik Ratković in sopotnik Nikola Štefković, odpeljali so juv bolnišnico. Tovornjak je peljal bika, dva sta v nesreči poginila.

NEKOLIKO SLABŠE V BELI KRAJINI IN NA KOČEVSKEM

Nekoliko slabša je sezona v Beli krajini in na Kočevskem. Hotel Lahinja v Črnomlju je polno zaseden samo ob sobotah in nedeljah.

V nedeljo, 3. avgusta, je bilo ob 30-letnici osvoboditve na Grmadi veliko srečanje, ki so se ga udeležili bivši borci, interniranci in zaporniki iz teh krajev ter drugi gostje. Najprej so v vasi Zukovo pod Grmado položili vence pri spominskem obeležju padlim borcem, kjer sta govorila prof. dr. Metod Mikuz (na sliki) in predsednik ZB občine Ribnica. (Foto: France Modic)

Planinci urejajo kočo

Največ prostovoljno, pričakujejo pa tudi pomoč drugih

Novi odbor Planinskega društva Kočevje pod vodstvom Jožeta Adamiča se je resno lotil obnove društvene koče pri Jelenovem studencu na Stojni za Mestnim vrhom (1022 m). Spalnice so preuredili tako, da so v sobah po 4 postelje. Vsa posteljna oprema je nova. Skupna ležišča bodo uredili v dveh sobah na podstrešju koče.

Sedaj je speljana nova gozdna cesta nad kočo. Tam je parkirni prostor, nato pa je treba po 100 m dolgi potki peš do koče. Stara dovozna cesta je opuščena, zato je vsa dolina in livada pred kočo na razpolago planincem. V dolini so že pričeli urejati več športnih igrišč. Večino del so opravili člani društva in pionirji.

Oskrbnika še nimajo, zato je koča odprta samo ob sobotah in nedeljah ter pred prazniki in na praznik. Če želi kaka skupina v kočo med tednom, jo popelje tja dežurni član društva.

Izletniki radi obiskujejo kočo, ker je do nje iz mesta peš le poludruugo uro ali pol ure vožnje z avtomobilom. Glavne poti in bližnjice za pešce so označene ter opremljene z napisnimi in smernimi tablami.

Planinarstvo je rekreacijsko-razvedrilni šport, ki krepi ljudi. Zato bi bilo prav, da bi dobilo društvo od občinske telesno-vzgojne skupnosti za leto 1976 več denarja. Tako bi lahko dokončalo rekreacijska športna igrišča in naprave pri koči.

ANDREJ ARKO

Člani PD Kočevje obnavljajo svojo kočo pri Jelenovem studencu pod Stojno. Dela bodo veljala okoli 40.000 dinarjev, čeprav bodo člani društva večino dela opravili prostovoljno oziroma brezplačno. (Foto: F. Brus)

Jedraska elektrarna ni - atomska bomba

66 vprašanj in odgovorov, ki pojasnujejo vse

Kot izotop zlahnega plina kripton pod normalnimi pogoji ne more kemično reagirati. Zato ni nevarnosti inkorporacije ali celo obogatitve v telesu, posebno še, ker razpade kripton 85 v stabilno jedro. (Inkorporacija je sprejem radioaktivnih snovi v notranjost človeškega ali živalskega telesa.)

Tudi njegova radiotoksičnost je izredno majhna: Kaže se v veliki količini za prosto razpolaganje do 100 μCi (μ = kratica za „mikro“, to je milijoninka!) in v visoki vrednosti MDK (maksimalno dovoljena koncentracija!) v zraku.

Poleg naravnega nastajanja kripton 85 se tvori ta zlahni plin v reaktorju kot produkt cepitve in z razpadanjem broma 85. Razpolovna doba je 10,76 leta.

Pri enakomerni porazdelitvi okoli zemeljske skorje bi se do leta 2000 po ocenitvah naravni nivo sevanja povečal samo za 2 mrem/leto.

37. vprašanje: zakaj popolnoma ne zadržijo radioaktivnega joda?

Odgovor: Posebno skrbno nadzirajo količine radioaktivnih halogenov, zlasti joda, ki jih oddaja jedrska elektrarna. Vsak dan se spusti skozi dimnik, denimo 1200 MW jedrske elektrarne, 0,4 Ci halogenov, zlasti jod 131. Ta jod se lahko pod določenimi okoliščinami in v majhnem obsegu odlaga v okolici jedrske elektrarne. Če bi zemljišče upo-

rabljali za pašo molznih krav, bi lahko pomislili na kopičenje joda v mleku. Pri neugodnih pogojih lahko znaša v primeru navedene 1200 MW jedrske elektrarne aktivnost na površini neznatne velikosti ($9 \times 10^{-12} \text{ Ci/m}^2$!).

Če pa bi dojenčka hranili izključno s takim mlekom, bi prejel s tem letno dozo okrog 4 mrem. V primerjavi z naravno dozo sevanja je to zanemarljivo.

38. vprašanje: Ali se lahko tritij nakopiči v organizmih? Zakaj ga ne zadržijo?

Odgovor: Eksperimentalne študije so pokazale, da ni poznanih mehanizmov, ki bi pripeljali do kopičenja tritija v živih organizmih. V biosferi torej ne pride do večanja koncentracij, temveč le do postopnih razredčitev. (Biosfera je območje živih bitij!)

Ker zaradi tega relativno velike koncentracije tritija v biosferi še nimajo škodljivih posledic, lahko skupne vodne rezerve zemlje sprejmejo ogromne količine tritija, ne da bi se niti od daleč približali dopustnim koncentracijam.

Ameriške ocene kažejo za leto 2000, da bo znašala doza sevanja za vse človeštvo zaradi tritija - s predpostavko, da bo odveden ves tritij iz takrat obratujočih jedrskih elektrarn v okolico - samo 0,001 mrem/leto. Za primerjavo naj navedemo, da je sedanja doza sevanja zaradi narav-

11

nega tritija in tritija, ki nastaja pri preizkušanju jedrskega orožja, okoli 0,1 mrem/leto.

V načelu je sicer mogoče ločiti tritij od naravne vode, toda iz zgoraj navedenih razlogov ločitev ni potrebna.

39. vprašanje: Ali pripravljajo za reke načrte dovolj enega radioaktivnega onesnaževanja?

Odgovor: Take načrte pripravljajo nacionalne in mednarodne komisije. Pri določevanju ustreznih kvot za vsak odsek reke izhajajo iz tega, da celo tisti, ki stanuje ob izlivu reke, lahko pije vodo iz reke po ustrezni predelavi. Predelava pa ni potrebna zaradi aktivnosti, ki je v vodi, temveč zaradi bioloških, kemičnih in drugih onesnaženj.

40. vprašanje: Ali je zakonsko dovoljena vrednost za dozo sevanja zaradi jedrske elektrarne v ZRN večja kot v ZDA?

Odgovor: Ameriško priporočilo, naj se postavljajo jedrske elektrarne tako, da v njihovi okolici doza sevanja ne bo prekoračila 5 mrem/leto, je v ZRN že od nekdaj v praksi. V resnici pa je doza še manjša.

Medtem ko gre pri ameriškem priporočilu za tako imenovano projektno vrednost, predstavlja v ZRN zahtevanih 30 mrem/leto najvišjo vrednost,

ki nikakor ne sme biti prekoračena in ki s tem tudi nič ne pove o dejanski oddaji aktivnosti. Sicer pa bi dobili dodatnih 30 mrem/leto z višinskim obsevanjem, če bi si izbrali okoli 800 m višje ležeči kraj za bivanje, torej če bi, denimo, zamenjali industrijsko mesto Hamburg s klimatskim združitvijo Garmisch-Partenkirchen.

41. vprašanje: Ali je možna gradnja jedrskih elektrarn v bližini mest?

Odgovor: Načelno lahko rečemo, da glede na maksimalne doze po atomskem zakonu ni omejitev, kar zadeva gostoto prebivalstva, niti za normalno obratovanje jedrskih elektrarn niti za primer kakih motenj. Za gradnjo jedrske elektrarne v bližini mest ni ne stvarnih in ne strokovnih ovir.

Atomski zakon zahteva zaščito življenja, zdravja in stvari pred nevarnostmi jedrske energije in škodljivega delovanja ionizirajočega sevanja. To velja za vsakega posameznika ne glede na to, ali živi v mestu ali v samotni kje na deželi.

V teku postopka za odobritev se zagotovi, da bo naravna doza sevanja v okolici jedrske elektrarne med normalnim obratovanjem le nebitveno zvečana.

Obenem bo izpolnjena tudi zahteva, da bo ob primerih obvladanih motenj doza sevanja ostala pod vrednostmi, ki jih je spoznala znanost za nenevarne oziroma neoporečne.

V varnostnem poročilu mora biti za vsako napravo podrobno dokazano, da bi bili tudi pri „največji predvideni nesreči“ ti pogoji izpolnjeni. Verjetnost, da se dogodi „največja predvidena možna nesreča“, je pod eno stotisočinko (10^{-5}) na leto, to pomeni, da bi na vsako obratujočo jedrsko elektrarno prišlo teoretično do ene take „največje možne nesreče“ v največ 100 000 letih.

Tudi za te malo verjetne nesreče pa se pripravljajo koncepti, kako bi držali doze, ki bi jih prebivalstvo eventualno prejelo, kolikor mogoče nizko. Tako obstajajo, denimo, kot tudi pri drugih industrijskih napravah, načrti za odstranitev

POSESTNI LISTI!

GEODETSKA UPRAVA ČRNOMELJ

objavlja, da lahko vsi lastniki in imetniki pravice uporabe, ki imajo zemljišče na območju občine Črnomelj in Metlika, dvignejo nove strojno nastavljene posestne liste z najnovejšim stanjem proti plačilu osnovne takse.

PROSTA UČNA MESTA

„ELEKTROOBNOVA“ LJUBLJANA-POLJE
Ljubljana, Polje 351/c

razglašča
prosta učna mesta

VEČ UČENCEV V GOSPODARSTVU

za izučitev poklica elektroinstalater.

POGOJ: Uspešno končana osemletka.
Oskrbo v internatu plačuje podjetje.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Zaradi uvedbe „NON-STOP“ poslovanja v naši poslovalnici v ČRNOMLJU

objavljamo
prosta delovna mesta več

KVALIFICIRANIH PRODAJALK,

po možnosti tekstilne stroke.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe pošljite do 25. 8. 75 na naslov:

Trgovsko in proizvodno podjetje „VELETEKSTIL“ Ljubljana, Masarykova 17 TOZD - Trgovina na drobno

PROSTO DELOVNO MESTO!

ODBOR ZA ZDRUŽENO DELO

pri
LOTERIJSKEM ZAVODU SLOVENIJE
LJUBLJANA

Titova 1/1

objavlja

prosto delovno mesto

— PRODAJALCA II v poslovnem mestu v Novem mestu

Pogoji:

— šola za blagovni promet in 1 leto delovne prakse

— osemletna osnovna šola in 5 let delovne prakse

Za delovno mesto je določeno poskusno delo, ki traja 90 dni.

Delo je za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili o šolski izobrazbi v 10 dneh na gornji naslov.

To stran ste napisali sami!

Po vodo na javno stranišče

Kadar v hiši kaj zaškrjplje, je prva pot k predsedniku hišnega sveta. Predsednica hišnega sveta stanovančev v obeh stavbah ob severniški železniški postaji Erika Flajs konec minulega tedna ni mogla natočiti niti kaplje vode iz vodovodnih pip. Delavci severniškega Komunalno-stanovanjskega podjetja so vodo v petek namreč zapirli, ventil, ki vodo odpira, pa odstranili in zabilili. Predsednici hišnega sveta so se dejali, da bodo napako pričeli popravljati v torek.

Voda izteka iz cevododa po izjavah nekaterih stanovančev že najmanj tri, če ne že kar 6 ali celo 8 tednov! Zakaj torej takšna hitra zapreti vodo ravno za konec tedna, ko družine najbolj potrebujejo vodo? Navsezadnje bi lahko vsak, če bi bil vnaprej opozorjen, napolnil kopalno kad in vse razpoložljive posode, da bi imel vodo vsaj za izplakovanje stranišča. Tako pa so dobili napotek: „Vodo imate v postajnem javnem stranišču!“

Hišni svet bo moral še razčistiti,

kdo je dal nalog, da je treba vodo zapreti in ventil zabit, ker plačujejo vodo iz enotnega postajnega števca po pavšalu. Morda je to ukazala stanovanjska uprava, ki je daleč v Ljubljani. Stanovančev, gre za tri družine, od katerih imata dve dojenčke, in samca, pa so seveda najbolj jezni na severniške komunalce, ki so nalog izvršili. Z njihovimi sposobnostmi imajo namreč že slabe izkušnje, saj so pred hišo že pred leti postavili odtočni jašek meteoritnih vod višje od praga stanovanj!

A. Z.

ROPOTAJOCIM MOPEDOM ODKLENKALO

Pod tem naslovom je bil v Delu 6. VIII. 1975 objavljen članek, v katerem je pisalo, da se bo v Ljubljani začela akcija proti vsem, ki z mopedi, minimopedi in kolesi s pomožnim motorjem povzročajo prekomeren hrup in motijo mir občanom.

Tudi novomeški mladeniči so si predelali svoje jecklene konjičke. Sneli so dušilce in ropotajo pozno v noč po Trdinovi, Ragoški in drugih mestnih ulicah. Vozijo se po pešpotih in celo pred bloki, kjer se nič hudega splete igrajo majhni otroci.

Menim, da bi bila tudi v Novem mestu potrebna podobna akcija, kot jo je izvedla Uprava javne varnosti v Ljubljani. Tudi Novomeščani si želimo miru in da bi se lahko naši otroci brezskrbno igrali.

J. PERKO, Kristanova 34/5

„Oglašamo se iz Puntičele“

Oglašamo se vam otroci iz počitniške kolonije Puntičela pri Puli, kjer letujemo otroci iz novomeške občine. Te prijetne počitnice na morju nam je omogočil Občinski odbor RK Novo mesto.

Tukaj nas je zbranih 49 otrok iz Skočjana, Žužemberka, Šmarjete in Novega mesta, vodijo pa nas tri vzgojiteljice. Tu smo preživeli že teden prijetnih dni. Veliko plavamo, se sončimo in igramo. Spoznali smo veliko novih prijateljev, saj v Jugoslavenskem dječjem rekreacionem

centru, kakor se imenuje naše letovišče, letujejo otroci iz vseh republik. Vzgojitelji so z nami zelo prijazni. Najbolj so nam všeč kulturne prireditve, kjer se predstavijo skupine iz raznih krajev, ter športne igre. Obiskali smo tudi Pulo, s čolnom pa bomo šli na Brione.

Lepo vas pozdravljajo otroci in vzgojiteljice iz Puntičele

Kdo je neprijazna zdravnica?

V sredo, 30. julija, sem proti večeru, približno ob 18. uri, zbolela za hudo drisko. Bolečine v trebuhu in črevesju niso prenehale, zato sem prosila moža, da bi me zapeljal k zdravniku. Toda lahko si predstavljate, kako nerodno je na nekaj kilometrov dolgi poti, če te bolezen dobesedno priklene na stranišče.

Tako se je mož sam odpravil po pomoč v zdravstveni dom v Novo mesto. Dežurna zdravnica je bila ravno tedaj na obisku pri nekem pacientu. Počakal je in ko se je vrnila, jo je prosil, da bi me obiska-

la. Neprijazno mu je odgovorila, da so obiski samo do 22. ure in da zakaj me ni pripeljal v mesto. Vprašala ga je, kdaj sem zbolela, kaj sem jedla in ali imam vročino in kje je v službi ter mu dejala, da bo moral zdravila plačati. Ni mi povsem verjela, da je v službi pri IMV v Novem mestu. Nazadnje je le napisala recept in mi dala navodila za jemanje zdravil.

Rada bi vedela, kdo je ta neprijazna zdravnica, ki je dežurala 30. julija zvečer? Govorila je srbohrvaško. Rada bi tudi vedela, od kdaj so obiski zdravnikov na dom samo do 22. ure in ali ta omejitev velja tudi za paciente, ki so hudo bolni?

Mislim, da tako ravnanje z bolniki ni ravno humano. Vsem zdravnikom in osebam zdravstvenih ustanov, ki so kakorkoli neprijazni s svojimi pacienti, naj bo zgled dr. Janžekovičeva.

Kljub vsemu pa se neprijazni zdravnici zahvaljujem za zdravlila.

J. UCMAN Veliki Cerovec 8

Prizadevni gasilci

Gasilci iz Uršnih sel služijo lahko za vzgled, kaj se da doseči z delavnostjo in prizadevnostjo. Nedavno so si obnovili gasilski dom, lani so dobili novo motorno brigzalno, letos pa nov gasilski avtomobil. Ker so ugotovili, da je sedanji dom pretesen, so začeli zbirati sredstva za novega.

Omeniti moramo tudi delo mladih gasilcev, ki so zelo aktivni. Na veselici, ki je bila 20. julija, so demonstrirali gašenje požara z novo brigzalno, ki so jo dobili za doseženo prvo mesto na občinskem tekmovanju.

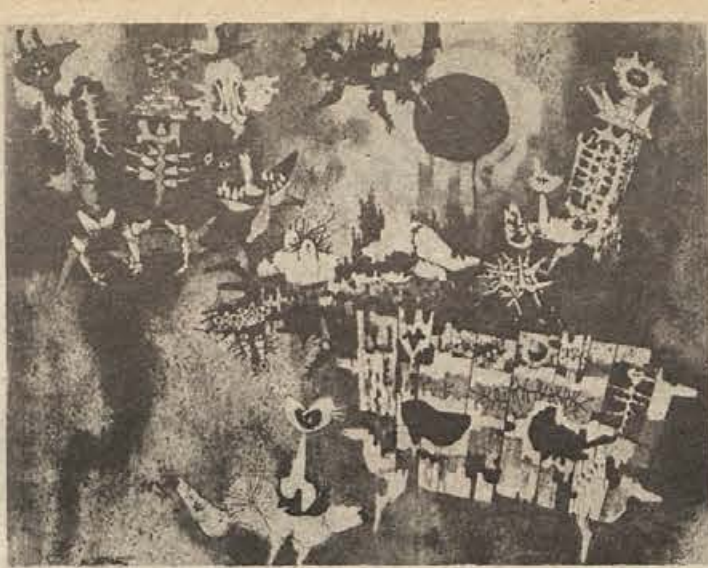
Ob tej priložnosti so bila podeljena tudi priznanja nekaterim za služnim gasilec, med katerimi sta Slavko Povše in Miha Pakar prejela priznanji za 40-letno delo v društvu.

Na koncu programa je predstavnik Motomontaže Pavle Kalčič predal poveljniku društva Francu Čeliču ključce novega gasilskega avtomobila, nakar se je začela vrtna veselica.

JOŽE PETRINA

Pavle Kalčič izroča ključce novega avtomobila poveljniku društva Francu Čeliču.

France Mihelič: NOČ NAD GORJANCI II., acryl, platno, 1973

Smo pesnikovi dolžniki

Zakaj dolenske šole zaostajajo pri zbiranju „Župančičevega dinarja“? – Obnovitev do 21. oktobra?

Občinska kulturna skupnost v Črnomlju je lani organizirala akcijo „Župančičev dinar“, s katero je želela zbrati denar, da bi odkupila in v spominski muzej uredila pesnikovo rojstno hišo na Vinici.

V akcijo so povabili vse slovenske šole in do zdaj je denar nakazalo 305 osnovnih, 85 srednjih strokovnih in poklicnih šol, 20 gimnazij, 25 delovnih organizacij, nekaj društev in posameznikov. Kot je povedal Franc Pavlakovič, poklicni tajnik črnomaljske občinske kulturne skupnosti, se je v Župančičevem skladu zbralo 191.133,35 dinarjev, vsota pa se bo povečala, ko bodo obljube izpolnile še ostale slovenske šole, med katerimi jih je veliko z Dolenske.

Z zbranim denarjem so pred kratkim odkupili še pritličje

Župančičeve rojstne hiše, kajti zgornji del je občina odkupila že pred sedmimi leti. Da bi bila obnovitvena dela čim cenejša, so se z udarniškimimi prostovoljnimi urami lotili popraviljanja hiše člani viniškega kulturno-prosvetnega društva „Oton Župančič“ in delo zaenkrat dobro napreduje. Kaže pa, da bo denarja zmanjkalo. Največjo težavo predstavlja streha, ki prepušča deževnico. Zato na občinski kulturni skupnosti upajo, da jim bo na pomoč prišlo tudi republiška kulturna skupnost. Le v tem primeru se bodo načrti in želje članov viniškega društva „Oton Župančič“ uresničile. Do krajevnega praznika, 21. oktobra, naj bi bili odkupljeni prostori urejeni!

SLIKE MED KNJIGAMI

Ob nakupih pred skorajšnjim začetkom šolskega leta si je v novomeški knjigarni Mladinske knjige precej občanov ogledalo tudi slike z motivi Novega mesta, ki so jih sredi prejšnjega tedna za nekaj dni razstavili slikarji Ejub Begović, Marin Berović, Janez Kovačič, Evgen Sajo- vic, Damir Smrdelj in Branko Suhy. Ti so bili udeleženci 5. dolenske sli- karske kolonije, ki se je končala v nedeljo.

Annegret Soltau (ZRN): GLAVA I., akvatinta in jedkanca, 1974. List z 11. mednarodnega grafičnega bienala v ljubljanski „Moderni galeriji“.

Mali kulturni barometer

SPREJEM – Deset slikarjev, med njimi osem akademskih, ki tokrat ustvarjajo v 5. dolenski sli- karski koloniji v Novem mestu, je 6. av- gusta sprejel tudi predsednik novome- ške občinske skupščine Jakob Berič in se z njimi dalj časa pogovarjal.

ZBORNİK IN MONOGRAFIJA – Z dveletno zamudo je pred krat- kim vendarle izšel Ptujski zbornik. V tisku je že tudi monografija Ptuj- za okolico. Štirideset strani besedila, ki bo dokaj podrobno predstavilo ta konec Slovenije, bo dopolnjevalo več kot sto slik, tudi barvnih.

KOLONIJA SAMOUKIH SLI- KARJEV – V Selščih se je 3. av- gusta začela druga strokovno-izobra- ževalna kolonija, ki se jo deset dni udeleževalo dvajset slikarjev samo- ukov iz cele Slovenije. Ob ustvarjan- ju so udeležencem predavali tudi znani akademski slikarji. Prvo pre- davanje o razvoju evropskega krajinskega slikarstva je imel dr. Cene Avguštin. V Selščih je bila v galeriji

kultura in izobraževanje

podčrtano

Se ena dolenska slikarska kolonija je za nami, peta zapovrst- jo, in tudi letošnja je denarno omogočil Novoteks. V za kladni- co umetniških del, ki povečujejo- jo Dolensko z njenimi naravnimi lepotami in ljudmi, bodo odšli nova olja, akvarele, gvaše, risbe, stvaritve najrazličnejših stilov in usmeritev. Izbor naj- značilnejših del bo razstava ob dnevu republike v Dolenski ga- leriji. In tradiciji bo zadoščeno.

Za danes in jutri

S čopiči in paletami so se udeleženci dosedanjih kolonij „sprehodili“ vzdolž Krke od Žužemberka do Kostanjevice in zaobsegli še slikarsko zanimiv pas na obeh bregovih te dolens- ke reke. Nastala je pisana galeri- ja dolenskih mlinov, dolenskih domačij s propadajočimi in še kljubujočimi kozolci in ljudmi pa krajine, kakršne (tudi po izjavi slikarjev) ni nikjer drugje pod soncem. Dela, iz katerih „govori“ Dolenska s svojim današnjim obrazom, s svojo današnjo, včasih tako trepetajo- čo dušo, imajo poleg umetniške tudi dokumentarno kulturno- zgodovinsko vrednost. Gre torej za dela, ki jih je vredno videti tako danes, kot jih bo jutri in ki so nedvomno zanimiva za večji krog obiskovalcev, kot ga tvori občinstvo Dolenske galerije.

Zatorej se sam od sebe ponuja predlog za oblikovanje razstave, ki bi začela krožiti po dolenskih razstaviščih, razstave, ki bi jo bilo možno napraviti iz del, nastalih v eni ali več kolonijah. Prav gotovo bi kazalo razmisлити tudi o neke vrste stalni razstavi dolenskih slikarskih kolonij, ki bi jo, ob kritičnem pretresu del vseh dosedanjih udeležencev, tudi lahko oblikovali.

J. JUST

PROSTO DELOVNO MESTO!

AGROKOMBINAT KRŠKO, TOZD KOOPERACIJA

objavlja

prosto delovno mesto

– STROKOVNEGA DELAVCA ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA

Pogoj: kmetijski inženir s triletno prakso ali kmetijski tehnik s 5 letno prakso. Predvideno je 3 mesečno poskusno delo. Prijave pošljite do 30. 8. 1975 na naslov: Agrokombinat Krško, CKŽ 52“.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Odbor za medsebojna razmerja trgovskega podjetja „PRESKRBA“ Krško

objavlja

prosto delovno mesto

KNJIGOVODJE

Pogoj: dokončana srednja šola z ustrežno prakso. Prijave se sprejemajo 15 dni po objavi.

PROSTO DELOVNO MESTO!

ODBOR ZA MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA PRI OŠ MIRANA JARCA ČRNOMELJ

razpisuje prosto delovno mesto

BLAGAJNIKA

Pogoj: srednja ekonomska šola z znanjem strojepljsja. Prijave s potrebnimi dokazili sprejemamo 10 dni po objavljenem razpisu.

PROSTA DELOVNA MESTA!

OSNOVNA ŠOLA ADAM BOHORIČ BRESTANICA

razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA ZA TELESNO VZGOJO

PRU ali P za nedoločen čas, in objavlja prosta delovna mesta za nedoločen čas:

- ŠOFERJA D KATEGORIJE, KI BI OPRAVLJAL TUDI DELO HIŠNIKA,
- VARUŠKE V VVZ, KONČANA OSNOVNA ŠOLA TER VESELJE IN SPOSOBNOSTI ZA DELO Z OTROKI,
- KUHINJSKE POMOČNICE,
- SNAŽILKE

Pismene prijave pošljite v 10 dneh po objavi.

NOVO GOSTIŠČE V DOLENJSKIH TOPLICAH

Nemalokateri popotnik, ki po daljšem času pride v Dolenjske Toplice, to naše idilično zdravilišče, je presenečen, ko na mestu, kjer je prej stala topliška osemletka, zagleda novo, rdeče-belo poslopje. To je stavba novega gostinskega obrata v sklopu zdravilišča, imenovanega Rog.

Objekt take vrste so Dolenjske Toplice že dolgo potrebovale. Ko so potrebe prerasle zmogljivosti stare šole in so na drugi strani potoka zgradili novo, se je ponudila priložnost, da bi to še dobro ohranjeno poslopje preuredili v gostinski objekt. V takem lokalni bo bolj domačno, kot bi bilo v kakšnem modernem objektu.

Objekt take vrste je bil potreben iz več vzrokov. Gostje so se velikokrat pritoževali zaradi glasbe na vrtu restavracije in zaradi glasnih gostov. Tudi zmogljivosti kuhinje niso več zadostovale. Zunanji gostje so morali večkrat dolgo čakati, ker imajo zdraviliški prednost.

Sedaj vseh teh „problemov“ ne bo več. Glasba bo odslej na vrtu nove restavracije, tako da ne bo motila miru in počitka

željnih gostov. Tudi prostora bo sedaj za vse lačne goste dovolj, pravtako pa je na voljo nova kavarna. Ker je objekt blizu kopalnišča, bo to ugodno za kopalce. Dobili bodo posebne propustnice in tako bodo lahko kar med kopanjem odhajali jest v restavracijo.

Novo gostišče je verjetno eden najlepših tovrstnih objektov na Dolenjskem. Že zunanji videz je privlačen, notranjost pa je izredno lepa.

V obratu so trije gostinski prostori, vsak za svoj namen, vsak zanimiv in po svoje opremljen. V pritličju je en sam prostor – pivnica.

Ko vstopi človek vanjo, najprej opazi barvasta stekla na oknih, ki spominjajo na vitraje iz cerkva. Za obokan strop je upravnik zdravilišča to. Plut dejal, da je bil prej ometan, pri obnavljanju pa so omet odstranili in prikazal se je lep strop iz zidakov, ki so ga pustili takega, kot je. Zanimiva v pivnici je tudi lesena oprema z masivnimi in težkimi stoli in mizami.

V prvem nadstropju pa sta druga dva gostinska prostora: kmečka soba in kavarna. Kmeč-

ka soba je najlepši prostor v novem gostišču. Vsa oprema z detajli kot tudi v ostalih prostorih, je ročno narejena. Stoli, mize, klopi so vse iz macesnovega lesa in delujejo pristno slo-

vensko. Zanimivo je ogledalo, včasih last grofa Auersperga. Za večjo domačnost je poskrbela tudi velika stara peč, ob kateri se bodo ljudje radi pogreli. Ta soba je namenjena zaključenim

družbam.

Kavarna je velika pridobitev za Dolenjske Toplice. Prvenstveno so jo naredili za stacionirane goste, da pa bi bila bolj izkoriščena, bo služila tudi za

zaključene družbe, banketa, po ročna kosila in podobno.

Gostom postrežejo tudi na velikem vrtu, ki sprejme do 300 gostov. Tu vsa dela še niso končana. V delu sta še okrogla hišica za pečenje jedi na žaru in oder s prostorom za shranjevanje instrumentov.

Posebej pa moramo omeniti kuhinjo. V izredno moderni kuhinji lahko pripravijo naenkrat do tristo obrokov. Na voljo so v glavnem same specialitete. Ob vsakem času se lahko dobijo več vrst divjačine, rečne ribe, morske ribe in raki, purani, razna domača jedila, vsa jedila na žaru (tudi odojek in jageniček) in vrsta drugih dobrot.

Cene so iste kot v stari restavraciji in so zmerne. Tako stane na primer pečen odojek s prilogo 40 din, puran z mlinci in prilogo 40 din, divjačina s prilogo 40 din, fondu 80 din... Seffica novega gostišča Cvetka Bučar je dejala, da bo delo v kuhinji steklo s polno paro šele v jeseni, ko bo gostišče dokončno naredeno.

Gostišče Rog pa je le ena od etap bodočega razvoja tega zdraviliškega kraja.

Staro šolo v Dolenjskih Toplicah so preuredili v moderno gostilno

V kavarni je 88 sedežev

Lepo opremljena kmečka soba

Najbolj je obiskana pivnica

salon meblo

KARLOVAC
rakovac bb
tel. 262-65 047

PRODAJNA RAZSTAVA
POHIŠTVA
MEBLO
V
ČRNOMLJU

V DIJAŠKEM DOMU
OD 16. 8. DO 22. 8. '75.

Deset mojstrov - eno mesto

V pehanju za vsakdanjim kruhom in dobrinami mnogokrat, če ne celo kar vsak dan, gremo skozi Novo mesto, preko Krke, po ulicah in uličicah našega mesta kakor slepci. Ne opažamo čudovite palete zelene barve, svetlobe in senc, ki se poigravajo na površini Krke, ne preseneča nas starinskost ulic, igra senc na stenah hiš, skladnost oblik streh, vzvišenost kapiteljske cerkve, vpetost hišic v skale Brega. Mislimo, da mesto poznamo, ker pač živimo v njem in dihamo z njim.

Toliko bolj smo zato presenečeni, ko na kakšni sliki zagledamo motiv Novega mesta in nam ta stari znanec nenadoma pokaže obraz, ki nas preseneči, obraz, ki ga nismo vajeni, a vendar začutimo, da prav takšnega tudi resnično ima. Taka presenečenja nam letos, že petič po vrsti, pripravljajo udeleženci Dolenjske slikarske kolonije, kajpak spet po zaslugi in razumevanju naše tekstilne tovarne Novoteks.

Letošnje Dolenjske slikarske kolonije so se udeležili: domačina Branko Suhý (letos je dobil naziv akademskega slikarja) in Marin Berovič, Ejub Begovič iz Trebinja, kjer ima Novoteks svoj obrat, Ljubljancani Evgen Sajovic, Janez Kovačič, Čoro Škodlar, Jože Centa in Damir Smerdel ter Skofjeločana Boris Jesih in Pavle Florjančič.

Vsi slikarji po vrsti so si bili edini, da je kolonija odlično organizirana, da imajo zelo dobre pogoje dela ter da jih Dolenjska izredno privlači in navdihuje. Marsikateri med njimi so v desetih dneh kolonije toliko vzljubili ta košček naše domovine, da so sklenili, da se bodo tudi samostojno še kdaj oglasili s čopiči in platni pri nas.

KJE SE SKRIVAJO?

Tema letošnje kolonije je bila „Novo mesto in njegovi prebivalci“. Ko sva dobila v uredništvu naročilo, da narediva nekaj intervjujev z udeleženci kolonije, sva mislila, da jih ne bo težko najti. Toda najin križev pot se je začel povsem drugače. V zgodnjih jutranjih urah, ko se je nad Krko še vlekla tančica megle, sva se potikala po bregovih in iskala slikarje na točkah, za katere sva menila, da ponujajo najlepše poglede na Novo mesto. Žal jih nisva našla, zato sva se odpravila na ulice, vendar z nič boljšo srečo.

Sele sonce, ki je predrlo jutranje meglice, je privabilo slikarje na dan iz njihove postojanke „Pri vodnjaku“. Kmalu sva ugotovila, da sva naredila napako z jutranjim obhodom. Sonce je namreč največji zaveznik krajinar-

jev, saj da pokrajini največje barvno bogastvo. Borisa Jesiha sva ujela pri zajtrku, ker je sam rekel, da ga na terenu ne bova mogla najti.

„Letos sem že drugič v Dolenjski slikarski koloniji,“ je povedal. „Lani mi je bilo tako všeč, da sem se še enkrat prijavil. Vsakemu slikarju je sprememba okolja potrebna. Z njo si slikar obogati siceršnje razmišljanje o pokrajini. Zame je morda pomembno to, da bom tokrat poskušal namesto čiste pokrajine vnesti v svoje slike mestno veduto. S samim nadaljnjim delom se bo pokazalo, v kakšni meri je to možno. Moje slikanje je namreč takšno, da rad eksperimentiram. Slika po mojem pojmovanju sestoji iz dveh delov: realnega in abstraktnega. Oba dela sta si enakovredna in se morata zlivati v celoto. Prav izbira abstraktnih elementov, ki jih vnašam v svoje slike, lahko da umetnini nove značilnosti.“

SLIKAR NA VRTU

Jožeta Cento, slikarja iz Ljubljane, ki pa je po rodu pravi Dolenjec, saj se je rodil v Ribnici, sva našla na vrtu restavracije „Na bregu“. Še predno sva ga kaj vprašala, je hudomušno pojasnil, da se je tja spravljal zato, ker je lahko v senci, ima dober motiv za slikanje, pa še pivo mu je takoj pri roki. Povedal je, da si je v Dolenjsko slikarsko kolonijo izrecno želel priti, ker ga Dolenjska prav priteguje.

„Veste, pri slikanju pokrajine je treba hitro delati. Svetlobni pogoji se menjajo iz ure v uro in iz dneva v dan. Moj način slikanja je delo na kraju samem, ker tako pojmujem tudi pošten odnos do slikarstva. Raje sem slab slikar kot odlični dekorator.“

Centa je še povedal, da ga delo v šoli, kjer poučuje likovni pouk, obremenjuje in da se vsako leto znova zaklinja, da bo poučevanje pustil in se posvetil res samo slikanju. Nad Novim mestom je bil navdušen in zatrjeval je, da se bo sem še vračal.

Janez Kovačič je postavil platno tudi na vrtu, vendar na nasprotnem bregu Krke. Ta prostor si je izbral že lani, a bogastvo motivov se mu zdi neizčrpno. Velja za zelo pridnega slikarja, pa tudi odločnega, da zadani načrt izpolni. Lani je naslikal 20 platen, letos jih želi naslikati prav toliko.

„Čeprav sem v koloniji že drugič, mi še vedno daje veliko novega. Dolenjska je nekaj posebnega. Izredno bogastvo zelene barve je na Dolenjskem edinstveno, nikjer drugje ni mogoče najti toliko odtenkov te barve. Res je slikanje z zeleno barvo težavno, ker ima barva majhen razpon, a človek zaužije toliko več zadovoljstva, ako mu slika uspe. Prav v dolenjski pokrajini sem dobil veliko dragocenih izkušenj, zato mi je ta dežela še posebej na sru.“

DOLENJSKA KOT FRANCOSKA KRAJINA

Ob bregu Krke se je v visoko travo skoraj skrival Pavle Florjančič. Za slikanje si je izbral motiv, ki so ga obdelali že mnogi slikarji in je še posebno znan z Jakčevih grafik – pogled na frančiškanski samostan.

Florjančič letos živi prvo leto kot svobodni umetnik. Še lani je učil v šoli likovni pouk, toda želja po slikanju, ki ga je privlačilo že od mladih nog, je bila močnejša in odločil se je, da bo samo slikal.

„Človek se mora odločiti: ali eno ali drugo!“ je zatrdil. „Odločitev ni bila težka, čeprav vem, da me na novi življenjski poti čaka nekaj negotovosti zaradi pogojev, v katerih dandanašnji slikarji žive.“

Florjančič pravi zase, da s slikanjem podaja osebno interpretacijo pokrajine ter da vse bolj daje veljavo tudi predmetu. Pri delu je temeljit, tako da posamezno sliko dopolnjuje in dokončuje dlje časa. Temeljiti pa je tudi pri opazovanju, zato novo okolje počasneje obvladuje. Za kolonijo meni, da mu pomeni prave slikarske počitnice. Dolenjska pokrajina se mu zdi zanimiva in je prepričan, da nekateri vtisi, ki jih je dobil tu, ne bodo zbledeli.

Nedaleč od Florjančiča je pod zidove tovarne „ELA“ postavil platno Damir Smerdel, novopečeni akademski slikar iz Ljubljane, sicer sin zagrebškega Slovence. Tedaj je povedal, da še ni bil v nobeni koloniji in da tudi razstavljal še ni samostojno.

„Moja glavna usmeritev in iskanja sta pokrajina in tihožitje. Se pravi, da sem realist. Krajino sem do sedaj velikokrat slikal, vendar tako težke in zahtevne za slikanje, kakor je Dolenjska, še ne. Lahko bi jo primerjal s Provanso. Tu delam pretežno študije, ves čas dojemam in zbiram vtise, ki jih bom kasneje dodelal. Šele na razstavi bom pokazal, zakaj sem bil v koloniji. Naj dodam, da kolonije nisem vzel kot delo po naročilu, prav tako me tudi ne moti, da slikam že večkrat obdelan motiv. Vsak slikar vidi pač s svojimi očmi.“

„DOLENJSKA ME OPIJANJA“

Ta dan sva večkrat prečkala naš starikavi in bolelni most, ne da bi odkrila Ejuba Begoviča, za katerega so nam povedali, da mota biti pri mostu. Slikar iz Trebinja pa naju je potegnil za nos – bil je namreč pod mostom.

„Sem me je zanesla želja po miru, da se naužijem zelenja, ki ga v svojem kraju nimam. Dolenjska me naravnost opijanja. Za pogled na mesto, ki sem ga tu našel, bi se odpovedal tudi kosilu. Slikanje tukaj je počitek. Ne utruja me, delal bi od jutra do večera. Vsem

slikarjem priporočam, da od časa do časa menjajo okolje, ker se tako izpopolnjujejo. Znano je, da je Van Gogh naslikal svoja najboljša dela na jugu Francije, ne pa v svoji domovini.“

Tudi Begoviča je Dolenjska prevzela tako, da se je zaobljubil, da bo še prišel k nam. Če ne zaradi drugega, pa zato, ker se mu zdi, da mora nadomestiti zaradi dežja izgubljeni dan v letošnji koloniji. Izrazil je tudi željo, da bi v enem letu pripravil samostojno razstavo v Novem mestu. Zatrdil je, da se po drugem bivanju v Dolenjski slikarski koloniji počuti že pravega domačina.

Prilezla sva izpod mosta in ravno ujela Evgena Sajovica, ki se je odpravljal iskat drug motiv. V hitrem pogovoru na pločniku je povedal: „Najbolj me je pritegnil Glavni trg, del mesta pri Ljubljanskih vratih in sploh vse ozke ulice, skratka mestna arhitektura. Novo mesto je slikarsko neizčrpno in nudi še vedno ogromno motivov, čeprav sta iz njega zajemala snov za svoja najboljša dela že Jakac in Lamut.“

SLIKANJE OB BRONASTIH PEVCIH

Vsi so videli Čoro Škodlarja, a nihče ni vedel, kje je. Medtem ko sva ga iskala po ulicah, ob bregovih, na Marofu, v Ragovem logu, je on mirno slikal v značnih višinah – v kapiteljskem zvoniku. Tu je odkril najlepši pogled na mesto in Trško goro, našel pa je tudi mir pred radovedneži in čas za študij motiva, saj po njegovem pričanju dobra slika lahko nastane le s temeljitim opazovanjem in delom.

„Ravno zato mislim, da je deset dni, kolikor kolonija traja, premalo in preveč,“ je dejal. „Premalo za temeljito spoznavanje mesta, preveč za površno slikanje. V slikarstvu je toliko svetlobnih in drugih problemov, da jih slikar v svojem življenju ne more niti zaobjeti, kaj šele obdelati. Zato mislim, da se slikarstvo ne more nikoli izčrpati.“

Škodlar je še posebej pohvalil delovni kolektiv in vodstvo „Novoteksa“, ki že peto leto omogoča kolonijo. Poudaril je, da je hvalevredno predvsem to, da kolonija dokazuje kulturno zrelost ljudi v industriji. Premalo je ukvarjati se samo s tehnološkimi vprašanji, kar mnogokje počenjajo. Tudi kulturi je treba dati nekaj veljave.

Podobno je o koloniji povedal tudi Novomeščan Branko Suhý, ki je bil v koloniji že četrtič. V tem času je spremenil pogled na kolonijo; vse bolj mu pomeni resnično možnost, da v nji odkrije nove možnosti slikanja.

„Na naravo gledam drugače. Krajina nam poskušam dati predmete iz vsakdanjega življenja, ker se mi zdi, da krajina na ta način oživi. H krajini se vedno znova vračam, čeprav me zelo privlači tudi grafika.“

DELOVNI PONOČNJAK

Ko gredo slikarji spat, se delo za Marina Beroviča šele začne. Beroviča namreč privlači nočni motivi mesta. Midva sva ga našla sicer podnevi, ko je delal načrte za svoje nočno slikanje.

„Morda je moje početje res malce nenavadno,“ je povedal, „toda igra luči in teme je moj svet, ki bi ga rad upodobil. Poleg tega imam ponoči veliko miru, nagajajo mi le psi in pa seveda včasih pride do nesporazuma, ker ljudje menijo, da imam kakšne zle namene. Drugeče pa sem zelo vesel, da sem prišel v kolonijo. Počutim se počaščenega, saj nisem poklicni slikar, pa tudi slikanja se nisem učil na akademiji. Zame je kolonija zelo koristna izkušnja.“

Zajela sva samo trenuten utrip Dolenjske slikarske kolonije, veva pa, da bo njeno pravo vrednost lahko spoznal in našel vsakdo, ki bo obiskal razstavo del, ki so v tej koloniji nastala.

M. MARKELJ
I. ZORAN

Branko Suhý

Jože Centa

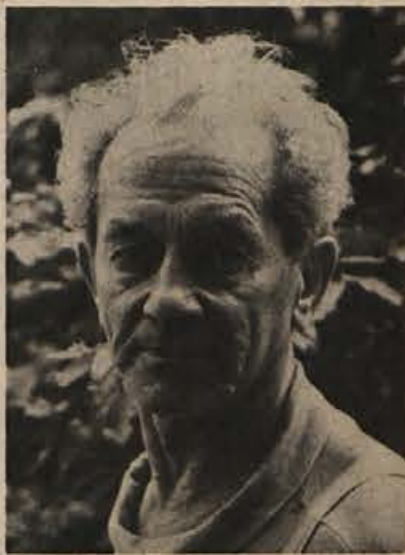
Boris Jesih

Evgen Sajovic

Janez Kovačič

Čoro Škodlar

Ejub Begović

Marin Berovič

Pavle Florjančič

Damir Smerdelj

J. SPLICAL: POT DO ZLATA

PO SVETU OKOLI

COUSTEAU IN MROŽI - V ameriškem časopisu „Dallas Herald“ so takole najavili 13. epizodo serijske oddaje „Morje okoli nas“: „Ob 20. uri parjenje mrožev. Nastopajo J. Y. Cousteau in njegova ekipa.“ Hudimara, nismo vedeli, da je znameniti francoski raziskovalec širnih morij kar nenadoma postal - mrož!

KAKO TO? - Pred dnevi je francosko združenje proizvajalcev papirja objavilo „nadostno vest“, da je potrošnja papirja v velikem porastu. V prvem letošnjem trimesečju je bilo porabljenih kar 25 odst. več papirja kot v enakem obdobju lani. Glede na to, da v Franciji domala vsak teden propade vsaj en časopis, je „nadostna vest“ nekoliko dvoumna. Kaj pa, če časopisi propadajo zaradi previsokih cen papirja?

TEMELJITOST PA TAKA! - Ko se je Američanka Julia Lawson vrnila v rodno Atlanto s potovanjem po Evropi, je hitro ugotovila, da je imela „na obisku“ vlomilce. Neznanci so odnesli zbirko umetniških slik, stilno pohištvo, dragocen nakit, kopalno kad, straniščno školjko in umivalnik, napravo za centralno ogrevanje, vse električne naprave in celo - hišno streho! Temeljnost pa taka!

CARINA NA ŠVICARSKI NAČIN - Pred pol leta je švicarska carina sprejela predpis, da smejo Švicarji, ki se vračajo v domovino, „uvoziti“ samo pol litra žganih pijač. Zdej so predpis preklicali in spet je dovoljeno „uvažati“ cel liter viskija, vodke, konjaka itd. Zakaj? Zato, ker so Švicarji prej pol litra pijače popili, tako zadostili predpisu in prihajali na mejne prehode - popolnoma pijani!

IZOBČENCI - Trije policaji in sodnik iz Palestrine v Italiji so bili izobčeni iz katoliške cerkve zategadelj, ker so s službenim dovoljenjem za preiščavo brez odobrenja cerkvenih oblasti vstopili v neki ženski samostan. Niso hoteli dvoriti prečistim sestram, hoteli so samo preveriti resničnost obtožbe, da sestre ilegalno šivajo obleke za neko mestno tovarno konfekcije. Izobčenci so ugotovili, da so se prečistite dežansko šle šivilje; to pa je povzročilo stavko v omenjeni tovarni. Nelojalna konkurenca!

RAZBORITI TAKSISTI - Okoli 1300 bruselskih taksistov je pred nedavnim demonstriralo zoper najavljen zakonski predpis, da morajo tudi vozniki taksijev nositi varnostne pasove. Pripravili so neskončno povorko avtomobilov, hupali in mahal s transparenti, na katerih je pisalo: „Francova Španija ima garoto, Anglija ima vesela - nam pa hočejo dati pasove!“ Taksisti trdijo, da bodo s pasovi postali še lažji plen razbojnikov, saj se ne bodo mogli hitro braniti. Morebiti imajo pa celo prav!

POVRŠNOST - V mestni upravi Londona je prišlo do malega škandala, ko so mestni očetje izvedeli za veliko površnost v sistemu londonskih podzemnih železnic. Tehnična služba sedanjih je namreč naročila osemdeset novih vagonov in izdelovalcu poslala lastne načrte. Ko so bili vsi vagoni gotovi in dostavljeni, se je izkazalo, da so za pol metra previsoki, da bi lahko vozili skozi tunele podzemnih železnic.

Šolska klop - točilna miza

Pijani otroci v ameriških šolah - Piti je dovoljeno

„Tega danes ni v šolo, ker ima zelo hudega mačka!“ To je stavek, ki v ameriških šolah ni redek. Ted, 13-letni šolar, je namreč v nedeljo vzel že običajni „six-pack“ (paketek s šestimi konzervami piva) in ga tudi lepo spil, medtem ko je s tovariši gledal film. Nič čudnega, da je potem v ponedeljek, ko bi moral v šolo, trpel za pijansko boleznijo in se mučil s slabostmi, ki jih prinaša maček.

In ni edini. Sociologi opozarjajo na nevaren porast pitja alkoholnih pijač med šolsko mladino. Otroci se opijanjajo celo med poukom. V ta namen so našli že marsikateri trik: pomarančo namočijo v viski in jo med poukom sesajajo, na straniščih imajo skrite steklenice in jih hodijo prazniti, v steklenicah za sokove nosijo s seboj žgane pijače, ki so jih pobrali iz družinskih bifejev... Potem se pri pouku bedasto smejejo, spe na klopi ali dajejo neumestne pripombe. In ti pijanci so stari od enajst do šestnajst let.

Sociološka bomba, ki je hujska od atomske - tako je ta pojav označil psihiater Frank Seixas. V svoji analizi govori, da se mladi in najmlajši vse bolj odvrta od mamil in se raje omamljajo z alkoholom. Mamila so zakonsko prepovedana, alkohol pa ne; v trgovinah je dovoljena prodaja alkoholnih pijač mladoletnikom. Te pravice se na veliko poslužujejo. Analiza govori o 3,5 odstotkih mladoletnikov, ki so že kronični alkoholiki.

Ali je kakšna rešitev? Seixas pravi, da bo mogoče ta škodljiv pojav zavreti šele takrat, ko bo družba spremenila svoj odnos do pitja, šele takrat, ko uživanje alkohola ne bo več obvezni spremljevalec družabnosti.

Švicar Andre Bula na smučanju v Sahari.

Na smučanje v puščavski pesek

Smučati na pesku je bolj enostavno kot mislimo

Navajeni smo na smučanje in najrazličnejše športne igre na snegu. Švicarjema Rolandu Dougodu in Andreu Bulau pa je smučanje v švicarskih Alpah že presedlo. V svoj spaček sta zložila najpotrebnejšo prtljago, filmske kamere in smuči in krenila v Tunis.

Svojo pustolovščino sta začela v okolici mesta Dous v južnem Tunisu. Žičnico je zamenjala kamela, snežne planjave pa širne planjave peska. Le smuči so ostale iste, kot sta jih doslej uporabljala pri smučanju v svoji domovini.

Pesek sicer ni moker ali suh kot sneg, lahko pa je premehak in smuči se pogrezajo preveč globoko. Peščeni sneg se jima je zdel najboljši v Buhari, kjer sta se nekaj dni vzpenjala na 300 metrov visoke bregove in se spuščala navzdol pri nagibu 70 stopinj s hitrostjo 50 kilometrov na uro. Neka razlika med smučanjem po snegu in med smučanjem po pesku pa vendar je; padci so v drugem primeru bolj boleči in povzročajo zoprne odrgnine, ki močno pečejo. Zato švicarska smučarja priporočata vsem, ki nameravajo poletne mesece, ko v Alpah ni snega, presmučati v Tunisu, da vzamejo s seboj poleg potrebne opreme tudi precej ribje masti.

Nič čudnega ne bo, če bomo v eni od prihodnjih števil našega časopisa prebrali, da sta dva domačina iz Tunisa vrnila švicarjema obisk in preplezala Alpe s kamelama.

Dolgorepi „gospodarji“

Onagadori, japonski petelin imajo do 17 m dolg rep

Bi verjeli svojim očem, če na sosedovem vrtu zagledate petelina z več kot deset metri dolgim repom? Morebiti, to sosed še dolgo ali nikoli ne bo imel takega petelina, kajti dolgorepi „gospodarji“ dvorijo posebnost le dežele vzhajajočega sonca!

Gre za peteline, ki jih vzgajajo in spoštujejo kot nekakšno božanstvo samo na japonskem otoku Šikoku. Imenujejo jih onagadori; onaga pomeni dolgi rep, dori pa žival. Ta petelin žival je v bistvu navaden petelin, ki ima v grlu neke zleze, ki tero povzročajo bujno rast posebno barvo repa, ki je črna bela ali pa škrlatna. Petelin izredno občutljivi, precej okuzijo in zbolijo; kdaj ogrozi zdravje že nedolžen pihi. Čež dan so na soncu, na prebijejo v posebej ogrejenih kletkah.

Rejec Kubota Pred tekmo izmeri rep svojemu onagadoru, ki se bo potegoval za nagrado.

Sloviti rep, ki doseže tudi metrov dolžine, je petelinovo veliko napoto, saj se zaradi tega ne morejo normalno prečkati, njegova košatost pa „dom“ insektov, mravelj in jedalcev. Perje je tanko mehko, podobno svileno papirju, ki se precej zvija. Zato imajo petelini vsak svoj čuvaja, ki jim nosi rep in ga očisti in češe z rokama. hrani onagadori niso posebej zahtevni; jedo kot vsa perutnina, le pred rednimi mesečnimi tekmovanji jim dajejo neko posebno hrano, ki perje in rep obogati s belimi snovmi.

Na tekmovanjih, kjer se odloča o dolžini in lepoti repa, petelini obnašajo docela krastsko. Ko korakajo pred gledalci, se bahato ozirajo nazaj na svoj rep, ko da bi hoteli preveriti, če je vsako pero na svojem mestu.

Najbolj znan rejec onagadorov je Kubota, ki ima na otoku Šikoku farmo z več kot 30 petlini, katere ob tekmovanjih pošilja tudi za dekor velikih stav in luksuznih hotelov.

Riše in piše: Marjan

25. Poslednji naskok! Se pred sončnim vzhodom - Paradižnik in njegova žena sta vroč čaj, zgrabila vrvi in poslednjo steno. Korak za centimeter, centimeter za centimeter, milimeter sta rinila navpično, havalala oblake pare v kristalnih dokler ni bil vrh tu, pred soncem

Dolenjski list pred 20 leti

Prvi civilni krst

V SEJNI DVORANI mestne občine Novo mesto je bila dne 3. avgusta dopoldne majhna svečanost, prva te vrste v Novem mestu: civilni krst otroka. Ko bi se zavedala, da je prva v Novem mestu deležna socialističnega krstnega obreda, je bila mala Devana ves čas tiho, toda zvedavo je mežikala izpod svojih oblacic.

STANOVANJSKO VPRAŠANJE je čedalje hujše. Rešiti ga bo mogoče samo z novimi gradnjami. Tega se zavedajo podjetja in ustanove, pa tudi prosilci sami. Huda stanovanjska stiska in želja po lastnem kottičku sili ljudi, da iščejo sredstva in možnosti za gradnjo stanovanjske hišice. Mnogi si skušajo postaviti dom z lastnimi sredstvi, ki jih dobe od koderkoli.

DRAGA KOMEDIJA z dograjevanjem zadrznega doma v Predgradu se nadaljuje. Najprej nekaj napravijo, potem to podro in prično znova. Na domu je bilo prej pet dimnikov, katere pa so podrl in sezidali druge. V dvorani so bile že postavljene lončene peči, toda tudi te so sedaj odstranili in bodo postavili druge.

NOVOMEŠKI NOGOMETNI klub „Elan“ je pričel spomladati graditi nogometni stadion na desni strani Krke pri pralnici peska. Zaradi pomanjkanja denarja so dela prenehala. Ostala je razrita zemlja, na kateri se sedaj bohota osat, ki s semenom zalaga okoliške njive.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 12. avgusta 1955)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Pepelu podoben prah na trtah

(Ze l a n s k o) in predlansko leto zapazila se je grozdana plesnoba po dolenjskih vinogradih tudi na brajdnih trtah sem ter tje, posebno na zelenikah. No, v taki meri kakor letos, se pa v prošlih desetih letih še ni zapazila. Skoraj na sleherni domači trti - na ameriških ne - se v gotovih legah lahko opazuje. Na posameznih jagodah vidi se namreč nek siv, pepelu podoben prah. Najdejo se tudi grozjdi, kateri so čez in čez s prahom obdani, prevlečeni. In ako se tak grozjd povoha, razodeva nek neprijeten duh spominjajoč na ribji duh. Ta prah je ravno grozjdna plesen ali glivica.

(Reja prašičev) je že od nekdaj na Dolenjskem razširjena, postaja pa sedaj, ko smo dobili železnico, čim dalje bolj važna, ker se je z železnico odprla dobra pot za izvažanje prašičev. Po poročilih se je lani izvozilo prašičev za 75 tisoč goldinarjev le iz Dolenjskega. Koliko se jih je pa doma poklalo in poprodalo? To nas

mora spodbujati, da se še bolj poprimemo tega. (Zadnje nedeljo) imeli smo v Notranjskih Rovtah prav viharno vreme s hudo uro. Bliskalo, grmelo in treskalo je silno, da je bilo strah. Bali smo se najhujšega, toče, toda bog nas je obvaroval te nesreče. Lilo pa je celo noč tako silno, da je voda po polji in po cestah precej škode naredila. V bližnji fari Zavratac je treščilo v kozolec in ga zažgalo.

(Ne z g o d a.) V Komarni vasi, fare Čermošnje, popravljaj je 21 - letni J. M. samokres, ne vedoč, da je nabasan; nevarno orožje se je sprožilo - krogla in nekaj šiber šlo je imenovanemu v prsi - ter ga tako nevarno ranilo.

(Dirka.) Povodom konjske dirke v Št. Jerneju bo dirkališče odprto vsaki dan, da se zamore konje za dirko vaditi.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. avgusta 1895)

KRPANOV
KOTICEK
KRPANOV
KOTICEK

Zamudniki

Vsak dan gledam okoli sebe enkrat sonce, drugič dež, pa si pravim: „Kar v Struge pojdem, tam ima dež mlade, pa tudi jurčki tam radi rastejo, akoravno je poletna bera že mimo.“

Dolga je pot z Notranjske preko Blok tja v Dobropoljsko dolino. Marsikateri mladenič se bo temu zarezal, ker je vaju z avtom skočiti v enem popoldnevu v Trst in nazaj. Midva s kobilico pa prideva le počasi cika coka po prašni cesti do cilja in še počivati morava nekajkrat vmes.

Po vaseh ni bilo ljudi, le bosopeta deca je tekala okoli. Zvedel sem, da so starši, strici in tete v službah, na morju ali pa v gozdu, kjer nabirajo lisičke. Jurčkov ni več.

Tudi sam sem stopil v gozd, oprezal okoli grmov, pa v travi in listju, vendar sem našel komaj toliko, da se ljudem ne dam v zobe. Radoveden sem bil, koliko naberejo drugi, pa sem jih počakal do mraka. Eni so

prinesli polne koške lisičk, drugi pa komaj imena vredno.

„Kaj boste z njimi?“ jih vprašam.

„I kaj? Jutri pride Italijan ponje,“ so mi odgovorili.

„Je kaj prida plačilo, kalli?“ sem se radoveden.

„Tako no. Ni ravno preveč, a kaj hočemo. Drugega zasluzka ni, pa se s tem ubijamo, kar nam narava daje.“

Eden pa se pristavi: „Le poglej, koliko zasluzi! Vsak dan naloži nekaj stotov gob na avto in jih odpelje v Italijo. Zasluzi najmanj dvakrat toliko kot nabiralec iz cele doline skupaj.“

„Drugega si izberite,“ predlagam.

„Koga neki, ko se pa nihče ne zmeni za to dokler ni sezona pri kraju. Naši trgovci so povsod zamudniki, pa naj to velja za gobe, zelenjavo ali sadje.“

Prav zares, vedno čakamo do zadnjega, pri nakupih ali prodaji, kot bi se vsakega držala smola.

MARTIN KRPAN

Dežurni poročajo

LJUBITELJ SVETLOBE - Petru Kotarju iz Dolenjskih Toplic je bilo v noči na sredo, 6. avgusta, vlomljeno v hišo, ki je stal pred domačo hišo. Zmikavt je odnesel baterijsko svetilko, na fičko pa je za 800 din škodo. Kaznivo dejanje je osumljen J. K.

STRELA V KOZOLEC - Med petkovim popoldanskim nevihtu je udarila strela v kozolec Vinke Povšta v Dolenjskih Toplicah. Kozolec je pogorel kot bakla, v njem je bilo 7 ton sena. Čeprav so takoj prihitali člani prostovoljnega gasilskega društva Dolenjske Toplice, ni bilo pomoči. Škodo cenijo na 100.000 din.

UKRADEL MOPED - Janezu Golobiču z Vrha pri Dolži je neznanec v petek popoldne odpeljal moped, ki ga je lastnik pustil pred hotelom Kandija v Novem mestu. Kdo se vozi z Golobičevim mopedom, poizvedujejo miličniki.

TATOVNI KOLES - V noči na soboto je na parkirišču pri hotelu Kandija nekdo Aleksandru Žoržu iz Dornberka snel kolo z zastave 101. Škoda je za 1.000 din. V zadnjem času se je v Novem mestu število tatvin avtomobilskih koles zelo povečalo.

ZA 100.000 ŠKODE - Med sobotno popoldansko nevihtu je treščilo v gospodarsko poslopje Slavka Zalca v Žiljah. Začelo je gořeti ostreže skednja. Ogenj so pogasili gasilci in vaščani iz Žilj in Vinice. Kljub temu je škoda za 100.000 din.

KURE KRADEJO - Na Bregu v ribniški občini je pred kratkim Antonu Pogorelcu zginilo 18 kur. Miličniki pravijo, da se tatovi ne bodo dolgo mastili z njimi, ker so jim na sledi. Kure so izginile tudi v Goriči vasi.

Tri smrti v 30 dneh

Avto mu je zdrobil glavo - Zadnja pot fička in njegovega lastnika - Poškodbam podlegel čez teden dni

Na območju občin Kočevje in Ribnica so v teh dopustniških dneh izgubili življenje: dva komaj 25-letna moška, Viktor Mihelič iz Dolge vasi 8 pri Kočevju in Franc Vesel iz Globeli 7 pri Sodražici ter 68-letni Franc Tanko iz Goriče vasi 82 pri Ribnici.

Viktor Mihelič se je smrtno ponesrečil 29. junija okoli 9. ure med popravljanjem svojega avtomobila pod domačim skednjem. Avtu je smel prednja kolesa in prednji konec dvignil z vrvo, nato pa legel pod avto in ga popravljal. Takrat pa se je vrv strgala, avto je padel na Miheliča in mu zmečkal glavo, da je bil takoj mrtev.

Vesel Franc pa je, kot kaže, 21. julija ob 23.45 prehitro pripeljal po mokri cesti v hudi ovink v vasi Breg pri Ribnici. Ovinka ni zvozil. Fičko je čelno trčil v hišo oziroma delav-

Petek dopoldne ob 8.30: kolona avtomobilov se je raztegnila čez ves Glavni trg do študijske knjižnice, na križišču v Kandiji pa je samevala samokolnica ob sveže barvanih črtah prehoda za pešce. Polovica cestišča je bila zaprta, vrli delavci pa na malici. Če drugega ne - uro so dobro izbrali za barvanje prehodov! (Foto: Markelj)

Manjša smrtna žetev

Julija lani je na območju UJV Novo mesto promet terjal 13 življenj, letos pa šest

Minuli mesec se je zgodilo na cestah, ki jih nadzira UJV Novo mesto, 144 prometnih nesreč, kar je za 7 odstotkov manj kot v lanskem juliju. Manj je bilo tudi smrtnih žrtev - 6, v istem obdobju lani pa kar 13.

Največ prometnih nesreč so povzročili vozniki osebnih avtomobilov, tem pa sledijo tovornjaki, kolesarji, motoristi, traktoristi in pešci. Najpogostejši vzroki nesreč so neprimerna hitrost, nepravilno prehitvanje, vožnja po sredini ali levi strani ceste, izsiljevanje prednosti in vinjenost.

V juliju so miličniki dali sodnikom za prekrške 146 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, najbolj pogosti kršitelji so bili vozniki osebnih avtomobilov ter motoristi. Kar 70 voznikov se bo zagovarjalo zaradi vožnje brez vozniskega dovoljenja, 54 jih je peljalo „v rožicah“, 11 pa jih je kljub očitnem znakom pijanosti zavrnilo preiskavo krvi.

TREŠČILO V KOZOLEC

Med petkovim popoldanskim neurjem je treščilo v kozolec Jožeta Gregorčiča iz Ceroveca pri Sevnici. Pogorel je do tal, z njim pa je 7 ton sena, deske in kmečko orodje. Škoda so ocenili na 80.000 dinarjev.

Minuli mesec so miličniki odvezli dovoljenje 59 voznikom, med njimi je bilo največ takih, ki so pregled boko pogledali v kozarec.

Med nadarskimi kontrolami hitrosti so miličniki odkrili 287 kršiteljev, ki so morali odpreti denarnice kar na mestu prekrška. Niso namreč upoštevali splošne omejitve hitrosti v naseljih, cestah in tam, kjer je to določeno s prometnimi znaki.

Po odredbi o omejitvi tovornega prometa v turistični sezoni je bilo v dneh, ko prepoved velja, izločenih iz prometa 485 tovornih vozil. K sodnikom za prekrške bo zaradi te kršitve romalo 310 voznikov.

Alarm ni šala

V ponedeljek je ob 21.40 spet zatulila sevalna gasilska sirena. Alarm je zahtevala postaja milice Sevnica, ker naj bi bil pri gostilni Colnar v Dolenjem Boštanju zapeljal v Savo nek avto. Prosto-voljni gasilci so se izkazali, saj se jih je v kratkem času zbralo veliko število. Izkazalo se je, da so imeli fantje pred tem gostilniški ravs, kar je nekoga delavca GIB Beton pripravilo do tega, da se je po zadnji plati spustil po savskem bregu, zatem pa seveda brez težav skozi grmovje splezal na varno. Gasilci ob ševilnih požarih (od petka je bil to že četrta alarm!) takih alarmov niso veselili. Po izjavi poveljnika Martina Znidaršiča zahtevajo sevniki prostovoljni gasilci denarno nadomestilo za take neresne pozive. V gasilskih pravilih namreč točno piše, zaradi česa se daje alarm. Taki nepotrebni kliči sirene po nepotrebnem vznemirjajo mesto in širo okolico, da o preobremenjenih gasilcih ne govorimo.

A. Z.

ALKOHOLNA POPLAVA

Na Čatežu je v torek, 5. avgusta, Zagrebčan Miroslav Miletič z osebnim avtomobilom izsiljeval prednost pred tovornjakom s prikolico, ki ga je vozil Nemač Jusin iz Novega Bečaja. Tovornjak je zadel osební avto v zadnji del, hudo ranjena je bila Zlata Miletič. Odpeljali so jo najprej v brežiško, od tam pa v zagrebško bolnišnico. Zaradi zavrzanja in mokre ceste se je prikolica, na kateri so bile alkoholne in brezalkoholne pijače, prevrnila. Škoda je za 105.000 din. Promet je bil oviran od 17. do 20. ure.

MOPEDIST PO LEVI - Mjnuhi petek je na krajevni cesti Kal-Sentjanj mopedist Franc Hribar iz Kala (moped ni bil registriran) trčil v osební avto Alojza Trinkausa. Mopedist je vozil po levi. Hribar je bil laže ranjen, gmotne škode je za 9.000 din.

TOVORNJAK PO SREDINI - V torek, 5. avgusta, je tovornjak, ki ga je vozil Feliks Grivar iz Potoka, trčil v Potoku v osební avto, ki ga je nasproti pripeljal Jože Udovc iz Gor. Težke vode. Tovornjak je vozil po sredini ceste. Škoda je za 6.000 din.

PREKUCNIL SE JE NA BOK - Ljubljancan Vladimir Lavrič je v torek, 5. avgusta, peljal z osebnim avtom proti Metliki. Pri Bereči vasi je avto v ovinku zaneslo na rob ceste, zadel je v drsno ograjo in se nato v ovinku zaneslo na rob ceste, zadel je v drsno ograjo in se nato prekucnil na bok. Voznik jo je odnesel brez praske, na avtu pa je za 15.000 din škoda.

V HIŠNI VOGAL - Ivan Robek iz Skočjana je v sredo, 6. avgusta popoldne, vozil tovornjak od Skočjana proti Dobruški vasi. Ko je pripeljal na rob Skočjana, mu je nasproti pripeljal z osebnim avtom Ladislav Kotnik iz Čužne vasi. Vozili sta se med srečanjem oplazili, tovornjak je zaneslo še v vogal bližnje hiše. Škoda je za 40.000 din.

NESREČI PEŠCEV - Novomeščan Vladimir Antič je v soboto popoldne vozil osební avto od Kostanjevice proti Novemu mestu. V Sentjerneju je nenadoma pred njim hotela prečkati cesto 80-letna Marija Frankovič iz Sentjerneja. Avtomobil jo je zadel z desnim bokom in jo poškodoval, odpeljali so jo v novomeško bolnišnico.

Istega dne popoldne je bila v Irči vasi poškodovana Cvetka Krajačič z Broda, ki je šla peš ob robu ceste. Nasproti ji je pripeljal na kolesu z motorjem Franc Gregorčič z Vrha pri Ljubnu. Gregorčič je med vožnjo popravljal kable za luči, zgubil ravnotežje in trčil v Krajačičovo, ki je padla in si poškodovala nogo.

Keržanu balkansko zlato

Spilar in Šimunič v republiški atletski ekipi

Na 29. članskem prvenstvu Slovenije - o nekaterih uspehih novomeških atletov smo pisali prejšnji teden - je naslov republiškega prvaka razen metalca kopja Spilarja osvojil tudi Šimunič in sicer v troskoku. Preskočil je 14,70 metra. V teku na 200 m je Keržan z 22,3 osvojil bronasto medaljo, Krizman pa je v polfinalu teka na 400 m ovire dosegel nov novomeški rekord, toda zaradi poškodbe mu je ena izmed medalj „ušla“. Precej smole je imela tudi Zalcedelja - v teku na 100 m je uvrstila med šest najboljših tekmovalk v republiki - toda zaradi poškodbe v finalu ni nastopila.

Keržan se je izkazal tudi na mladinskih balkanskih igrah v Karlovcu.

Vane Keržan, nadarjeni novomeški atlet, ki je pred kratkim na mladinskem balkanskem prvenstvu nastopil v štafeti 4 x 400 metrov in s tovariši osvojil prvo mesto ter zlato odličje.

Kljub lažji gripi je v štafeti 4 x 400 metrov dobro teklen in s tovariši osvojil „balkansko“ zlato. Keržan je tako postal „stalen“ član mladinske državne reprezentance, ponovno pa se bo lahko izkazal na mladinskem evropskem prvenstvu, ki bo konec avgusta.

V republiški atletski ekipi - 24. avgusta bo nastopila na tradicionalnem atletskem troboju Furlanija-Julijska Krajina - Slovenija - Koroska, sta se uvrstila tudi Novomeščana Spilar in Šimunič, ki sta v zadnjih tekmah dokazala, da sta v reprezentančni formi.

USPEL TURNIR - Rokometni klub iz Dobove je pred začetkom jesenske tekmovalne sezone v prvi republiški ligi organiziral prvi mednarodni turnir. Zmagala je ekipa Sevnice, pred domačini in gosti iz Zvezne republike Nemčije moštvo „Neckarsuhlma“.

Ostati v ligi

Letošnja tekmovalna sezona je bila za kočevske rokometne prav gotovo najplodnejša. Mladim in nadarjenim rokometšem je namreč uspelo, da so se kot drugouvrščena ekipa v dolenjski rokometni ligi uvrstili v ljubljansko consko rokometno ligo, kar pomeni v drugo republiško ligo. To je prav gotovo lep uspeh mladega kluba, ki mu zadnja leta predseduje Bogo Vidmar.

Za dobre uspehe so zaslužni vsi rokometarji. Poleg že izkušenih rokometarjev, ki so stebel moštva že nekaj let, so se v zadnjem času izkazali tudi mlajši igralci. To so prvi obetavni sadovi načrtnega dela z najmlajšimi. In kot kaže, raste v Kočevju že drugi rod mladih rokometarjev.

V minuli sezoni je za Kočevje nastopilo 12 igralcev: Branko Arko, Milan Vidmar, Dušan Lunder, Ivan Žerjav (tudi trener), Srečko Kenda, Jože Cenčič, Dušan Krizman, Rado Mesojedec, Miro Grgurič, Jože Bartolme, Janez Maršič in Ernest Deržek.

Načrti za prihodnjo sezono niso optimistični. Kočevci so uspeli z rednimi treningi, na zahtevnejše tekmovanje pa se bodo pripravljali še naprej. Ob normalni igri bi se morali obdržati v ligi, to pa je za mlado moštvo zaenkrat prvi in edini cilj.

Z. FAJDIGA

GROSUPLE - Elanovi nogometarji so prejšnji teden v Grosuplju igrali tekmo za pokal maršala Tita. Kljub temu da so domači nogometarji povedli, so Novomeščani rezultata najprej izenačili in nato tudi zmagali s 3:4. (M. G.)

NOVO MESTO - Pred kratkim so novomeški nogometarji dobili novega trenerja, ki jih je vodil v prvih tekmah proti Grosuplju. Student zagrebške višje trenerske šole Marjan Gvozden pravi, da je nad kvaliteto novomeških nogometarjev navdušen in da bi morala taka ekipa igrati v višji ligi. (M. G.)

SENRUPERT - Osnovna organizacija ZSMS Senrupert je v zadnjem mesecu priredila na igrišču v Slovenski vasi turnir v malem nogometu. Udeležile so se ga ekipe iz Čelčev vasi, Tržišča, Cateža, Mirne peči in Žužemberka. V finalni tekmi sta se pomerili ekipi domačih nogometarjev in Žužemberka, pokal pa so osvojili Senrupertci. Najboljši nogometarji turnirja je bil Lojze Gregorčič, največ zadetkov pa je dosegel Peter Velikonja. Rezultati: Mirna peč - Čelčevas 3:0, Žužemberk - Čelčevas 1:0, Senrupert - Tržišče 4:2, Senrupert - Mirna peč 3:2 in Senrupert - Žužemberk 3:0. (J. G.)

PRELESJE - TVD Partiza na Štani trg ob Kolpi je prejšnji teden organiziralo zanimivo tekmovanje v plavalni in skokih v vodo. Zmagali so ženske: 50 m prsno: Stajdohar, 50 m hrbtno: Šterk, 50 m plavalni: Špehar; skoki v vodo z deske: Koba. (K. V.)

SENTJERNEJ - MIRNA 11:3

V nedeljo sta se v Sentjerneju pomerili enajsterici domačega Sentjerneja in Mirne. Favoriti v prijateljskem srečanju so bili gostje, toda domači nogometarji so jih nadigrali vseh pogledih in dosegli kar 11 zadetkov.

Savinjski pokal Črnomlju

Med posamezniki sta pokala osvojila Kozole in Luzar

V nedeljo so se športni ribiči z Dolenjske udeležili šestega meddružinskega tekmovanja v lovu rib s plavcem za članski in mladinski šaleško-savinjski prahodni pokal na velenjskem Masnovem jezeru.

Dobro organiziranega tekmovanja se je udeležilo 23 ribičskih društev s 31 članskimi in 12 mladinskimi ekipami ter s 135 tekmovalci. Na tem tekmovanju so imeli Dolenjski precej uspeha, ponovno pa so izkazali Črnomlajci, ki so se enkrat osvojili lep pokal.

Rezultati - člani: 1. RD Masnovi (Sladki vrh) 4637 točk, 2. RD Zlice 1. 4219 itd.; posamezno: Kozole (Kostanjevica na Krki) 2800 idr., mladinci - ekipno: 1. Črnomelj 2094; posamično: Luzar (Novo mesto) 1217, 2. Zlatkar (Kostanjevica) 1073 idr. Mladinski prahodni pokal so osvojili Črnomlajci in kot pravijo, ga bodo osvojili tudi prihodnje leto. Organizatorji so poskrbeli tudi za primerno nagrado, karji najuspešnejši so osvojili ribji člani in mladinci in za prvega ribi č pokal v trajno last, deset najuspešnejših tekmovalcev v obeh disciplinah pa je dobilo kolajne in diplome.

Novoteks boljši za 57 košev

Novoteks se bo pomeril z ekipo DKL še trikrat, in sicer v Žužemberku, Semiču in Podbočju

Zadnjo soboto sta se na košarkarskem igrišču na Loki v Novem mestu pomerili košarkarski vrsti novomeškega Novoteksa in reprezentanca dolenjske košarkarske lige.

Reprezentanca - nastopila je močno oslabiljena - je v prvih 15 minutah Novoteksove košarkarje presenetila. S hitrimi protinapadi in dobro obrambo je bila ves čas enakovredna nasprotni precej višjim Novomeščanom, ki so te dni prišli s kondicijskih priprav in je bila to za njih prva tekma. Sele v zadnjih petih minutah, ko so novoteksovcem z ostrim presingom presenetili reprezentante, so prednost 10 košev povečali na 26.

V drugem polčasu sta si bili ekipi precej časa izenačeni, v zadnjih desetih minutah pa so Novomeščani s hitro in natančno igro napolnili koš reprezentantov, ki so kljub vsokemu porazu dokazali, da je dolenjska košarkarska liga v letu dni močno napredovala in da je na ravni vseh republiških drugih lig. Rezultat prvega srečanja: Novoteks - reprezentanca DKL 129:72 (56:30).

IZOLA - INLES 20:29

V okviru priprav na jesenski nastop v drugi zvezni rokometni ligi so Ribničani prejšnji teden gostovali v Izoli in v prijateljski tekmi brez težav premagali dobre domače republiške ligo z 20:29. Pri gostih so dobro igrali vsi, izkazali pa so se predvsem bratje Kersnič.

INLES: I. Kersnič, S. Kersnič 1, J. Kersnič 4, Abrahamsberg 1, Ponikvar 2, Mikulin 3, Silc 4, Andolšek 2, Tanko, Žuk 6, Radič 3, Ilc 2, Ambrožič 1 in Laibacher.

„Če ne bi bilo lige ...“

Z ustanovitvijo dolenjske košarkarske lige so novomeški košarkarski delavci za košarko na Dolenjskem naredili zelo veliko. Prvo leto tekmovanja je bila liga precej slaba, že v drugem letu pa se je nepričakovano močno popravila in po prvem delu je na prvem mestu ekipa iz krške občine - Podbočje. „Če ne bi bilo lige,“ pravijo fantje, „ne bi nikoli igrali“.

Pred kratkim pa so Novomeščani naredili še korak naprej. Sestavili so reprezentanco dolenjske košarkarske lige, ki bo v prihodnje vsako leto odigrala z Novotekom (po vsej verjetnosti bo nekaj tekem lahko odigrala tudi z drugim slovenskim ligam, metliško Beto), najmanj štiri tekme. Mikavnost teh srečanj bo predvsem v tem, da se bodo košarkarji selili iz mesta v mesto. Tako so prvo tekmo odigrali že v Novem mestu, naslednji bodo v Podbočju, nato v Žužemberku in Semiču, če pa bodo tudi druga moštva iz lige pripravljena prevzeti organizacijo nekaterih tekem, se bo „košarkarski cirkus“ lahko predstavil tudi kje drugje.

Jasno je, da so Novoteksovi košarkarji precej boljše ekipo, toda prva tekma na Loki je dokazala, da tudi „reprezentantje“ niso od muh. Prvi namen teh srečanj pa je propaganda. In kot kaže, se v Podbočju, v Žužemberku in v Semiču na vsaki tekmi obeta okoli 500 gledalcev. Če pomislimo, da imajo moštva, ki nastopajo v dolenjski košarkarski ligi tudi svoje pionirske vrste, se za košarko na Dolenjskem prav gotovo ni bati ...

Vsak odgovoren za stabilizacijo

Boljše informacije o položaju delovnim ljudem in občanom — Povsod stabilizacijske programe — Zadolžiti posameznike za uresničevanje nalog

Med nedavno razpravo o oceni izvajanja družbene in gospodarske politike v občini Ribnica letos so delegati vseh zborov občinske skupščine razpravljali o položaju gospodarskih in negospodarskih dejavnosti ter njihovemu delu in nalogah.

Med razpravo o gospodarstvu je bilo posebno poudarjeno, da se je treba zavedati resnosti gospodarskega položaja in lastne odgovornosti za reševanje gospodarskih težav. Povsod se je treba boriti za večjo storilnost ob kar najnižjih stroških, ne pa za višje cene izdelkov in s tem za višji dohodek.

Občina Ribnica je v zadnjih letih gospodarsko hitro napredovala, treba pa je zdaj izboljševati še organizacijo dela in tehnično opremljenost. Ob tem pa so zaostale negospodarske dejavnosti.

Nadaljnje značilnosti občine so, da so precej izčrpane rezerve delovne sile, da imajo zaposleni nizko kvalifikacijo v primerjavi s povprečjem republike ali države, da je storilnost zaposlenega za četrtno pod republiškim povprečjem, da hitro naraščajo zaloge, da imajo TOZD premalo lastnih obratnih sredstev, da premalo izvažajo in da se neodgovorno obnašajo do lastnega razvoja in razvoja občine.

Ob teh ugotovitvah, ki veljajo za vso občino, morajo razmisliti v vsaki delovni organizaciji, SIS in drugih

organizacijah. Povsod je treba lastne slabosti odločno odpravljati in tako prispevati k utrditvi našega gospodarstva ter s tem naše družbe.

Občinska skupščina je tudi sprejela akcijski program občinskega izvršnega sveta, ki ugotavlja pomanjkljivosti in zahteva ukrepe in akcije. J. P.

V sezoni na dopust

Konec julija in v začetku avgusta so bile zaprte kat tri zasebne gostilne v Ribnici, tu pa tam je bila zaprta zaradi rednega prostega dne še četrta, smo zvedeli pri Turističnem društvu. Glavni vzrok, da so zasebne gostilne zaprte sredi turistične sezone, je, da so zasebni gostinci na letnem dopustu.

Marsikdo bo dejal, da Ribnica ni turistično razvit kraj in da zato ni posebne škode, če so zasebne gostilne poleti zaprte. Dolenjska je v Sloveniji res turistično najmanj razvito območje, na Dolenjskem pa je spet najmanj turistično razvita prav ribniška občina. V občino prihajajo in tu prenočuje le malo turistov. Prav zato bi se morali vsi, tudi zasebni gostinci, potruditi, da bi turisti kar najbolj pritegnili.

Gotovo pa je za Ribnico slaba reklama, če ima v glavni sezoni odprto le restavracijo in dva bifeja. S takim odnosom zasebnih gostincev do turistov in izletnikov člani turističnega društva niso zadovoljni in tudi upravičeno sprašujejo, če res ribniški zasebni gostinci že pred sezono in po njej tako dobro zaslužijo, da jim v glavni sezoni skoraj ni treba delati. J. PRIMC

ČETRTKOV INTERVJU

72 kilometrov usode

Franc Dravinec s tovariši noč in dan dežura na magistrali Ljubljana-Zagreb

„Minuli petek popoldne je bila na nekdanji avtomobilski cesti od Ljubljane do Zagreba ena sama kolona vozil.“ pripoveduje Franc Dravinec, pomočnik komandirja postaje milice Novo mesto, ki skupaj s tovariši skrbi za čimbolj nemoten in varen promet na tej magistrali, ki je zasidena s prometom ne samo sredi avgusta, ob višku turistične sezone, ampak tudi v najbolj neprijetnih zimskih dneh; ob dnevih, ko se ljubi na cesto samo tistim, ki to res morajo.

Delavci prometnega oddelka novomeške uprave javne varnosti dežurajo na tej prometni žili po 24 ur na dan že od leta 1958, ko jo je predsednik Tito izročil namenu. Njihovo delovno območje je dolgo natančno 72 kilometrov — od Bregane do Biča. Vedno je na tem odseku vsaj po en dežurni avto z radijsko postajo ter nekaj motoristi.

„Nobene modrosti ne bom povedal, če rečem, „pravi Dravinec, „da so največja „nadloga“ tovornjaki. Zaradi številnih klancov se za njimi nabirajo kot kačji rep dolge kolone. Kaj torej storiti z njimi, ko vendar vsi vemo, da si počeno služijo svoj kruh, da vozniki tovornjakov v povprečju zelo redko povzročajo nesreče?“

Odgovor je bil omejitve prometa s tovornjaki, ki velja na tej cesti vsak petek od 15. do 20. ure, v soboto od šestih do devetih jutraj, v nedeljo pa od treh popoldne do desetih zvečer. Ta republiški ukrep velja na vseh magistralnih cestah od 15. junija do 15. septembra, nanj opozarjajo tudi ustrezni napisi.

V tem največkrat tiči kamen spotike. Vozniki tovornjakov, posebno tuji, se pogosto sprenevedajo, češ da ne vedo za predpis, razen tega pa ima sosednja Hrvaška nekoliko drugačne omejitve. To bomo skušali uskladiti, pogovori že uspešno tečejo.

razen tega pa se na republiški ravni zavzemajo za predlog, naj bi voznikom tujih tovornjakov podeljevali listke, na katerih bi bile v več tujih jezikih označene prometne omejitve v SFRJ, že na carinskem prehodu,“ je povedal Dravinec.

Da je problem tovornega prometa na cesti Ljubljana-Zagreb res akuten, kot temu pravijo, potrjuje tudi podatek, da so morali prometni miličniki med

Franc Dravinec: „Tovornjakarji se radi sprenevedajo“

redno petkovo, sobotno in nedeljsko akcijo predlagati zaradi kršitve prometne odredbe v kazenski postopek 31 tujih in 16 domačih voznikov tovornjakov.

„Seveda pa so kolone, ki jih ustvarjajo „tovornjaki,“ pravi Dravinec, „samo delček težav, s katerimi se srečujemo vsak dan. V času dopustov so posebno poglavje tudi naš zdomci. Ko utrujeni od vožnje prepeljejo jugoslovansko mejo, si mislijo, da so že doma, in pritisnejo na plin. In potem beremo v naslove z žalostno vsebino...“

Samo 72 kilometrov je namreč dolga cesta od Bregane do Biča in kljub temu je zapletla toliko usod.“

M. BAUER

Novomeška kronika

RIBIČI — Oba bregova Krke sta od izvira do izliva na gosto posejana z ribiškimi „placi“. Vedno več je takih, ki radi prežive pozno popoldanske ali zgodnje jutranje ure, kajti kadar je vroče, ribe ne prijemajo, in ob namakanju trnka požukajo ujeti kosilo ali izdatno večerjo. Za tiste, ki še niso člani ribiške družine naj povemo, da lahko kupijo dnevne karte. Vzdolž Krke jih prodajajo na dvanajstih krajih. Zadnje čase je med tistimi, ki en dan vikenda namenijo ribolovu v Krki, mnogo tujcev. Med domačimi turisti je največ Ljubljančanov in Zagrebčanov.

TRŽNICA — Veliko ljudi in os nasadju in še kar dobro kobložene stojnice so značilnosti ponedeljkovega trga. Cene živil so že dolgo nespremenjene in še vedno lepo zaokrožene. Kot da so na parce branjeve že pozabile. Kg zelene solate stane 5 din, prav toliko krompir, kg fižola, paradiznika in paprike velja 10 din, za precej slabe banane zahteva prodajalec 14 din za kg, kg grozdja je 16 — 12 din, kg breskev pa velja 20 din.

ROJSTVA — Rodile so: Majda Musić iz Ragovske 14 — dečka, Marica Judež iz Slakove 1 — deklico, Marija Klobučar iz ulice Majde Šilc 14 — deklico, Danica Mrvič iz ulice Majde Šilc 19 — dečka, Majda Sokač z Nad mlinov 23 — deklico in Janja Velkavr iz Ragovske 31 — Milana.

SMRTI — Umrli je Franc Zrimšek, uslužbenec Varnosti, v 44. letu starosti.

Ena gospa je rekla, da v Novem mestu samo zaradi tega noč in dan gori javna razsvetljava, ker tudi na ta način iščejo krivce za ne preveč rožnati položaj novomeškega gospodarstva.

Po ribniški suhi robi je vedno manj povpraševanja, vedno več pa po ribniških spominkih. Zdomci, rojaki in turisti se ob obisku Ribnice skoraj redno prilagodijo v Spominkarstvu, kjer kupijo to in ono zase ali za znanca. (Foto: J. Primc)

Iznajdljivi spominkarji

Včasih so ribniški zdomarji ponujali po svetu „sita in rešeta za mlada dekleta“. Danes dekleta ne kupujejo več sit in rešet, pač pa je veliko povpraševanje po spominkih. Ribničani pa ne bi bili pravi Ribničani, če se ne bi hitro prilagodili novemu položaju. Zdaj nalože na kombije spominke in jih prodajajo po svetu.

Franjo Matoh, vodja ribniške prodajalne spominkov, pravi, da je letos prodal največ spominkov, vendar jih še več, če bi jih imel.

Spominkarstvo odkupi le skromen del ribniških spominkov zato, ker jih izdelovalci raje prodajo sami ali preko drugih zasebnih prodajalcev. Tako se namreč izognejo plačilu davka in več zaslužijo. Vsak Ribničan pa je že toliko bistre glave, da ve, kje oziroma kako bo več zaslužil.

Prošnje, naj bi izdelovalce spominkov oprostili davka, niso zalegle.

Ana Picek iz Ribnice pravi:

„Najprej so rekli, da bomo vsaj mi, ki smo stari nad 70 let, oproščeni davka na izdelane spominke, potem so pa še to preklicali, ker smo bili preveč pridni.“

Zaradi vsega tega se dogaja, da ima kakšen zasebnik več spominkov kot ribniška prodajalna spominkov. Seveda bi davčni in inšpekcijski organi morda le kakšnega takega prodajalca odkrili, a kaj ko prav inšpektorjev in davkarjev v občini manjka.

J. PRIMC

drugimi delovali Branko Defar-Stric, Dita Lederer, Ivan Japelj, partizana Marko in Tonček ter ostali. Tudi zdravstveni uspehi so bili zadovoljivi.

DELOVATI PRIKRITO

Na pobudo osebja in ranjencev se je Suhu vrh preimenoval v Stanetov dom, a bolnica Smrekovec v znak priznanja za uspešno selitev iz Gote-nice v Bogdanov dom. V obch bolnišnicah sta vladala red in mir. Ziveli in delali so zelo previdno, da jih ne bi odkrili sovražniki.

„Najboljša obramba vseh naših bolnic je bila brezpogojna konspiracija (prikrítost, previdnost) in le njej se moramo zahvaliti za toliko ohranjenih življenj ranjencem in bolnikom,“ je dejala na srečanju v Ribnici dr. Franja Boje-Bidovec.

O borbenih poteh naših brigad je že precej napisanega, premalo pa je objavljeno o partizanskem zdravstvu. To ni prav, saj se je po skritih bolnišnicah zdravilo približno 20.000 ranjencev, sovražnik pa jih je odkril le 0,3 odstotka. Izkušnje partizanskega zdravstva bi bile dobra šola splošnega ljudskega odpora.

V sklopu SVPB Ribnica je bil ustanovljen tudi prebolevalniški oddelk v vasi Preča. Vodila ga je Metka Peterin, vojaški vodja pa je bil Ivan Grajš. Zaradi budnosti in dobrega obveščanja se je ta oddelk le dva dni pred obkolitvijo umaknil in so belogardisti in Nemci udarili v prazno.

Po odhodu dr. Andreja Zupančiča na novo dolžnost je upravo prevzel dr. Ivan Pintarič. Tudi dr. Adolf Medvešek-Šumski je odšel na novo dolžnost. Te bolnice niso bile odkrite in velika škoda je, da jih je uničil zob časa, saj je bil Stanetov dom videti s svojimi potkami, mizicami, cvetjem in malo piramido kot pravilnična dežela. V tisti piramidi je bila skrita steklenica z opisno življenja v bolnišnici v verzih. Opis je „skovala“ Dita Lederer.

Ta zapis naj bo skromno priznanje vsem vodjem bolnic, organizatorjem, osebju, ranjencem, bolnikom, vojaškemu in obveščevalnemu vodstvu, posebno pa še ljudem, ki so z vsem pomagali bolnišnicam. Dajali pa so hrano, sanitetni material, zdravila in drugo. Se posebno zahvala pa velja pristopnemu vodji ekonomata Rudiju Cvaru, ki je to odgovorno dolžnost vestno opravljal do konca vojne.

VINKO KERSNIČ

Brigadirjem, ki grade suhokrajinski vodovod, je prišlo na pomoč 200 Žužemberčanov in 100 pripadnikov JLA, krepko pa so poprijeli tudi domačini

Sobota 9. avgusta, zadnji dan dela četrte izmene brigadirje. MDA SUHA KRAJINA 75, je bil združen s pravcato delavno ofenzivo. Brigadirjem je prišlo na pomoč nad 200 prostovoljcev iz sosedne krajevne skupnosti Žužemberk in 100 pripadnikov JLA iz novomeške garnizije, razveseljiva pa je bila tudi udeležba 75 krajanov iz krajevne skupnosti Hinje.

Udeleženci akcije so čistili in kopali jarek za vodovod na trasi med vasi Pleš in Lazina ter Hinje, odkrili pa so tudi novo 700-metrsko traso za odcep vodovoda iz Prevol v Ratje, razen tega so pokrivali že položene vodovodne cevi iz Prevol proti Plešu, čistili pa so tudi jama za velik pretočni rezervoar nad vasjo Pleš. Pri zasipavanju jarka je veliko

dela opravil tudi buldozer žužemberške krajevne skupnosti, ki so ga nudili brezplačno.

To je bila dosedaj največja delovna akcija v krajevni skupnosti Hinje za uresničitev letošnjega programa del v okviru akcije „SUHA KRAJINA 75“. Pokazala je, da je solidarnost vredno gojiti in razvijati prav v

sedanjih razmerah naše samoupravne socialistične družbe.

V tej akciji so bili mladi in stari; delavci in kmetje, delovna inteligenca, upokojenci in invalidi, veliko borcev NOV, na trasi je med drugim plapolal prapor mladincev — junakov, naslednikov legendarnih junakov jurisnikov XVIII. divizije NOV. Se posebno so bili na delo vidni in opazni 79-letni kmet Janez Grm s Hriba pri Hinjah, 68-letni upokojenec Jože Rojc iz Lopate, 64-letni upokojenec Stefan Iskra, iz Dolnje-ga Ajdovca, 64-letni kmet Franc Pucelj iz Doljnega Kota pri Dvoru, invalidi Ivan Mirtič, Stane Banko in Miha Zonta — vsi z Dvora.

Krampe se vihrti tudi Ljubiša Djotović, upokojeni podpolkovnik JLA z Jame pri Dvoru, predsednika upokojenec Stefan Iskra, iz Doljnega kraja, žužemberški krajevni skupnosti Franc Jarc ter Jože Hribar predsednik sveta krajevne skupnosti Hinje.

Ob zaključku programa je predstavniki štaba MDA „SUHA KRAJINA 75“ izrekli priznanje vsem sodelujočim pri delu, žužemberški krajevni skupnosti in enoti JLA iz Novoga mesta pa je podelil še pismeni priznanji in udarniški znački.

M. SENICA

Prosilci bodo uslišani

V Novem mestu kmalu še 100 telefonskih števil

Novomeščani že dalj časa nagovarjajo zaradi počasnega poslovanja PTT podjetja. „Kdaj se bo le kaj zganilo? Toliko prošnji za nove telefonske priključke, pa nič,“ tarnajo.

Direktor podjetja Rajko Gerdovič nas je seznanil z velikimi naporimi prizadevanji, da bi zadovoljili potrebnike. „Sedaj imamo preko 5000 naročnikov. Samo v prvem polletju smo priključili na telefonsko omrežje 525 novih naročnikov. Pred nami stojijo številne zahtevne naloge. Najpomembnejša je razširitev novomeške telefonske centrale za 1000 števil. Dela smo pričeli maja, trajala pa bodo približno sedem mesecev. Prav tako bomo razširili ozko grlo telefonske krajevne mreže čez kandijski most. Ko bodo dela, ki se bodo pričela še ta mesec, končana, bodo „uslišani“ vsi onstran Krke. Prav bivalci novega naselja na Ragovški so vložili največ prošnji za priključitev za telefonsko omrežje.“

Da to niso samo prazne besede, nas prepričuje tudi dejstvo, da so namenili za telefonijo 60 odstotkov celotnih investicij. V programu razvoja za naslednjih deset let pa predvidevajo, da se bodo telefonske kapacitete povečale za trikrat.

Direktor novomeškega PTT podjetja je spregovoril tudi o težkih pogojih gospodarjenja. „Finančni re-

zultat je bil v prvem polletju za nas neugoden, akumulacija pada, pogoji se zaostrujejo zlasti pri rajemanju kreditov, do 1. VII. smo imeli zamrznjene cene... Vse to utegne nekoliko zavreti naš razvoj, zlasti še razvoj telekomunikacij.“

I. VIŽJAK

„Z ramo ob rami za suhokrajinski vodovod“, bi lahko imenovali ta posnetek sobotne delovne akcije v Prevolah in Ratjah, na kateri je sodelovalo poleg brigadirjev tudi blizu 400 domačinov, okoličanov in vojakov. (Foto: Darja Kodre)

Bolnišnica Ribnica

Spomin na partizansko zdravstvo

Občinski odbor ZZZB NOV Ribnica je 20. julija 1975 priredil srečanje zdravnikov, osebja bolnice, ranjencev in bolnikov v partizanski bolnišnici Ribnica, ki je bila ustanovljena v bivšem ribniškem gradu. Na njem je pobudnik srečanja dr. Adolf Medvešek-Šumski govoril o zgodovini te bolnišnice. Njegov govor je bil tudi osnova za ta sestanek.

Po kapitulaciji Italije septembra 1943 je bila v bivšem Rudeževem gradu v Ribnici organizirana začasna partizanska bolnišnica. Vodil jo je dr. Janez Oražem. Zaradi bojnih, da ne bi bila bombardirana, se je premaknila v Goticino. V njej so se zdravili ranjenci iz bojev v Cerkljah, na Turjaku, v Begunjah, Čerknicah, in Mašunu, ter več borcev Tomičeve brigade, ki so imeli parafuze. Zaradi bližajoče se nemške ofenzive se je bolnišnica kmalu preselila iz Goticine v Goticiški Snežnik.

IZDAJA

V bližini Ribnice, v vasi Bukovica, pa je bila organizirana še druga bolnišnica, ki se je tudi zaradi so-vražne ofenzive premaknila iz Bukovice preko Dan in Kota v bližnje gozdove Travnice gore, od koder bi se umaknila na še bolj varno območje. To bolnišnico so vodili dr. Franja Boje-Bidovec in dr. Pavla Jerina-Lah, dr. Rojc, dr. Franjo Brumen in drugi. Bolnišnica ni bila zavarovana. Ostala je brez zvez z vojaškimi enotami. Zato so jo kljub strogi tajnosti belogardisti in Nemci s pomočjo domačih izdajalcev odkrili ter zajeli ranjene borce in medicince. Med medicinci so takrat padli Marjan Pakič, bolničarka Pavla Boje in njen brat Janez. Težke ranjence so postrelili, lažje ranjence in civile pa so odpeljali proti Ribnici, med njimi

REŠETO

Novo v Brežicah

SE TA MESEC - V okviru srednjeročnega programa posodabljanja občinskega cestnega omrežja bodo do konca avgusta položili asfalt med Artičami in Dečnimi seli. Cestišče so nekoliko razširili, poleg tega pa omilili nekaj ovinkov in vzpetin.

DO NOVIH STANOVANJ - Samoupravna stanovanjska skupnost bo v stolpiču ob Bizeljski cesti kmalu ponudila proslcem 48 novih stanovanj. Gradnja družbenih stanovanj bi lahko še pospešili, če bi bilo na voljo več komunalno urejenih zemljišč. Sicer pa tudi v brežiški občini opažajo v zadnjem času nekoliko manjšo gradnjo zasebnih hiš.

PRED PRAZNIKOM - Na zadnji seji so delegati občinske skupščine imenovali 11 članski odbor za organizacijo praznov in prireditve ob skorajšnjem občinskem prazniku. Njihovo število bodo kasneje povečali še s članom, ki bo zastopal krajevno skupnost, v kateri bo tokrat osrednja praznična prireditev.

izza samopostrežne trgovine Market v Brežicah sicer redno odvažajo smeti, jezijo pa se nad otroki, ki venomer brskajo po košarah z odpadno embalažo in iščejo uporabne kartonske škatle. Seveda pa pri tem vse razmečejo in smeti raztrosijo daleč naokoli. (Foto: J. Teppey)

Obeti, ki postajajo resničnost

V brežiški občini letos velike naložbe v negospodarstvo, zlasti zdravstvo

Kar na tri in pol stari milijarde dinarjev so ta čas ocenjene naložbe, ki so jih v brežiški občini že pričeli uresničevati ali pa so že pred skorajšnjim zaključkom.

Po vrednosti in pomenu je najbrž na prvem mestu gradnja novega zdravstvenega doma v občinskem središču, za katerega so zasidli prvo lopato že prejšnji teden delavci podjetja "Beton-Zasavje" iz Trbovelj. Po sklenjeni pogodbi naj bi bilo postopje z okoli 2200 kvadratnimi metri površine nared že do srede novembra prihodnjega leta, stalo pa naj bi 1,4 milijarde starih dinarjev. Občinski samoprisevek bo za "dom" dal kar 650 milijonov, drugo pa dodajajo celjska regionalna zdravstvena skupnost ter brežiški zdravstveni dom in lekarna.

Tudi druga pomembna naložba sodi v zdravstvo. Z nekaj nad pol milijarde starih dinarjev bodo do letošnjega občinskega praznika končno preuredili staro poslopje brežiške

bolnišnice, prvi del pa so že te dni. S pregraditvami prostorov bodo poslej v sobah le štiri postelje. Nove bodo tudi vse instalacije ter stavbno in drugo pohištvo.

Po vrednosti je na drugem mestu naložba v novo šolo na Bizeljskem, katere postavljajo tudi hitro napre-

duje. Mariborski "Marles" bo brez dvoma "ujel" dogovorjeni rok, to je mesec oktober. V poslopiju bo osem učilnic, kuhinja, jedilnica, knjižnica, telovadnica in dva prostora za otroško varstvo. V istih dneh bodo verjetno izročili namenu še en "šolski" prostor. To bo velika telovadnica za brežiški "Šolski center", objekt, ki bo služil tudi drugim občanom.

Z. SEBEK

MANJ BOLNIŠKIH

Sindikati v Jutranjki spodbujajo svoje člane k uresničevanju ukrepov, ki jih je njihova organizacija sprejela za boljše gospodarjenje. Zavzemajo se za zmanjševanje bolniških dopustov, za boljše organizacijo dela in izpopolnjevanje tehnologijo.

ARTIŠKI LOVCI SO SLAVILI

V nedeljo, 10. julija, so se zbrali člani artiške lovske družine v Arnovem selu, kjer imajo svoj lovski dom. Tam so praznovali trideseto obletnico obstoja družine. Na jubilejno slavje so povabili številne goste in jim v nagovorih predstavili zanimivosti iz kronike o delu družine v minulih treh desetletjih.

BREŽIŠKE VESTI

Le za pol "popravljenih" štipendij

Krško: aktiv direktorjev, članov ZK obravnaval tudi kadrovske politiko

Tudi zadnja seja aktivna direktorjev, članov Zveze komunistov, je poleg aktualnim stabilizacijskim prizadevanjem, posvečala največ časa prav uresničevanju dogovora o kadrovske politiki in samoupravnemu sporazumu o štipendiranju.

Ugotavljali so, da bi se moralo v občinskem solidarnostnem

Krške novice

SUSMARSTVU "NA PRSTE" - Kot ugotavlja občinski sodnik za prekrške, je v krški občini veliko obrtnikov, ki svojo dejavnost opravljajo "na črno". Kljub temu so v poldrugem letu dni izrekli le sedem kazni kršilec zakonov, ki so jih prijavili delavci milice.

NOV ROK! - Na minuli seji direktorjev delovnih organizacij, članov aktivna ZK, so se domenili, da morajo po vseh kolektivih opraviti kritično oceno sedanega gospodarjenja in ukrepov, ki naj bi prispevali k splošni stabilizaciji, do 15. avgusta. Dosedanega roka, ki je potekel 20. julija, se skoraj nihče ni držal, so ugotavljali predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

KRŠKI TEDNIK

Buldozer rije v hrib za Tehniško srednjo šolo v Krškem in pripravlja teren za novo igrišče. Urediti ga nameravajo tako, da bodo na njem lahko organizirali tudi večja tekmovanja. To igrišče bo Krčanom nadomestilo izgubljeni športni prostor v Celulozi, kjer zdaj gradijo novo tovarno. (Foto: J. Teppey)

Boljši časi za kozjanske kmete

Tudi odročni kraji zanimivi za pridelovanje hrane - Obisk inž. Iva Marenka

V četrtek je obiskal sevniško občino pomočnik republiškega sekretarja za kmetijstvo inž. Ivo Marenk s sodelavcem inž. Aleksandrom Skokom. Po razgovoru s predstavniki sevniškega kmetijskega kombinata in občinske skupščine so si ogledali nekaj kmetij na Kozjanskem.

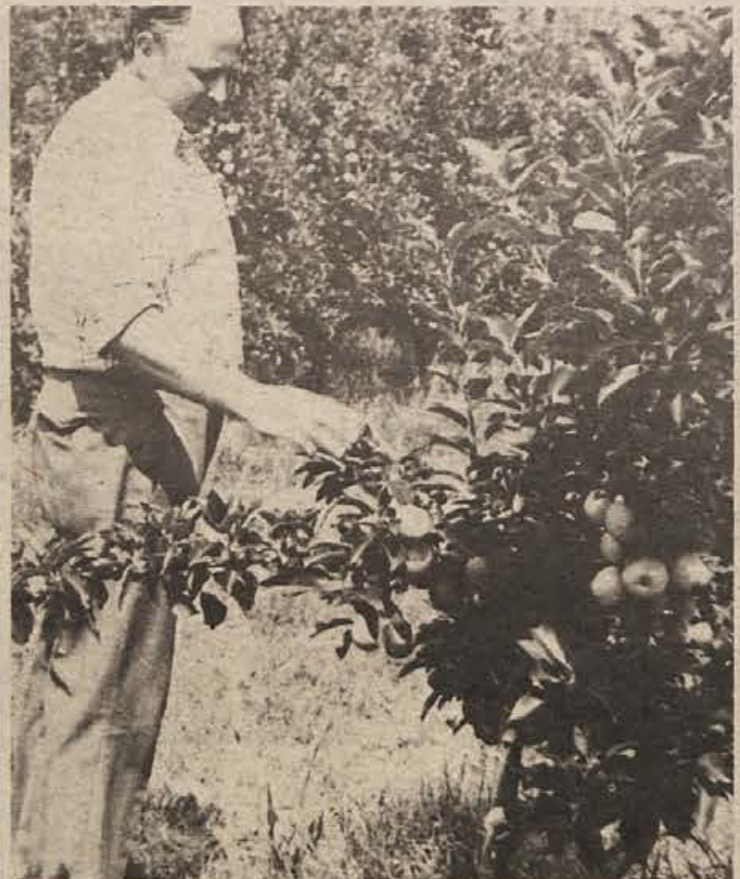
Najprej so si na Veliki planini ogledali kmetijo Lenarta Klenovška, ki se loteva gradnje sodobnega hleva. Na tem območju je v programu za letošnje nekaj hlevov: pri Kranjcu in Pajku, nekaj pa je že zgrajenih. Tako je tudi tja že zakoračil razvoj.

Poleg vse bolj utečene živinoreje, želi sevniški kmetijski kombinat na-

vezati še več sodelovanja s kmeti tudi v sadjarstvu, predvsem okrog Čanja in Blance. Tam so že pred desetletjem zasadili prve jabolane, s čimer so zasloveli kot sodobni sadjarji, sedaj pa govorijo dosežki za intenzivnejše nasade, kot jih že imajo na Blanci. Kot pravi inž. Srečko Zvegljič, direktor TOZD Proiz-

vodnja pri sevniškem kmetijskem kombinatu, razpolagajo s kadri in tehnologijo, sedanja prizadevanja pa so usmerjena v to, da bi za to priložnost niti tudi še kaj denarja (obstoječe celo mednarodni krediti).

Poleg večjega sodelovanja s kooperanti namerava kombinat zgraditi novih 12 hektarov jabolane na Impolci, na Blanci pa teko pripravljajo za gradnjo skladišča s 600 kvadratnimi metri površine. Od tod bodo po industrijskem tiru lahko spravili v vagoni odpremljali h kupcem ali v hladilnice. Slednje kaže, da sevniški občini ne bodo zamudili vlaka pri pripravi programov.

Nasadi jabolan v strnjnih vrstah (pillar) sevniškega Kmetijskega kombinata, TOZD Proizvodnja na Blanci vzbujajo zanimanje tudi med zasebnimi sadjarji, ki se že lotevajo sajenja dreves po tem načinu, ki daje velike donose. Na sliki: vodja drevesnice na Čanju in Blanci Lojze Kobal med drevesi, ki jih ni prizadela toča. (Foto: Železnik)

Hočete vedeti kaj se pri nas godi? Naročite Dolenjski list!

Sevniški paber

LONČARJEV DOL: ZARNO NIRALI MOST - Minuli četrtek delavci občinske cestne službe betonirali ploščo mostu, ki je let del sive lase voznikom s vozil, predvsem pa šoferjem skih avtobusov.

KRMELJ: NOV PREDSEDA - Za novega predsednika krajevne skupnosti so na zadnji izvolili Zvoneta Kočevarja, tako zamenjal enega najstarejših predsednikov KS Milana

SEVNICA: NOVA ASEFA PREVLEKA - Mestni asfaltni teden končno dobil novega prevleko. Stari asfalt je bil kje že tak kot beraške hlače, da so nekateri meščani drgnili vidali že manj luknjasti ma-

SEVNŠKI VESTI

Šofer ni več peto kolo

Na Mirni prvi v občini organizirali šoferje in avtomehanike v društvo

Šoferji so nekakšne dvoživke. Večino delovnega časa ponavadi prebijejo za krmilom, v tovarni so le malo med delavci, čeprav drug brez drugega ne morejo. Nekako odtrgani so od ostalih članov kolektiva.

Rudi Krošl je kmalu po prihodu v Dano začutil potrebo po društvenem življenju šoferjev. V tej tovarni premorejo tudi edini organizirani avtopark, zato kraj nastanka novega

društva ni prav nič naključen. Na dan šoferjev in avtomehanikov so tako lahko končno imeli ustanovni občni zbor, novo društvo pa šteje 18 članov. Da je težak vsak začetek, velja tudi za mirenske šoferje in mehanike. Za nujno potreben denar, ki ga terja vsaka aktivnost, ne nameravajo moledovati pri nikomer, temveč nameravajo nase opozoriti z delom.

Na risalni mizi Rudija Krošla že nastaja načrt prometne ureditve tovarniških površin, kjer ne bodo manjkali niti prometni znaki. Vse potrebno delo nameravajo člani opraviti prostovoljno, kar bo naredilo od otvoritve nove polnilnice in destilacije za občinski praznik.

Predsednik novoustanovljenega društva v skromnosti sicer še nerad

govori o tako veliki naložbi, ki je bila npr. usposobljena, vendar doma, za kar pa bi bili območje izobraževanja v občini čez leto pogoj. "Za začetek moramo osnovno, kar nalaga že sprejem tut, to pa je razvijanje avtomobilske med sodelavci in drugimi, ki ženeži v prometu ter imajo v njih določil zakonodaja, ki pri delu," meni predsednik.

Odrezali so se

Na Selu pri Mirni kar ne morejo odnehati: najprej vodovod, sedaj pa nov gasilski kombi. Gasilci so zbirali moči kar dve leti, uspeh pa je nadvse razveseljiv, saj bodo v nedeljo ob 14. uri krtili nov kombi, na domu pa bo zatulila tudi nova električna sirena.

Funkcije, ki se kje drugod držijo nekaterih v nedogled, na Selu smelo menjavajo. Franc Kirm (znan kot Franc Kirm tretji) je bil poveljnik do letos 12 let, sedaj pa so vse glavne dolžnosti v rokah mlajših. Poveljnik je ključavničar Jože Zlemberger, predsednik pa kmet Marko Beletnik.

"Vsi so se odrezali," ne dela poveljnik razlike med nikomer, ki je imel posluh za akcijo gasilcev, da so prišli do avtomobila. "Izkazali so se zdomci, celo izseljenci iz Kanade, predvsem pa mirenska krajevna skupnost, ki je prispevala 25.000 dinarjev. Seveda pa tudi od vaščanov ob nobeni zbiralni akciji nismo odhujali praznih rok," so zatrjevali vsi trije. Pokrovitelj nedeljske slavnosti IMV, TOZD Tovarna opreme z Mirno, je primaknila 5.000 dinarjev. Za takšen kraj kot je Selu ni mačji kašelj zbrati nekaj tisočakov manj kot 100.000 dinarjev.

KROŠL: "V mirensko društvo šoferjev in avtomehanikov bi radi pritegnili čim več članov iz območja vse občine."

GORNJE VRHE IMAJO BRIZGALNO

Prostovoljno gasilsko društvo Gornje Vrhe bo v nedeljo na Rdečem Kalu pri gostilni Rogelj izročilo namenu novo gasilsko brizgalno. Slavnost se bo pričela ob 14. uri, pokrovitelj je Tone Gole, član izvršnega sveta občinske skupščine Trebnje.

Iz kraja v kraj

SENTRUPERT: PRAPOS BESH? - Sentrupertski lovci se pravljajo na razvojne projekte, ki bi bilo predvideno 7. septembra zeleni bratovščini imajo se 30. nov. Eni se bolj oglašajo, drugi pa prapor razvili pri svoji koči v sish, drugi, ki imajo že izkušnje tošnjim nestalnim vremenom svetujejo prostor v Sentrupertu.

CESTA TERJA SVOJE BELNI TOŽIJO, ker je krajevno nastajajo v glavnem se vedno brevo. Cesta Ornuška vas-Spanov Polja ne je kot vreča brez dna. Še je hudo zdelano in kar nekaj pesku. Za jesenski in zimski bilo seveda tudi primerne cestniščice na nekaterih mestih, klanci so hudi in bi se jih s denarja dalo znižati. Prečimo se vozi že okrog 50 delavcev.

UŽIVATI SE NE POMEI TI - Prizadevni mirenski nogometaši in njihovi navijači bi radi začeli graditi stališče in kar je ba ob igrišču, vendar vodstvo kar ne more pripraviti kmetijske skupnosti do tega, da zemljiške skupnosti, da bi lahko leta izkazala soglasje, da bi metašem potrebno, da bi se dila. Morda bi vse skupaj pogladi če bi nogometni klub svojih ljubi skupnosti nekaj svojih prišili prav, da bi projekti travnikov ob Mirni spreveli v

TREBANSKE NOVICE

Drobne iz Kočevja

NI REDITELJEV - Celotni trud in stroški za ureditev mesta so zama, ker vse uničimo ob proslavah. Organizatorji proslav bi morali ustanoviti obvezno rediteljsko skupino, katere člani bi imeli vidne oznake in bi občinstvo opozarjali na red. Ljudje namreč še nismo tako vzgojeni, da bi sami varovali nasade, zelenice, okrasno grmičje in drugo. Ni dovolj, da je mesto lepo samo na dan proslave, temveč mora biti vse leto! Pri nas pa med proslavo popolnoma odpade vsa moč prometnih znakov, saj vozniki vozijo in parkirajo, kjer je zanje najbolj primerno.

DRUŠTVO DIABETIKOV? - Sladkornih bolnikov je v Sloveniji po ugotovitvah ljubljanskega diabetičnega dispanzerja največ v Kočevju. Ze večkrat smo v Dolenjskem listu pisali, da bi kazalo ustanoviti društvo, katerega glavni namen naj bi bil organizirati nekaj predavanj o tej bolezni in o posebni prehrani sladkornih bolnikov. Prav priprava dietične prehrane zadaja gospodinjstvom čisto težave. Taka predavanja bi lahko priredili že jeseni. Diabetiki in njihove žene, če ste za to, sporočite na dopisnici na naslov Arko Andrej, Kočevje p. p. 19! Če bo dovolj prijav, bomo sklicali sestanek in se o vsem pogovorili.

VETER CISTILEC - Nova postaja podjetja SAP v Kočevju se ni povsem gotova. Zgrajen je samo pokrit peron za odhod in prihod avtobusov in asfaltna ploščad. Kljub temu bi morali peron redno čistiti, saj je tam raznih smeti, že za celo smetišče. SAP ali pa kdo drug bi moral poskrbeti za redno čiščenje, ne pa samo za občasno ali sploh nikakršno. Češčenja ne bi smeli prepustiti samo vetru.

- Sem slišal, da imajo pri Mercatorju lepo izbiro aparatov za izdelovanje prepečene. Dobro pa bi bilo, če bi razen teh aparatov redno prodajali tudi posebni kruh, ki je primeren za peko v teh aparatih.

KOČEVJSKE NOVICE

Deliti le, kar si ustvaril

Ponekod delijo višje osebne dohodke, kot bi jih lahko na osnovi ustvarjenega dohodka

V kočevski občini v vseh delovnih kolektivih živahno razpravljajo o poletnih obračunih in stabilizacijskih programih, vendar so razprave premalo kritične tam, kjer izplačujejo višje osebne dohodke, kot bi jih z ozirom na ustvarjeni dohodek lahko. Kolektivi in organizacije v glavnem le ugotavljajo, da so kršeni dogovori o uresničevanju ciljev družbeno-gospodarske politike, ne zavedajo pa se dovolj posledic takega obnašanja, ki koplje grob stabilizacijskim prizadevanjem.

Usklajevalna komisija za usmerjanje družbeno-gospodarske aktivnosti in za uresničevanje ciljev družbeno-gospodarske politike ugotavlja tudi, da sedanje inačice za pokrivanje izgube v kmetijstvu in Trikonu ne

dajejo mnogo upanja za trajno odpravo izgube.

Zaradi zaostrene politike na področju investicijske potrošnje gre vedno težje v promet investicijska oprema, ki jo proizvajata ITAS in LIK. SGP Zidar pa nima težav, ker gradi pretežno stanovanja, za kar je denar zagotovljen.

Usklajevalni odbor je skupno z izvršnim svetom občine in družbenopolitičnimi organizacijami sklical posvetovanje v treh delovnih organizacijah, kjer imajo težave zaradi uvoza surovin, plačilne sposobnosti, zaloga, izplačil osebnih dohodkov, izgub in drugega. Organizacije ZK, sindikat in ZSM pa tudi sklicujejo sestanke v zvezi z ukrepi za stabilizacijo, akcijskimi programi in izpolnjevanjem sprejetih nalog in sklepov.

Občinski izvršni svet (IS) je tudi ugotovil, da bo dovoljena splošna poraba za letos premajhna za pokritje vseh proračunskih izdatkov, saj se bo občinski proračun moral znižati s 14.584.096 din na 13.201.656 din ali za 1.382.440 din. IS je sprejel tudi stališče, kako bo izvajal sklepe zadnje občinske skupščine, sprejel na osnovi analize gospodarskih gibanj v občini v prvem polletju letos.

J. P.

Hvala darovalcem

Pa tudi organizatorjem, aktivistom in šolarjem

Pred kratkim je občinski odbor RK Kočevje pregledal svoje delo v prvi polovici leta. Ugotovil je, da je bilo predvsem zaradi prizadevanja in razumevanja posameznih občanov in organizacij zelo uspešno. Ob tej priložnosti je občinski odbor Rdečega križa sklenil, da se bo za sodelovanje v akcijah toplo zahvalil vsem, ki so darovali prostovoljne prispevke ob fluorografiranju, in skupinami, ki sta pomagali pri zbiranju prispevkov v mestu in podeželju; delovnim organizacijam in občanom, ki so darovali v človekoljubne namene papir; izvajalcem in organizatorjem programa ob krvodajalski proslavi, ki je bila v Šeškovem domu in vsem, ki so darovali rajbena oblačila in obutev. Zahvala velja tudi prizadevnim članom mestnega odbora RKS Kočevje in učencem osnovne šole.

Se posebna zahvala pa velja krvodajalcem, ki so se v dneih 28., 29. in 30. maja v zelo velikem številu odzvali vabilu RK za darovanje krvi.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Na območju matičnega urada Kočevje je bil v juliju rojen en deček. Poročilo se je 12 parov. Umrli so: Marija Debeljak, družinska upokojenka iz Klinje vasi 10, stara 74 let; Valentin Volf, upokojenec iz Stare cerkve 25, star 69 let; Ignac Pirč, upokojenec iz Kočevja, Roška cesta 31, star 73 let; Ivana Rus, upokojenka iz Dolge vasi 15, stara 81 let; Antonija Knavs, gospodinja iz Livolda 50, stara 85 let; Terezija Stričelj, socialna podpiranka iz Dolge vasi 70/a, stara 85 let; Katarina Horvat, kmečka upokojenka iz Radmožancev 98, umrla v Cvišterjih 5, stara 72 let, in Jakob Poje, upokojenec iz Livolda 35, star 67 let.

Nemalo turistov te dni spregleda pri Gradcu opozorilno tablo, da je cesta odprta le do Vranovčev. In ko se pripeljejo do prvega podvoza, morajo svoje avtomobile obrniti. Da lahko pridejo v Črnomelj preko Gradca v Stranski vasi, lahko zvejo šele po pogovoru z domačini. Zato bi bilo prav, ko bi v Gradcu ob opozorilni tabli postavili še napis, ki bi turistom preprečil, da bi zaradi „iskanja bližnjic“ izgubili več ur. Na sliki: do konca avgusta bodo delavci novomeškega cestnega podjetja cesto pod podvozom poglobili za meter. (Foto: J. Pezelj)

Knjižnica ima 29 novih članov

V juniju in juliju so si Črnomaljši izposodili na dom 1693 knjig - Največ berejo učenci, najmanj kmetje

Kljub temu, da je turistična sezona na visku in da ljudje te dni preživljajo po dopustih, se v črnomaljski knjižnici skoraj vsak delavnik ustavi precej občanov.

V knjižnici so nam povedali, da je bil obisk v juniju nekoliko večji kot v juliju. Knjige sta si na dom izposodila 402 občana. Največ je bilo učencev - 375, knjige pa si je izposodilo še 21 uslužbencev, 13 delavcev in 11 upokojenec, gospodinj in vojakov.

V juliju je knjižnico obiskalo 43 moških, 37 žensk in 78 mladincev ter 172 mladink in pionirk. Od tega sta bila dva delavca, kmet, 26 uslužbencev, 238 učencev in dijakov ter 18 upokojenec, gospodinj in vojakov.

V juniju so Črnomaljši prebrali 314 leposlovnih del, 537 mladinskih del in 85 strokovnih knjig, skupaj torej 936 knjig. V juliju so prebrali 179 knjig manj. Najpogostejši bralci

so bili zopet pionirji. Sposodili so si 372 mladinskih del, po romane je prišlo 325 ljudi, v sedmem mesecu pa so izobraženci segali manj po strokovni literaturi, sposodili so si samo 60 knjig.

Kljub vročim mesecem se je v juniju vpisalo v knjižnico 18 občanov, v naslednjem mesecu pa je knjižnica dobila 11 novih rednih ljubiteljev dobre knjige.

OSMEROKOTNIK ŽE OPOZARJAI

Pred kratkim so delavci na Vinici že začeli na najbolj nevarnih delih mesta nameščati nove prometne znake. Precej bolj opazni osmerokotni znaki „STOP“ bodo po vsej verjetnosti postavljeni po Vinici v teh dneh, najprej pa so jih postavili pri bencinski črpalnici.

SEMIČ: 113 NOVIH STANOVANJ

V Semiču bodo dobili 7 novih blokov ali 113 stanovanj. Zazidalna površina, kjer bodo stali novi bloki, je namenjena predvsem za blokovno stanovanjsko gradnjo. Kot je razvidno iz zazidalnega načrta (načrt je bil razstavljen 90 dni v izložbi KZ Semič), so predvidene velike zelenice, 60 podzemnih garaž, parkirni prostori, kasneje pa naj bi ob novi soseski zaživela tudi otroška varševna ustanova.

Črnomaljski drobni

SKRB ZA REKREACIJO - Odkar so na zaslužen dopust odšli tudi cestne „zebre“ (prehodov) pešce že dalj časa ne rišejo, je v Črnomlju zelo veselo. Ljudje ne vedo, kje naj prečkajo cesto, avtomobilisti pa, ki jim je nov zakon pošteno zagodel, ustavljajo le prostozebrami. In ker teh ni, se ljudje reirajo. Pešci s hitrimi teki čez cesto, avtomobilisti pa z urjenimi refleksom.

NOVI POSESTNI LISTI - Črnomaljska geodetska uprava obvešča lastnike in imetnike, ki imajo pravico uporabljati zemljišča na območju črnomaljske in metliške občine, da lahko v teh dneh dobijo novo strojno nastavljene liste.

PREMETENE BRANJEVKE - Kot kaže, so branjevke in prodajalci na črnomaljskem živilskem trgu dobri trgovci, ki poznajo cene in novomeškem živilskem trgu. Tako se je zadnji tržni dan neka Belokranjska odrezala: „Če se vam zdi predrago, pojdite v Novo mesto. Tam boste odšli še več denarja. To, kar imam na stojnici, bom prodala tudi brez vas...“

MLADINCI, POJDIMO V SUHO KRAJINO - Mladinska delovna akcija „Suha krajina 75“, na kateri mladi za domačine kopljejo vodovod, se bo zaključila 27. avgusta. Prav bi bilo, ko bi črnomaljsko mladinsko vodstvo pripravilo skupno brigadirjevo, ki bi do konca avgusta pomagala na težki trasi - pa čeprav le nekaj dni.

Črnomaljski poročevalec

Novice iz Ortneka

NARCISE LE V ORTNEKU - Pred kratkim sem zapisal, da so v poljanski gozdovih narcise, kar pa ni res. Narcise so le v Ortneku, v gozdovih pa ne. Tam so samo ciklame. Prepričan sem, da so mojo napako bralci sami opazili in mi oprostili.

VABILO UPOKOJENCEM - V nedeljo, 31. avgusta, organiziramo enodnevni avtobusni izlet po naši deželi. Obiskali bomo vrstnike v Litiji, kjer si bomo ogledali njihov dom in farmo, ki jo obdelujejo upokojenici. Popoldne si bomo ogledali še znameniti grad Bogenšperg, nato pa nas bodo sprejeli v novem domu upokojenec v Šentvidu pri Stični. Na povratku se bomo ustavili še na Polzevem. Vožnja bo veljala 70 din. Prijavite se do 25. avgusta v trafiki ali vsak dan od 9. do 11. ure v novi družbeni dvorani v stanovanjskem bloku za gozdarskim domom.

SLAVJE NA GRMADI - V nedeljo, 3. avgusta, je bila spominska svečanost ob spomeniku na Žukovem. Ob 30-letnici osvoboditve smo se spomnili vseh pri nas padlih borcev. Po svečanosti je bila še veselica na Grmadi. Obisk je bil nepričakovano velik. Dom na Grmadi bo treba povečati in postaviti razgledni stolp. V. P.

- Sem slišal, da proizvajate slabše in po višjih cenah kot veljajo na svetovnem trgu. Kaj boste pokrenili, da boste več prodali in izvozili? - Natiskali bomo prospekte v več svetovnih jezikih.

LE LISIČKE

Ribniški gobarji letos nimajo posebne sreče. Naberejo le lisičke, jurčkov, ki so najbolj priljubljeni, pa ni, čeprav se precej redno menjata dež in sončni dnevi, kar naj bi bilo po zadržanju gobarjev glavni pogoj za uspešno gobarsko sezono.

REŠETU

Divjad za stabilizacijo

Naša ribniška lovsko družina je plačala minulo lovsko leto kmetom veliko odškodnine zaradi škode divjadi, družbenemu kmetijstvu pa nič. Vzrok ni zapostavljene družbenega kmetijstva, pač pa dejstvo, da ima divjad na zasebnih površinah veliko izbiro dobre hrane, medtem ko na družbenem lahko dobe le travo in osat.

Divjad se boji zelenelega plana, po katerem naj bi specializirali proizvodnjo posameznih kmetijskih pridelkov po pokrajinah. Zdaj imajo kmetje veliko majhnih njiv in še na vsaki izmed njih rastejo kar tri različne kulture. Tako je izbira hrane za divjad dovolj pestra, zaradi česar divjad tudi zagovarja razdrobljeno kmetijstvo. Če bi izpeljali kak zeleni plan, bi imela nova cenilca škode Tonček Zobeč iz Lepovč in Lojz Česarek iz Ribnice preklemano malo dela, posebno še, če bi se še naprej specializirali za pridelovanje trave in osata.

Vendar lovci že ne bodo plačali vse škode. Lani se je medved posladkal v Otavičah z medom, pa je bilo le-

tos sklenjeno, da z odškodnino ne bo nič, ker čebele niso bile zavarovane in ker tam ni bila odobrena lokacija zanje. Lovci pravimo: „Čebele v Otavičah, to je prav tako, kot bi kmet privezal konja pred medvedov brlog, nato pa zahteval zanj od lovske družine odškodnino.“

Pa to še ni vse. Po Mali gori rastejo divji vikendi oziroma iz desk zbite barake za oddih in raznorazne namene. (Vse to so seveda črne gradnje.) In se naj zdaj v tak „vikend“ vseli medved, lovska družina naj pa odgovarja...

Ja, ja, lovsko je težka. Sem šel oni dan klicat srnjaka, pa je prišla medvedka z dvema mladičema. Še bolj se je prestrašil pa moj lovski tovariš, ki je čakal jelena, prišlo pa je pet medvedov. Lepo je za lovca, če je revir poln divjadi, ampak kar je preveč, je pa preveč. In pri vsem tem je občinska skupščina na zadnji seji odobrila vsem petim lovskim družinam v občini odstrel le truh medvedov. P-c

KASNITEV PRI NAČRTU

Razen redkih izjem kasne v ribniški občini vsi, ki so dolžni izdelati srednjeročne programe razvoja za obdobje 1976/80. Občinska skupščina je zdaj izdelala rokovnik, kaj vse in do kdaj je dolžna izdelati vsaka delovna ali druga organizacija. Posebno je v tem rokovniku poudarjeno, do kdaj morajo biti načrti sprejeti in da načrti ne smejo biti nikakršni „podjetniški plan“, ampak načrti interesov in potreb delovnih ljudi in občanov. Za izdelavo načrtov oziroma osnutkov so zadolžili

kot osebno odgovorne vse direktorje.

ZA LEPSI VIDEZ

Odlok o zunanjem videzu naselij v občini Ribnica je bil sprejet na zadnji skupni seji vseh zborov občinske skupščine. Novi odlok, ki združuje nekatera določila odloka o javnem redu in miru ter odloka o komunalni ureditvi, je bil sprejet na pobudo Turističnega društva Ribnica. Odlok določa predvsem, kaj so dolžni storiti občani ter delovne in druge organizacije za lepši videz kraja, pa tudi precejšnje kazni za tiste, ki določil odloka ne bodo spoštovali.

Poiskati še nove oblike varčevanja

Beti: vse temeljne organizacije združenega dela imajo varčevalne programe

V Beti so se resno lotili izvajanja stabilizacijskega programa. Že pred kolektivnim dopustom so se sestali ožji politični aktivi, ki so izdelali konkretne predloge in ukrepe za reševanje gospodarske problematike.

O ukrepih bodo potekale razprave te dni tudi na sejah delavskih svetov temeljnih organizacij združenega dela in na zborih delovnih ljudi, kjer bodo še posebej poglobljeno spregovorili o srednjeročnem načrtu razvoja podjetja. V prihodnje bodo posve-

čali v Beti posebno pozornost povečanju izvoza, a tudi doslednejši obdelavi domačega tržišča, nenehno bodo skrbeli za kvaliteto svojih proizvodov, za racionalizacijo poslovanja.

V Beti trezno in z optimizmom gledajo v prihodnost prav zato, ker so vsem težavam vedno posvečali skrb že v preteklosti. Tako imajo vse temeljne organizacije izdelane programe varčevanja z energijo, materialom in delom, posebno pozornost posvečajo izdatkom. Iščejo še nove oblike varčevanja in možnosti, da bi še povečali storilnost dela.

V tovarni so posebno delovni celice Zveze komunistov. Ze v februarju so sprejeli sedemnajst ukrepov, katerih so že večino uresničili. TONI GASPERIČ

Sprehod po Metliki

KONČNO CVETLIČARNA - Bečevi hiši blizu bencinske črpalnice Cesti bratstva in enotnosti je v dnu odprta nova prodajalna cvetličarstva. Ljudje so cvetličarno najbolj pogostili pred prazniki, ko so morali priti v Črnomelj, Novo mesto ali celo v Karlovac.

VSE ZA SOLO - V prodajalni „Mladinska knjiga“ na Trgu svobode zagotavljajo, da imajo potrebščine za solo že v svojem skladišču. Strani in šolarje prosijo, naj na kupijo pravočasno, da ne bo nekaj dni pred pričetkom pouka prevelike gneče. Kot kaže, bo knjigarna prve dni pouka odprta cel dan.

NOCNI NEMIR - Bliznji stanovanjski valci privatnih gostišč se pritožujejo, da ponoči ni miru, ker imajo nekateri gostinci odprte lokale velikega dlje, kot jim to dovoljuje zakon v javnem redu in miru. Ljudje se čujejo, da kršiteljev nihče ne opozoriti kaznuje.

NOVI POSESTNI LISTI - Črnomaljska geodetska uprava obvešča lastnike in imetnike, ki imajo pravico uporabljati zemljišča na območju črnomaljske in metliške občine, da lahko v teh dneh dobijo novo strojno nastavljene posetne liste.

KONČANI DOPUSTI - Delovne organizacije Beti in Komet sta kopljele kolektivne dopuste in delovni zopet normalno poteka. Vrved mestu je večji, daljše pa so tudi vrste v trgovinah, še posebno pred blagovno in samo postrežni trgovini.

ZAČUDENI LJUDJE - Ob prometni nesreči na mostičku pri Vranovcu, kjer se je smrtno ponesrečil čil motorist, so ljudje začudeni, da niso nikjer postavljeni prometni znaki, ki bi opozarjali na ta nevarni ovinek, ki je terjal že več človeških življenj. Po zledu na hrvaških cestah bi znak ČRNA TOČKA opozorila voznike na nevarnost.

Lokviški mladinci so letos zelo delavni. Še najraje se ukvarjajo s športom, dokaz za to pa je tudi njihova nogometna enajsterica, ki je v občinski mladinski ligi bila med boljšimi. Na novo tekmovalno sezono se Lokvičani pripravljajo že sedaj, najprej pa so s prostovoljnimi delom uredili igrišče, poskrbeli za primerno reklamo (na sliki), sedaj pa delajo še tribune za gledalce. Ni kaj, njihovo delo lahko pohvalimo, prav pa bi bilo, ko bi se tako odrezali tudi na kakšnem drugem področju - na primer: lahko bi organizirali mladinsko ekipo za pomoč pri delu starejšim in osemoglim kmetom in podobno. (Foto: Janez Pezelj)

Metliški Monte Carlo

Ni res, da mladina v Metliki nima dovolj zabave. Kdor zgornji trditvi ne verjame, naj se prepriča na metliškem kopalšču. Na klope pred točilnico skoraj vsak dan brezskrbno sedijo deset- do petnajstletni fantiči mrkih in zamišljenih obrazov, ki v rokah tiščijo - karte. Pred njimi so lepo zloženi kupčki dinarjev (tako kot dolarji v „najboljših“ kavbojskih filmih) in fantiči v domači angleščini vpijejo: „daj mi tri, odneham, povišam za bata (10 din), izenačim in povišam, potolci ga, blefira, imam kento, poker...“

Do streljanja sicer še ni prišlo, a do pretepa ni dosti manjkalo. Golobrade hazarderje vedno gleda veliko otročaje, ki se v igri na srečo poskušajo tudi sami.

V KRATKEM MODNE REVIIJE

Metliška Beti bo v kratkem ponovila lanskoletne uspele interne revije, ki bodo letos na Vinomeru v preurejenih prostorih nekdanjega gostišča. Kupcem bo metliška trikotna industrija prikazovala modele iz pomladno-poletne kolekcije 1976, na ogled pa vabijo vse ljubitelje sodobnega in praktičnega oblačenja.

metliški tednik

od 8. do 18. avgusta. Sejem je odprt od 9. do 19. ure.

Vsak večer zabavni program od 19. do 24. ure

ŠTIPENDIJE!

Izvršni odbor skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev v občini Črnomelj

RAZPISUJE

Štipendije iz združenih sredstev za šolsko leto 1975/76

Na razpis se lahko prijavijo:

- učenci in študenti s stalnim bivališčem v občini Črnomelj,
- učenci in študenti iz drugih republik, ki prejemajo kadrovske štipendije TOZD v občini Črnomelj,
- učenci in študenti, ki že prejemajo kadrovske štipendije organizacij združenega dela ali iz skladov samoupravnih interesnih skupnosti za dopolnilno štipendijo iz združenih sredstev.

Polovica mesečnega dohodka na družinskega člana ne sme presegati:

- za učence 1.550 din (za šolanje izven kraja stalnega bivališča), 1.250 din (za vozače do 20 km) in 1.100 din, če se šolajo v kraju stalnega bivališča.
- za študente pa ne 1.650 din, 1.350 din oziroma 1.200 din.

Izpolnjeni prošnji na Obr. DZS 1,65 je treba priložiti:

- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov,
- potrdilo o osebnem dohodku staršev v letu 1974 (v obrazcu prošnje),
- potrdilo o višini otroškega dodatka v letu 1975 za prosilca oz. izjavo, da ga ne prejema.
- prepis (fotokopijo) zadnjega šolskega spričevala oz. potrdila o opravljenih izpitihi,
- potrdilo o vpisu v šolo za šolsko leto 1975/76.

Učenci in študenti, ki na razpis organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti niso uspeli dobiti štipendije, naj priložijo odgovore teh organizacij.

Štipendisti, ki prejemajo kadrovske štipendije, priložijo en izvod štipendijske pogodbe.

Rok prijave: za učence do 15. 9. 1975, za študente do 25. 10. 1975. Prispelo vloge po tem roku bomo obravnavali z veljavnostjo od prvega naslednjega meseca po vložitvi.

Prošnje naj kandidati pošljejo na Skupščino občine Črnomelj, oddelku za splošno upravo in družbene službe.

Izvršni odbor

OKTOBRske NAGRADE!

RAZPIS
OKTOBRskih NAGRAD

OBČINE BREŽICE

Na podlagi 13. člena statuta sklada za podeljevanje oktobrskih nagrad občine BREŽICE

— razpisuje

UPRAVNI ODBOR SKLADA ZA PODELJEVANJE OKTOBRskih NAGRAD OBČINE BREŽICE

„OKTOBRske NAGRADE“
ZA LETO 1975

1. Oktobrska nagrada občine Brežice se daje za posebne uspehe in dosežke na družbenih, ekonomskih, političnih, prosvetnih, tehničnih, kulturnih in drugih področjih ustvarjalnosti in za dela, ki imajo poseben pomen za razvoj in napredek občine Brežice.
2. Kandidate za oktobrske nagrade lahko predlagajo UO sklada, delovne in druge organizacije ter občani.
3. Obrazložene predloge je treba poslati do vključno 1. oktobra 1975 občinski skupščini Brežice — upravnemu odboru sklada za podeljevanje oktobrskih nagrad.
4. Oktobrske nagrade bodo podeljene na svečani seji občinske skupščine Brežice 28. oktobra 1975.

UPRAVNI ODBOR SKLADA ZA
PODELJEVANJE OKTOBRskih
NAGRAD
OBČINE BREŽICE

ŠTIPENDIJE!

„DONIT“ kemična industrija
MEDVODE, n.sol.o.

razpisuje
za šolsko leto 1975/76 za

- A. TOZD Tovarno tesnil, plastičnih mas in filtrov, n.sub.o. in DSSS Medvode, n.sol.o.
1 štipendijo na strojni fakulteti — smer energetika
1 štipendijo na ekonomski fakulteti
2 štipendiji na administrativni srednji šoli
- B. TOZD Fenolit Borovnica, n.sub.o.
10 štipendij na TSS-kemijski oddelek (s pričetkom štipendiranja v I. letniku)
- C. TOZD Tovarno Sodražica, n.sub.o.
1 štipendijo na ekonomski fakulteti
1 štipendijo na strojni fakulteti
1 štipendijo na tekstilni fakulteti
2 štipendiji na ekonomski srednji šoli
1 štipendijo na TSS — strojni oddelek
1 štipendijo na TSS — tekstilni oddelek
- D. Obrat Velika Loka pri Trebnjem
4 štipendije na TSS — strojni oddelek
1 štipendijo na ekonomski srednji šoli
2 štipendiji na administrativni srednji šoli

Prednost pri dodeljevanju štipendij imajo kandidati iz višjih letnikov.

PROSTA UČNA MESTA!

Objavlja tudi prosta mesta za VAJENCE, in sicer:
2 učni mesti za orodnega ključavničarja
2 učni mesti za strojnega ključavničarja
Mesečne nagrade so solidne in ob dobrem učnem uspehu v šoli in pri praktičnem pouku krijejo življenjske stroške.

Dijake in študente vabimo, da oddajo svoje vloge najkasneje do 20/8-1975 v splošni službi podjetja DONIT, Medvode 59.

LICITACIJA
pri Carinarnici Ljubljana

dne 31. 8. 1975

Carinarnica Ljubljana bo 31. 8. 1975 prodajala na javni dražbi osebne avtomobile in drugo blago.
Javna dražba bo v prostorih TVD PARTIZAN v Ljubljani, Pokopališka ulica 35, v nedeljo, 31. 8. 1975, s pričetkom ob 8. uri.
Ogled vozil in drugega blaga z vplačilom kavcij bo možen samo v soboto, 30. 8. 1975 od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure v Carinarnici Ljubljana, hala E, vhod z Letališke ceste.

SEZNAM BLAGA ZA JAVNO DRAŽBO DNE 31. 8. 1975

Zap. št.	blago letnik	zač. cena
1.	VW KOMBI, nevozen, 1969	40.000
2.	FORD XL 1300, nevozen, 1972	40.000
3.	FORD TAUNUS L, zaleten, 1973	35.000
4.	RENAULT 16 S, zaleten, 1969	25.000
5.	FORD TRANSIT, nevozen, 1967	20.000
6.	FORD TAUNUS 16 M, zaleten 1975	20.000
7.	SIMCA 1000, zaleten, 1970	20.000
8.	OPEL KADET 1, 2, zaleten, 1973	20.000
9.	VW 1303, zaleten, 1974	20.000
10.	MERCEDES 200 D AUTOMATIK, nevozen, 1967	19.000
11.	VW 1302 S, zaleten, 1971	18.000
12.	OPEL REKORD, nevozen, 1968	16.000
13.	FORD TRANSIT, zaleten, 1970	15.000
14.	OPEL REKORD COUPE L, zaleten, 1968	15.000
15.	FORD CAPRI II L, zaleten, 1975	15.000
16.	FORD CAPRI 2300, zaleten, 1969	15.000
17.	FORD CONSUL L, zaleten, 1973	15.000
18.	OPEL REKORD 1700, nevozen, 1968	15.000
19.	OPEL REKORD, nevozen, 1968	15.000
20.	OPEL OLIMPIA, zaleten, 1968	15.000
21.	FORD CAPRI 1300, zaleten, 1968	15.000
22.	SIMCA 1301, zaleten, 1969	13.000
23.	VW 1200, nevozen, 1965	11.000
24.	PEUGEOT 504 AUTOMATIK, zaleten, 1971	11.000
25.	OPEL REKORD 1700, zaleten, 1967	11.000
26.	BMW 2000, nevozen, 1969	10.000
27.	AUDI 100 LS, reg. motorja, 1970	10.000
28.	VW 1200, nevozen, 1966	10.000
29.	OPEL COMODORE GS, zaleten, 1969	10.000
30.	FORD 17 M, zaleten, 1968	10.000
31.	FORD CAPRI 1700 GT, zaleten, 1968	10.000
32.	OPEL KADET, zaleten, 1971	10.000
33.	VW 1500 VARIANT, nevozen, 1966	9.000
34.	ALFA ROMEO 1600 SUPER, nevozen, 1968	9.000
35.	OPEL REKORD, reg. motorja, 1973	8.000
36.	FIAT 124, nevozen, 1967	8.000
37.	SIMCA 1100 CARAVAN, nevozen, 1968	8.000
38.	VW 1300, zaleten, 1966	7.000
39.	VW 1200, nevozen, 1961	6.000
40.	VW 1200, nevozen, 1966	6.000
41.	VW 1500 S, nevozen, menjalnik za tov. avto, blok motorja OPEL, 1965	7.000

42.	VW 1600 VARIANT, nevozen, 1965	6.000
43.	VW 1500 VARIANT, nevozen, 1965	6.000
44.	SIMCA 1000 GLS, zaleten, 1970	6.000
45.	VW 1600 TL, reg. karoserije, 1967	6.000
46.	VW 1300, nevozen, 1967	6.000
47.	OPEL REKORD, nekomplet, 1968	5.000
48.	OPEL REKORD, nevozen, 1966	6.000
49.	OPEL REKORD CARAVAN, nevozen, 1964	5.000
50.	VW 1200, zaleten, 1964	5.000
51.	MERCEDES 180 D, reg. motorja, 1961	5.000
52.	OPEL ASCONA 16, reg. motorja, 1974	5.000
53.	FORD TAUNUS 20 M, nevozen, 1965	5.000
54.	FORD ESCORT 1300, reg. motorja 1972	5.000
55.	DKW F 102, zaleten, 1966	5.000
56.	OPEL REKORD 1700 L, reg. motorja, 1970	5.000
57.	FORD TAUNUS 17 M, zaleten, 1966	5.000
58.	BMW 1800, nevozen, 1967	5.000
59.	FIAT 850, nevozen, 1965	5.000
60.	FORD TAUNUS 17 M, zaleten, 1969	5.000
61.	VW KOMBI BUS, nevozen, 1965	5.000
62.	OPEL REKORD, zaleten, 1966	4.000
63.	FORD TAUNUS 17 M TURNIER, zaleten, 1965	4.000
64.	Vikend prikolica, poškodovana, 1960	3.000
65.	DAF VARIOMETIC, zaleten, 1970	3.000
66.	VW 1200, zaleten, 1962	3.000
67.	OPEL REKORD 1900, zaleten, reg. mot., 1971	3.000
68.	FIAT 500, zaleten, 1962	3.000
69.	VW 1200, zaleten, 1963	3.000
70.	SKODA 1000 MB, nevozen, 1968	2.000
71.	VW 1200, nevozen, 1958	2.000
72.	FORD CORTINA 1600, reg. mot., 1971	2.000
73.	BMW 2000, reg. motorja, 1969	2.000
74.	FORD TAUNUS 17 M, nevozen, 1961	1.500
75.	FORD CORTINA 1300, reg. mot., 1970	1.500
76.	FORD TAUNUS 12 M, zaleten, 1965	1.500
77.	MERCEDES 220 S, reg. kar., 1962	1.500
78.	OPEL REKORD 1700, nevozen, 1961	1.000
79.	FIAT 850, reg. mot., 1970	1.000
80.	FORD TAUNUS 17 M, reg. mot., 1966	1.000
81.	OPEL REKORD 1500, nevozen, 1964	1.000
82.	OPEL REKORD, reg. mot., 1968	500
83.	BMW 700, nevozen, 1965	500
84.	VW 1500 VARIANT, brez registracije, 1964	300

PONOVRNO NA JAVNI DRAŽBI:

85.	28 bal blaga in 2 kartona pomožnega materiala	100.000
86.	tiskarski stroj znamke MAN za tiskanje razglednic, 2 kolesi	70.000
87.	BMW 1603, zaleten, 1968	30.000
88.	PONTIAC TEMPEST, nevozen, 1967	15.000
89.	OPEL REKORD, zaleten, 1969	10.000
90.	VW 1200, nevozen, 1961	8.000

91.	FORD TRANSIT, zaleten, 1966	7.500
92.	FORD 15 XL, zaleten, 1969	6.000
93.	OPEL REKORD 1900 L, nevozen, 1968	6.000
94.	VW 1200, nevozen, 1965	6.000
95.	FIAT 124, zaleten, 1969	5.000
96.	OPEL MANTA 1, 2, reg. mot., 1972	6.000
97.	FORD TAUNUS 12 M, zaleten, 1966	6.000
98.	FORD MERCURY, nevozen, 1970	5.000
99.	AUDI 72, nevozen, 1966	5.000
100.	RENAULT 10, zaleten, 1967	4.000
101.	FORD TAUNUS 17 M, zaleten, 1966	5.000
102.	MERCEDES 220 S, nevozen, 1964	5.000
103.	VW KOMBI, nevozen, 1962	4.000
104.	OPEL REKORD, nevozen, 1962	3.000
105.	VW 1200, nevozen, 1962	3.000
106.	FORD CORTINA, zaleten, 1965	3.000
107.	OPEL REKORD, nevozen, 1963	3.000
108.	OPEL REKORD, reg. motorja 1965	1.500
109.	motorno kolo VESPA-SUPER, nevozen, 1967	1.000
110.	FIAT PUCH 500, reg. mot., 1962	500
111.	ZIGULI za dele, brez reg., 1974	500
112.	motorno kolo BMW 250, reg. okvirja, 1956, in drugo blago (cigarete, motorji in drugo).	500

Seznam drugega blaga, ki ni objavljen v tem oglasu, bomo objavili na oglasni deski Carinarnice Ljubljana. Vse blago, objavljeno v tem oglasu in drugo blago bomo prodajali v nedeljo, 31. 8. 1975

Pravico udeležbe na javni dražbi imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci javne dražbe morajo v soboto, 30. 8. 1975, ki je določen za ogled blaga, plačati še 10 % kavcije začetne cene pri blagajni carinarnice Ljubljana v hali D, predstavniki OZD pa morajo poleg tega predložiti še pooblastilo svoje delovne organizacije.

Najmanjša kavcija za drugo blago in avtomobile je din 500, najmanjši dvig je din 50.

Dogovarjanje kupcev med potekom dražbe ni dovoljeno in lahko komisija, ki vodi dražbo, takega kupca odstrani iz dvorane.

Oznaka reg. motorja in reg. karoserije pomeni, da bomo za kupljeno vozilo izdali potrdilo samo za registracijo motorjev in karoserije. Vsak kupec avtomobila oz. motorja mora ob prevzemu — isti dan, na svoje stroške izvršiti eventualno vtisnjenje šiferskih števil motorja ali karoserije pri podjetju Viator, odsek za tehnične preglede, v Ljubljani.

Prodano blago bomo izdajali iz carinskega skladišča po naslednjem razporedu:

V ponedeljek, 1. 9. 1975, ne bo izdaje blaga, v torek, 2. 9. 1975 izdaja od zaporedne številke 1 do 60, v sredo, 3. 9. 1975 izdaja od zaporedne številke 60 do zap. štev. 113, v četrtek in petek pa bo izdaja ostalega blaga. Zadnji rok za plačilo in dvig kupljenega blaga je pet. k. 5. 9. 1975.

Carinarnica Ljubljana prodaja blago na dražbi po klavzuli „Ogledano — kupljeno“ in po prevzemu blaga ne upoštevamo reklamacij v pogledu kvalitete in kvantitete blaga.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA št. 188

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 14. avgusta - Anastazija Petek, 15. avgusta - Marija Sobota, 16. avgusta - Rok Nedelja, 17. avgusta - Radivoj Ponedeljek, 18. avgusta - Helena Torek, 19. avgusta - Marjan Sreda, 20. avgusta - Bernard Četrtek, 21. avgusta - Timotej

LUNINE MENE

21. avgusta ob 20.47 uri - ščip

KINIO

BREŠTANICA: 16. in 17. 8. ameriški film Bitka za Britanijo. BREŽICE: 15. in 16. 8. ameriški barvni film Zadnja možnost. 17. in 18. 8. francoski barvni film Prava

maliglasni

SLUŽBO DOBI

BRIVSKO-FRIZERSKO pomočnico in dve vajenki sprejme salon "BURJA", Senovo. FRIZERSKO VAJENKO sprejme frizerski salon "ZLATA", Pugaljeva 5, Novo mesto. TAKOJ SPREJMEM pomočnika ali priučenega mizarja. Jože Kos, Krško, Ob potoku 5, telefon 71-774. SPREJMEM VAJENKO brivsko-frizerske stroke. Jožica Darovec, Gor. Straža 111. SPREJMEM starejšo žensko za varstvo 3-letnega otroka v dopoldanskem času. Naslov v upravi lista (2003/75). NATAKARICO samostojno moč, lahko priučen, in dekle za pomoč v kuhinji sprejmem takoj v stalno zaposlitev. Gostilna Ela Mrežar, Celovška 418, 61210 Šentvid-Ljubljana. Plača dobra, ostalo po dogovoru. VAJENKO sprejmem v kozmetični salon. Metka Marolt, Valantičeva 16, Novo mesto. TAKOJ zaposlim deklo ali žensko srednjih let, ki ima veselje do dela v kuhinji. Lahko je začetrnica z nedokončano osnovno šolo. Možnost priučitve. Hrana in stanovanje v hiši. Gostilna Springer, Trebnje. PARKEŦ PLASTIKA Vinko Novak, Novo mesto, sprejme v uk vajenca. Učna doba je dve leti. SPREJMEM v uk dimnikarskega vajenca. Vsa oskrba v hiši, ostalo po dogovoru. Jože Prime, Dimnikarstvo Crnomelj, Partizanska 3. GOSTILINA DRAGICA ZUPEVC, Gotna vas 46, zaposli deklo, ki ima veselje do gostinstva. Stanovanje in hrana v hiši. ISČEM ŽENSKO za varstvo enoletnega otroka na domu. Plačilo po dogovoru. Marinka Pustoslavšek, Goročiče 8, Kostanjevica.

STANOVANJA

ISČEM neopremljeno in ogrevano sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1977/75). ISČEM SOBO s kopalnico v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1985/75). MIRNO DEKLE išče prazno ali opremljeno sobo v Novem mestu. Ponudbe na naslov: Krže Iva, Mestne njive 9. ODDAM stanovanje samskemu moškemu. Naslov v upravi lista (2008/75). UČITELJA, mladoporočenca, brez otrok, iščeta sobo v centru. Naslov v upravi lista (1945/75).

PRODAM

PRODAM klet s prizidkom sobe in vinograd na lepem kraju v Pišcah. Baumkircher, Pletersnikova 3, Brežice. PRODAM traktor Porsche 18 KM, koso in hidravliko. Pinterič, Amovo selo, Arčiče. PRODAM mačesnov rebrast čoln. Ogled v soboto in nedeljo pri Barbič, v potoku Sušica, Dol. Toplice. PRODAM prikolico za prevoz živine. Možnost priključitve na traktor. Kostrevc, Slepšek 16, Mokronog. KLAVIR, primeren za učenje, dobro ohranjen, prodam. Marjana Požun, Brestanica. PRODAM elektronsko harmoniko in ojačevalce (Hohner). Springer, Karlovska 17, Novo mesto. PRODAM grablje Sonce 3. Gorenc, Dobrava 7, Kostanjevica na Krki. PRODAM 40 anten, pulte za eno hišo, nekaj kratkih plohov in kra-

skušnjava. 19. in 20. 8. danski barvni film Šum na srečo.

CRNOMELJ: 15. 8. angleški barvni film Poslednji dnevi Hitlerja. 17. 8. ameriški barvni film Tarzanov boj za življenje. 20. 8. sovjetski barvni film Sedmi naboj.

KOSTANJEVICA: 16. 8. ameriški barvni film Črni bratje pojo. 17. 8. francoski barvni film Rojen zločinec. 20. 8. angleški barvni film Poslednji Drakula. KRŠKO: 16. in 17. 8. ameriški film Plamen in puščica. 20. 8. ameriški film Pit in Tiliie. MIRNA: 16. in 17. 8. film Škorpijon ubija.

NOVO MESTO, KINO KRKA: Od 15. do 17. 8. ameriški barvni film Surova Oklahoma. 18. in 19. 8. ameriški barvni film 24 ur La Mancha. 20. in 21. 8. alžirsko-francoski barvni film Vročja zima. RIBNICA: 16. in 17. 8. angleški barvni film Nekaj se skriva v mraku.

maliglasni

jevec. Anton Gimpej, Ul. Mira na Jarcu 14, Novo mesto. PRODAM skoraj novo mlatičnico Krobach s pajlanjem. Poizve se pri Francu Simcu, Plemberk 5, Stopiče. PRODAM štedilnik na olje. Nikolina Trekowska, Bršlin 17, Novo mesto. PRODAM nemškega ovčarja starega 1 leto. Novo mesto, Lebanova 3. PRODAM večjo količino bukovih drv. Mišjak, Boričevce 1, Novo mesto.

Motorna vozila

PRODAM ZASTAVO 101, prevoženih 4.000 km, še pod garancijo. Informacije na telefon (068) 22-515. PRODAM R 5, prevoženih 17.000 km, letnik 1974. Informacije na telefon (068) 22-515. PRODAM nov avto wartsburg. Naslov v upravi lista (1950/75). PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1969 za 9.500 din, vrata, streho ter druge dele za katrco. Telefon 22-554. DYANO spaček, 1968, vozen, registriran prodam (6.000). Ugodnosti. Boris Kos, Skaličkova 4, Novo mesto, telefon 21-579. PRODAM ŠKODO 1000 MB. Cena 7.000 din. Ogled vsak dan. Naslov v upravi lista (1916/75). FIAT 750, letnik 1966, dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan od 14. ure dalje. Gotna vas 40. PRODAM novejši fiat 750. Janez Dragan, Harinja 14, Otočec. PRODAM fiča. Pfaff, Glavni trg 32, Novo mesto. PRODAM osebni avto VW-hrošč 1300. Šmihelska 17, Novo mesto. UGODNO prodam FIAT 124. Informacije po telefonu 21-941 vsak dan od 7. do 14. ure. PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1972. Naslov v upravi lista (2010/75). PRODAM tovorni avto "MAN" v voznem stanju ali zamenjam tudi za osebni avto. Martin Obršč, Dol. Točka voda 1, Stopiče.

KUPIM

KUPIM gradbeno parcelo v Novem mestu ali bližnji okolici. Plačam v devizah. Milan Badovinar, Stopiče 34, telefon 21-727. KUPUJEM zemljo za gradnjo hiše do 10 arov v Sevnici - severna stran. Naslov v upravi lista (1981/75). NOV ALI MALO rabljen sadni mlin na motorni pogon z motorjem ali brez kupim. Jože Godnjavec, Gor. Gradišče, Dol. Toplice.

POSEST

PRODAMO ENOSOBNO komfortno stanovanje v Novem mestu, blok 1. nadstropje. Centralna kurjava, telefon, opremljena kuhinja, soba z balkonom. Plačljivo v gotovini, vseljivo spomladi 1976. Informacije na telefon 21-025 popoldne. PRODAJAM zemljišče v Sevnici blizu Sv. Ane, približno 20 arov. Naslov v upravi lista (1980/75). PRODAM gradbeno parcelo v bližnji okolici Novega mesta ob cesti, potoku ter gozdu z zgrajenim objektom do 1. faze ter materialom za nadaljnjo gradnjo. Naslov v upravi lista (1998/75). PRODAM parcelo, primerno za vikend v izmeri 5 a 86 m² v Novi gori nad Podgoro pri Prečni. Naslov v upravi lista (1951/75). PRODAM stavbeno parcelo v izmeri 78 arov, od tega 10 arov sadovnjaka, ostalo v pripravi za vino-

grad na terase v Stari Bučki ob cesti II. reda. Na parceli elektrika in vodovod. Franc Šrnak, Stopno, Skocjan.

PRODAM gospodarski objekt, primeren za preureditev v hišo, 4 km iz Novega mesta. Naslov v upravi lista (1963/75).

PRODAM zemljo, primerno za vinograd in vikend, ter del vinograda v Novi gori. Informacije pri Ivanu Jarcu, Prečna 24.

PRODAM enostanovanjsko komfortno hišo, 5 km od Novega mesta v vznožju Trške gore. Muzejska 8, Novo mesto.

PRODAM NOVO enodružinsko stanovanjsko hišo z velikim vrtom in majhnim sadovnjakom, od magistralne ceste oddaljeno 100 metrov, 500 metrov od železniške postaje. Vseljivo po dogovoru. Poizvedbe pri Antonu in Mariji Medved, Boštanj 65 samo ob ponedeljkih, sredah, sobotah in nedeljah po 15. uri.

PRODAM starejšo hišo, potrebna adaptacije, z ustreznimi dokumenti. Ogled ob nedeljah dopoldne. Marjan Boh, Regerča vas 61, Novo mesto.

RAZNO

NUDIM VSE VRSTE ROLET, ZALUZIJE, PLATNE NE ZAVESE VSEH BARV. IZVRŠIM VSA POPRAVILA, SPADAJOČA V TO STROKO. KRATKI DOBAVNI ROKI, CENE SOLIDNE. NARODILA PREVZEMA BOGO RADI, ZABJA VAS 15, NOVO MESTO IN IGNAC PRIJATELJ, KVEDROVA 8, KRŠKO.

25. julija 1975 sem od gostilne Per v Novem mestu do hotela Metropol izgubil denarnico z osebno in zdravstveno izkaznico in denarjem v višini 4.000,00 din. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne na naslov Jože Bregant, Zaloviče 32, Šmarješke Toplice.

28. julija 1975 sem iz Nad mlini preko kandijskega mosta do porodnišnice izgubila zlato zapestnico. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne na upravo Dolenjskega lista.

IZGUBIL Se je pes Lesi. Najditelja naprošam, da ga proti nagradi vrne Niku Marjanoviču, Stranska vas 41, Novo mesto.

POROCNI PRSTANI! - Tudi pri nakitu se moda spreminja: iz staroga vam naredi nov prstan Otmar Zidaric, zlatar v Ljubljani, Gosposka 5. - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

OBVESTILA

DOM FRATA obvešča, da bodo v soboto 16. avgusta 1975 ob 17. uri z nadaljevanjem v nedeljo igrali VESELI FANTJE S PEVČE-

V SPOMIN

Dne 15. avgusta 1975 bo minilo žalostno leto dni, odkar nas je mnogo prezgodaj koma j v 38. letu starosti zapustil naš ljubi mož in oče

FRANC ŠEGA

z Dolža 45

Nikoli ga ne bomo pozabili. Čim dalje je, tem lušča je žalost v naših srcih.

Neutolajljivi: žena Nežka, sinovi Franci, Jože in dveltni Stanislav, bratje in sestre ter drugi sorodniki

V SPOMIN

15. avgusta 1975 bo minilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi in nikdar pozabljeni sin, brat in stric

ALOJZ GORENC

iz Površja pri Raki.

Čas beži, a ne celi ran. Te so vse globlje, žalost vse večja, a naša srca polna solz. Hvala vsem, ki ga niste pozabili in še vedno prinašate cvetje in prižgane sveče na tako prezgodnjem grobu. Posebno hvala Fani.

Neutolajljivi: domači in vsi, ki so ga imeli radi.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi očeta, sina, brata in strica

FRANCETA ZRIMŠKA

iz Lobetove 30, Novo mesto

se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancom, prijateljem, sosedom in vaščanom, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, ter vsem, ki so pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Najlepše se zahvaljujemo GD za častno spremstvo, godbi in pevcem, ZB, SZDL, SZM, KD, TOZD Varnost in Standard, kolektivu Novoteksa, KZ Krka in blagovnici. Posebno pa se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede pri odprtem grobu.

Žalujoci: sin Franci, mama, oče, sestra in brata z družinami

V SPOMIN

17. avgusta bo minilo leto dni, kar nas je za vedno zapustil naš dragi mož in očka

FRANC ČINKOLE

bivši gostilničar iz Šmarjete v 70. letu starosti

Vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu, najlepša hvala.

Žalujoci: žena Francka, otroci Franci, Justina, Julijana, Fani ter Lojze z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

ANE MIKETIČ

roj. Grabrijan iz Velikih Sel 4

se zahvalujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč, pevkam za zapete pesmi in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sin Tone, hčerke Marica, Anka, Slavica, Katica in Angela z družinami.

Velika Sela, Bedenj, Kočevje

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, stare mame in babice

ANTONIJE KNAVS

roj. Ožbolt

se zahvalujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Rupniku za zdravljenje, medicinski sestri Stanki Zagar, govornikom tov. Vrabiču in tov. Krničniku, pevskemu zboru "LONCAR" iz Dolenje vasi in vaščanom za nudeno pomoč.

Žalujoci: hčerke in sinovi z družinami ter drugo sorodstvo.

Livolđ 50 pri Kočevju

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Casopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Marjan Bauer, Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Princ, Jože Splival (urednik priloge P), Jožica Toppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Franc Bukovinski.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 5 din - Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustreznega druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na določeni strani 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Vsak mali oglas do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi volja do preklica cenik št. 7 od 3. 1. 1975. Po imenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu 52100-601-10558 - Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavek-filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

CETRTEK, 14. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - Dragan Lukić: Bomba v skodelici kave - V. 9.20 Iz glasbenih sol 9.50 Pesticne na potepu. 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po želji. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Franc Habe: Organizacije prasičereje v nekaterih deželah. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Med šolo, družino in delom. 15.45 „Vrtljak“. 17.20 Iz domačega opernega arhiva. 18.05 Revija orkestrorov in solistov. 18.35 Produkcija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana. 19.40 Minute z ljubljanskim jazz ansamblom. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 22.00 Lepe melodije. 22.20 Naši umetniki muzicirajo. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 15. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - Dragan Lukić: Bomba v skodelici kave - VI. 9.20 Godala v ritmu. 9.30 Jugoslovska narodna glasba. 10.15 Po Talijinih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Tone Zafornik: Kako vpliva bujnost trsa na količino in kakovost pridelka vinske trte. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.50 Človek in zdravje. 18.05 Ogledalo našega časa. 18.15 Zvočni signali. 19.40 Minute z ansamblom Mihe Dovžana. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Stop-pops 20.21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 16. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tehnik. 9.35 Naš Plesni orkester ima besedo. 10.15 Sedem dni na radiu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - France Guna: Krmiljenje v čebelarstvu. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 S knjižnega trga. 17.20 Gremo v kino. 18.05 Listi iz albuma lahke glasbe. 19.40 Minute z ansamblom Bojana Adamiča. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Dobimo se v soboto. 21.00 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 17. AVGUSTA: 8.07 Radijska igra za otroke. 8.52 Skladba za mladino. 9.05 Še pomnite, tovariši... 10.05 Išče mo popevko poletja. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 Radijska igra:

Mojstrovine Sama Soma - Elikvir življenja. 19.30 Obvestila in zabavna glasba. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Jugoslovske glasbeni umetniki pred mikrofonom. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 V luhah semaforjev.

PONEDELJEK, 18. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Glasbena pravljica. 9.40 Orkestri in zabavni zbori. 10.15 Nekaj za ljubitelje ansambelske in solistične glasbe. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Janez Saksida: Opraševalni odnosi pri bučah. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Kulturni globus. 17.20 Koncert po željah poslušalcev. 18.05 Ob lahki glasbi. 19.40 Minute z ansamblom Borisa Kovačiča. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Če bi globus zaigral. 20.30 Operni koncert. 22.20 Popevke iz jugoslovskega studiev. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 19. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - Iz domače literature - I. 9.20 Pojo mali vokalni ansambli. 9.50 Zbrane melodije, znani orkestri. 10.15 Promena dni koncert. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Tone Zore: Organizacija pitanja in odkupa ter oblikovanje cen za klavno živino. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Na poti s kitaro. 15.45 „Vrtljak“. 18.05 V torek nasvidenje! 18.35 Lahke note. 19.40 Minute z ljubljanskim jazz ansamblom. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Radijska igra: Jok in škripanje z zobmi. 21.25 Zvočne kaskade. 22.20 Pozabljena dela znanih skladateljev. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Popevke se vrtijo.

SREDA, 20. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Počitniški

pozdravi. 9.35 Z našimi simfoniki v svetu lahke glasbe. 10.15 Urednikov dnevnik. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Janez Božič: Nasadi robinije pomemben vir za pridobivanje kolja in drogov. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Loto-vrtljak“. 16.45 Zvoki in barve orkestra Leroy Anderson. 18.25 Predstavljamo vam... 19.40 Minute z ansamblom Jožeta Privška. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Koncert iz našega studia. 21.40 Igrajo veliki zabavni orkestri. 22.20 S festivalov jazza. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Revija jugoslovskega pevcev zabavne glasbe.

CETRTEK, 21. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - Iz domače literature - II. 9.20 Iz glasbenih sol. 9.50 Pesticne na potepu. 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po želji. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - mag. Franc Skledar: Pridelovanje koruze v Prekmurju z največjimi stroji. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Mehurčki. 15.45 „Vrtljak“. 17.20 Iz domačega opernega arhiva. 18.05 Revija orkestrorov in solistov. 18.35 Produkcija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana. 19.40 Minute z ansamblom Mojmir Sepeta. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.40 Lepe melodije. 22.20 Novi posnetki Lisztovih klavirskih del. 23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah. 23.30 Janko Ropret, naš nocojšnji gost.

»Dolenjski list« v vsako družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, strica in svaka

FRANCA ZRIMŠKA

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in dobrim sosedom za pomoč, ki so nam jo nudili v teh težkih trenutkih, in vsem, ki ste ga spemili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli iskreno sožalje. Posebno se zahvaljujemo govornikom, gasilec, godbi, pevcem, vsem organizacijam, kolektivni Varnost in aktivu ZMS Zabaj vas. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Jožica, sin Franci, hčerka Zdenka, mama, oče, sestra in bratje ter drugo sorodstvo

TELEVIZIJSKI SPORED

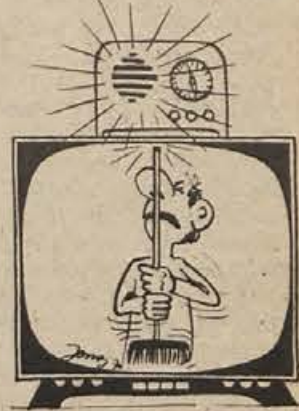
19.50 Tedenski zunanepolitični komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 Humoriistična oddaja (Lj) - 20.30 Koncert ob jubileju: Ob 30 letnici PORL-a (Lj) - 21.20 Propagandna oddaja (Lj) - 21.25 Kojak - serijski barvni film (Lj) - 22.15 TV dnevnik (Lj) - 22.30 Atletski pokal Evrope - posnetek iz Nice (Lj)

CETRTEK, 14. AVGUSTA: 18.05 Obzornik (Lj) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.20 Napoleon in ljubezen - barvna serija (Lj) - 19.15 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cik-cak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 J. Pristley: Nevarni ovinek - sovjetska

TV nadaljevanka (Lj) - 21.15 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.25 Pogovor o gospodarski stabilizaciji (Lj) - 21.55 Iz koncertnih dvoran: Maurice Ravel (Lj) - 22.35 TV dnevnik (Lj)

PETEK, 15. AVGUSTA: 18.00 Obzornik 18.10 Morda vas zanima: Partizanski taborniški odred Bičkova skala (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Tuja folklor: Grčija, barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 V trdi noči - celovečerni film (Lj) - 21.40 625 (Lj) - 22.00 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA, 16. AVGUSTA: Sportno popoldne - nogomet - 625 - Obzornik - Mozaik - Janošik - poljska barvna nadaljevanka (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cik-cak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) -

RADIO BREŽICE

CETRTEK - 14. avgusta: 16.00 - 16.15 - Napoved programa. Za vas smo si ogledali, Poročila, Nove plošče RTB - 16.15 - 16.30 - Aktualnost tedna - 16.30 - 17.00 - Obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 - Glasbena oddaja Izbrali ste sami

SOBOTA - 16. avgusta: 16.00 - 16.20 - Za gram humorja in glasbe - 16.20 - 16.40 - Jugoton vam predstavlja - Sobotno kramljanje - 17.00 - 17.30 - Kronika - Obvestila in reklame - Pravljica za naše najmlajše - Posnetek iz naše glasbene šole - 17.30 - 18.00 - Domače zabavne na valu 192 m

NEDELJA - 17. avgusta: 10.30 - 12.00 - Napoved programa - Uvodnik - Domače zanimivosti - Za naše kmetovalce - Nedeljski magnetofonski zapis: Jutranjka TOZD Orlica Brežice praznuje - Obvestila in reklame - Spored naših kinematografov 12.00 - 15.00 - Naši občani čestitajo in pozdravljajo

TOREK - 19. avgusta: 16.00 - 16.20 - Napoved programa - Iz produkcije RTV Ljubljana - Poročila 16.20 - 16.45 - Iz naše matične knjižnice - Obvestila in reklame - Spored brežiškega kinematografa 16.45 - 17.00 - Iz zakladnice lahke glasbe

RADIO SEVNICA

Nedelja, 17. avgusta 1975 - 10.30 reklame, oglasi in obvestila - 11.00 otrokov prosti čas - 11.20 po domače - 11.40 naš razgovor (TLK Krmelj) - 12.00 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.50 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek programa

Sreda, 20. avgusta 1975 - 16.00 poročila - 16.10 reklame, oglasi in obvestila - 16.30 po domače - 16.45 poklic naš vsakdanji (pohišten mizar) - 17.05 disko klub brez imena - 17.35 predstavljamo vam... (Ajdovski gradec v Vranju) - 18.00 zaključek programa

Sobota, 23. avgusta 1975 - 16.00 sobotni vrtljak (napoved in pop glasba) - 16.15 pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 poročila 16.35 EPP II. del - 16.45 mini anketa - 17.00 zaključek SV in napoved programa za nedeljo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta in staroga očeta

PETRA STAREŠINIČA

iz Žuničev 19

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sovaščanom in prijateljem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani, ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo podjetju VIATOR TOZD Bela krajina Crnomelj, Gasilskemu društvu Žuniči, Francu Starešiniču za ganljive poslovitne besede, župniku za opravljeni obred, ter vsem, ki sta ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Magdalena, sin Mihael, snaha Biserka in vnuk Mario ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči in tragični izgubi našega ljubljene sina

IVA AVSCA

iz Malega Slatnika

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, sorodnikom, znancem, sošolcem in njegovim vzgojiteljem ter mladincem za podarjene vence in cvetje. Posebna zahvala vsem sosedom in zdravniškemu osebju bolnice Novo mesto, ki so se trudili, da bi ga obudili k življenju, za nesebično pomoč. Iskrena zahvala tudi duhovniku za tolažilne besede in lep obred. Vsem pa, ki ste ga v tako velikem številu spemili na njegovi zadnji poti, še enkrat prisrčna hvala.

Neutolažljivi: mama, oče, sestrici Marjanca in Darinka ter drugo sorodstvo

F.S. FINŽGAR

6

PREROKOVANA

Nato je šla hitro na dvorišče, sedla na trato pred drvarnico in stisnila glavno med dlani ter se tiho raztogotila do solz. Niti opazila ni, da se je zdanilo, in tudi slišala ni, kako so že tu in tam zakrullile podne dveri, ki so jih odpirali gospodarji ali pa dekle. Tudi pri Maticu so se odprle vežne duri in Lojza se je začudila, ko je zagledala Jero sključeno na tnalu.

„Jera!“ jo je poklicala.

Dekla je dvignila glavo in rekla:

„Kaj praviš?“ Z rokami si je brisala oči in vstala.

„Ti jokas?“ je omenila Lojza.

„Stran pojdem,“ je začela Jera, ki je, dasi naglušna, vse slišala, kar je bilo njej prav.

„Ne bodi čudna, Jera, in ne ženi si vsega tako k srcu. Potrpi, lej jo.“

„Saj potrpiam. Samo tega, kar sem sedajle videla, ne bom.“

„I, kaj neki? Strahove, ka-li?“ se je Lojza prijazno nasmehnila.

„Še več ko strahove. Veš, da sem šla za njim, ko je odpeljal gepelj, in sem se skrila.“

„Jera, to je grdo,“ se je razhudila Lojza.

„Gospodarja takole zalezovati! To je že natolcevanje in grehi!“

„Greh, aha, greh! Ko je pa ona tam govorila z njim skozi okno taká, razmahedrana, kakor po šteta ženska z moškimi ne govori nikoli - to pa ni greh. In kako jo je gledal! To je preušštvovanje in pri takih jaz ne bom služila. Ko se mu je izmuznila, lisica, in ga zvodila za nos, sem bila jaz dobra. Le ostani, Jera, Jerica, vidiš, Lojza je bolehná, nič ne hodi proč, me je preprosil in sem res ostala do danes in mu nisem bila v spotiko nikoli in sem delala za dve in se še zmenila nisem, ko so vsi rekli: „Jero naj vzame, saj je ne dobi boljše; če nima dote na kupu, ima pa roke za dve“ - o - roke in tudi sicer sem za tolikanj že kakor ta Franca, kozjebreda, preušštna. Jaz grem.“

Jera je odločno zamahnila z rokami, stisnjenimi v pesti, da sta se na hrbtu skoro srečali. Lojza je pa stopila do nje in jo umirila bolj z znamenji kakor z besedo. Za roko jo je prijela in odvedla v hišo.

„Ne pojdeš, Jera, ko te jaz ne pustim. Le pomisli: če bi sedaj šla po enajstih letih, kaj bi rekli ljudje? Samo s tem, če zdaj greš, sredi leta, ob najvčjem delu, obrečeš našo hišo.“

„Ne, vaše ne bom. O njej pa povem vsakemu. Drugega ne zsluži taka nastava.“

„Jera!“

Lojza je dvignila prst, oči so ji žarele in vse čelo se ji je prepreglo z gubicami.

„Jera, ali nimaš vesti? Kradla bi, dobro ime bi vzela nedolžni! Jera, Jera!“

„Ni nedolžna!“

„Je in ti natolcuješ!“

Jera je gledala v tla in si začela zapenjati nedrjark. Nato je odšla v kamro, od koder se je vrnila mrka na delo. Lojza je kurila na ognjišču in gledala zamišljeno v plamene, dokler ni polglasno izrekla: Slutila sem Jero in nisem verjela. Danes se mi je pa razodela.“

Ko je vzšlo sonce, je bila pri Jančarju vsa družina okrog Franceta. Gepelj je bil postavljen, France ga je samotež pognal praznega. Zobje so

natančno ubirali, prazna mlatilnica je gladko tekla.

„Tlic, hi-jo-hi,“ je koracljal Janezek v srajčki za Maticem. France ga je dvignil in posadil na debelo oje in zavrtil še enkrat, da se je deček peljal naokrog. Tedaj je nastala zavist med otroki in na oje so morali vsi, razen Ferjana in Micke, nastarejših dveh.

France je stala in gledala. Ko so se otroci pripeljali naokrog, jim je velela: „Dosti! Le na tla!“

„Še, še, stric, še, še!“ so vsi kar hkrati prosili in bingljali z bosimi nogami na ojesu ter se branili na tla.

„No, mama, pa pusti še enkrat,“ je prosil France za otroke.

„Naj bo,“ je rekla Franca in srce se ji je smejalo, ko je slišala otroški krik in - hijahot - pa gledala v oje napreženega „strica“.

„Tako! Sedaj je dosti!“ je rekel France.

Otroci so pa prosili: „Še, še! Hijoho!“

„Ubogati!“ se je zresnil Matic in gledal izpod čela. „Mamo moramo vsi ubogati; še jaz, ki sem že velik.“

France je pogledal Franco, ki se mu je nasmehnila. Otroci so zlezli z ojesa.

„Torej, križ božji, kar začnimo. Ječmen, jeli?“

France je potrdila in potegnili so voz h kozolcu ter pričeli nalagati. Medtem so prišli dninarji: tri dekleta in bajtar Luka.

„Ho,“ se je čudil France, ki je visel v kozolcu za lato. „Kaj nas je! Kot toporišč! Če se poprimemo, bo drevi kozolec do malega prazen.“

Franci, ki je na vozu zvedela snopje, se je samo smejala. Ko je Matic natezal vrh okrog žrdi, da je pokalo, ga je občudovala. In ko je iztegnil roke, da ji je pomagal z visokega voza, je zardela kakor mlada deklica in naglo odšla v kuhinjo. France se je pa takisto zmedel in izpogovoril prve besede dninarjem, ko jih je razpostavljal, tako tjavdan, da ga ni nihče razumel, kaj bi rad. Ponovil je še enkrat:

„Manca, ti tukaj podajaj snope, otroci jih bodo reševali, Johana, ti boš devala v mlatilnico, saj si že pri nas večkrat, Luka, ti veži otepe in jaz bom drugo, kjer bo treba.“

Zapregli so živino. Drrr - - je zapela mlatilnica in začela požirati suho klasje.

Roke delavcev, ki so doslej stali, poslušali Franceta in se pogovarjali, so se zganile. France je hodil okrog njih, prijel in pomagal sam tamkaj, kjer je videl, da kdo komaj zmaga, zavpil z glasom, ki je premagal ropot in šum mlatilnice: „Le poženi, Ferjan!“ „Otroci, naglo snop!“ „Manca, pazi na prste!“ S poda se je kadil prah, dninarjem je teklo pot po licih, ženskam so se na lase, kolikor jih je gledalo izpod rut, nasedale tanke pleve, da so bile vse, kakor bi nenadoma osivele.

Gospodinja Jančarica je prišla pred pod in vprašala Matica:

„Kaj naj jaz?“

„Nič, Franca, ti nič,“ je hitel mimogrede Matic in zmetaval z vilami slamo.

Vse dopoldne so prenehali toliko, da so prepregli in nekaj prigriznili. Kozolec se je praznil, nihče ni znil besede, ker ni utegnil.

Ko je Franca poklicala južnat, so se vsi oddahnili. France je izpregel voli, delavci so si otepali prah in brisali znoj, ki jim je z umazanimi curki pihal lica.

„Presneto si nas gnal, Matic,“ je rekel bajtar Luka, ko so sedli okrog mize pod hrško.

„Jaz? Jaz že ne! Delo zene, delo!“ se je smejal France in pomežiknil Franci, ki je postavila skledo na mizo.

Franca ni hotela videti njegovega hudomušnega možikanja, s katerim ji je hotel dopovedati: „Vidiš, če sem jaz zraven, se takole dela.“ Potegnila je z Lukom:

„To je res, Luka. France misli, da so vsi ljudje železni, kot je sam. Preveč jih zeneš!“

Duhovni mecen kolonije

Ime prof. Andreja Pavlovca, ravnatelja škofjeloškega muzeja, na Dolenjskem ni neznano. Razstave, ki so se vrstile v Kostanjevici, Krškem, Trebnjem, Novem mestu in drugih krajih, bi bile brez njegove uvodne razlage, ki smo jo slišali na otvoritvah ali prebrali v katalogih, manj zanimive in dojemljive. S preprosto, zato pa nič manj strokovno besedo je znal kot recenzent vselej vzpostaviti umljiv dialog med razstavljenimi deli in gledalci. Z njegovo besedo v roki ali v spominu se obiskovalec na razstavi ni mogel „izgubiti“.

Vse je govorilo zanj, ko so izbrali komisarje za prve slikarske kolonije na Slovenskem — od prve v Izlakah do tradicionalnih škofjeloških. Idejo o kolonijah, ki jo je v Slovenijo prinesel Marjan Dovjak, takoj pa podprl Ive Šubic, je sprejel z obema rokama. Takoj se spoznal, da bo v koloniji možno uresničiti, kar je z neizmerno ljubeznijo gojil vse do svoje smrti pred šestnajstimi leti že njegov oče, akademski slikar France Pavlovec, od umetnostnih zgodovinarjev in kritike označen kot mojster barvno prefinjene krajine. Menil je, da bi lahko krajina spet dobila nekdanjo veljavo, delo v koloniji pa naj bi izbežalo na svetlo slikarje, ki so bili, čeprav nagljeni h krajinarstvu, malce preveč zaverovani in zaprti v ateljeje.

Rezultati prvih kolonij so prof. Pavlovca prepričali, da velja začeti nadaljevati. Ko je vzniknila želja, naj bi eno takih kolonij osnovali na Dolenjskem, je takoj privolil, da so ga izbrali za komisarja. Morda je to storil tudi zategadelj, ker se v njem pretaka kri dolenjske matere.

(Njegova mati je bila Gorčeva iz Šentjerneja.) Privolil je vsako leto in tako letos že petič preživel deset dni, kolikor traja Dolenjska slikarska kolonija, s slikarji v osrčju Dolenjske. Brez pridržka smemo reči, da je njegovo ime s to kolonijo povezano vsaj tako trdno in neolčljivo kakor dobrohotnost Novoteksa, ki Dolenjsko slikarsko kolonijo omogoča z denarnimi prispevki že od njene ustanovitve.

Ce pravimo, da je prof. Pavlovec komisar, povemo s tem vse in ničesar. Sam pravi, da se mora v tej vlogi zaplesti v toliko drobnih in večjih opravil, da se včasih ne vidi iz kože. „Skrbi in dela je ogromno, zaobseči je treba vse — od tega, kako in katere ljudi zbrati za kolonijo, do same razstave. Človek mora vnaprej vedeti, kaj bo nastalo.“ Komisarstvo mu je čedalje bolj v breme, ker mu vzame preveč časa. Za kolonijo si mora vzeti dopust in vse to uskladiti z roki. „Najbrž bi kazalo razmisliti, da bi v naslednjih kolonijah moje delo opravljala domača človeka, se pravi Novomeščani. Mimogrede bi, brez večjega napore in porate časa, uredil mnoge zadeve, zavoljo katerih moram jaz nalašč priti iz Škofje Loke.“

In kaj smemo pričakovati od letošnje kolonije? „Glede na motiviko — tema je bila „Novo mesto in njegovi prebivalci“ — in sodelujoče umetnike pričakujem razstavo, ki bo bolj umirjena, morda bi lahko rekli tudi bolj ubrana, od dosežanih.“ Prihodnje leto naj bi bil osnovni motiv za udeležence kolonije spet Novo mesto. „Dolenjska z Novim mestom je likovno zares neizčrpna.“

IVAN ZORAN

Vinograd brez listja. Kot da ne bi bilo poletje, temveč pozna jesen ali zima!

Vinko Štemberger: „Taka je ta zelenka. Za pomoto ne krivim nikogar...“

Usodni strup iz zelenkaste steklenice

Le pol litra deherbana je zadoščalo, da je bilo na Pleterski gori pri Šentjerneju požganih 56 arov lepega, mladega vinograda — Nehote tudi drag opomin tistim kmetom, ki še podcenjujejo pomen strokovnih navodil

Petek je menda res slab začetek. Tisti dan je bil petek, 27. junija, pa še pozno popoldne. S škropljenjem se je mudilo in naglica je pripomogla, da je bil vinograd Vinka Štembergerja iz Šentjerneja poskropljen z deherbanom, močnim strupom zoper plevel v žitih — in v nekaj naslednjih tednih uničen. Škoda je za 20 do 25 starih milijonov, če upoštevamo izgubljene letine.

Previdnosti ni nikoli preveč. Sem ter tja je že slišati, da je kak neuk ali površen človek, ki se je poživilgal na navodila, s herbicidom ali kakim drugim pripravkom posmodil tudi kulturno rastlino, toda primer, kakšen se je zgodil Štembergerjev, je v resnici lahko opomin vsem. Zakaj kemija ne pozna šale.

K sreči nesreče Vinko Štemberger ne jemlje za najbolj tragične stvari. Kaj pa bi mu sicer to pomagalo! Ko smo ga za trenutek zmotili pri delu v vinogradu, je takole opisal nesrečen slučaj:

„Tistega petka popoldne smo vinograd škropili že petič v tem letu. Delo je opravljal sin Vinko, vendar ne z domačo škropilnico s cevmi, s katero bi verjetno prejel opazil, da je nekaj narobe, temveč z atomizerjem, ki smo ga dobili na posodo v Pleterskih. Kot običajno je antracolu; škropivu zoper peronosporo, in cosanu, ki zatira plesen, dodal vlažilec riedel, misleč, da je v steklenici zares tisto, kar piše na njej.“

STEKLENICA JE ŽE BILA ODPRTA!

Toda v zeleni steklenici, zaprti z bakelitnim zamaškom, za katerega ni mogoče zanesljivo trditi, da še ni bil snet, je bil namesto vlažilca herbicid deherban A, pripravek za zatiranje plevela v žitu. Po pomoti nam je sosed nehote vrnil v steklenici deherban namesto vlažilca, ne da bi kdo popravil varljiv napis na steklenici. Tako se je zgodilo, da je komaj pol litra herbicida uničilo 56 arov vinograda in še več bi ga, če ne bi škropljenja prekinil mrak.“

Zalostna je podoba uničenega vinograda. Vinogradniku se mora trgati srce, četudi na zunaj tega noče pokazati. Namesto košate portugalka v sedmem letu rasti in sort za pridelovanja cvička v četrtem letu starosti, šrljijo zdaj v nebo posušeni trsi, ki čakajo le še na sek-

ro. Vinograd bo treba narediti nanovo. Dela bo prav toliko kot ob prvi

Življenje „vredno“ enega šuko vtičaka

Aleksander Mrgole iz Telč 13 ne bo več mešal malte na tastovem mešalcu. V petek, nekako med 13. in 14. uro, je obležal ob njem.

Ko smo za strokovno mnenje o vzrokih nesreče vprašali varnostnega inženirja pri Elektru v Krškem Alojza Cerjaka, ta ni mogel skrivati jeze ob tolikšnem podcenjevanju nevarnosti elektrike. „Ljudje več ne potrebujejo električarjev, zakaž vse znajo že sami“ je komentiral to nesrečo. Kar preveč pogosto skuša ramet marsikdo biti „mojster“ v svoji hiši, posebno, kadar gre za razne stroje, ki potrebujejo priključke (kable). Natikajo vse mogoče vtičnice, tako da že kar praviloma izostaja zaščita. Karličev mešalec (Sigma Brestanica) ima sicer tro-žični kabel, vendar so ga priključili kar na navadno vtičnico!

PRETRESLJIV POGREB

V ponedeljek popoldne so se na telškem pokopališču poslovili od tragično preminulega Aleksandra Mrgoleta, ki ga je minuli petek ubila električna zaradi nestrokovno priključenega mešalca. Pokojnik je bil prizadeven gasilec PGD Telče, dolgoleten strojnik in od predzadnje nedelje tudi novi društveni praproščak. Presunljivo je, da je na prosilovi ob 20-letnici društva, ob sprejemanju prapora dejal: „Le komu bo prvi služil!“

Spet pet medvedov

Na območju petih lovskih družin v ribniški občini bo v tem lovskem letu predvidoma odstreljenih 5 medvedov, 77 glav jelenjadi, 258 srnjadi, 15 divjih prašičev, 75 jerebov, 4 gamsi in 205 zajcev.

Lanski načrt odstrela je bil v glavnem izpolnjen, saj je bil odstreljen le en medved manj, medtem ko je bil načrt odstrela jelenjadi in srnjadi dosežen.

Delegati so na zadnji seji občinske skupščine za htevali večji odstrel medvedov, predvsem na območju lovske družine Ribnica. Vendar je bil kljub temu sprejet predlagani plan, ki ga je že prej osvojila komisija za lov in ribolov pa tudi vse lovske družine. Upravičene pripombe bodo upoštevali pri sprejemanju načrta odstrela za prihodnje lovsko leto.

PODRL DVA PEŠCA IN POBEGNIL

Črnomalčan Jože Žagar je v ponedeljek, 4. avgusta popoldne, peljal z osebnim avtomobilom s priklopcem od Črnomlja proti Metliki. Pri Vranovičih je dohitel pešca Jožeta in Kristino Petrovič iz Vranovičev, ki sta drug za drugim hodila ob desnem robu ceste. Žagar je oba podrl, nato pa odpeljal naprej. Miličniki so ga prijeli v Metliki. Jože Petrovič (74 let) je bil hudo poškodovan, odpeljali so ga v bolnišnico. Sumijo, da je Jože Žagar vozil pod vplivom alkohola.

Na sliki: „viniški“ plug, ki so mu organizatorji prisodili več kot 250 let. Prav gotovo je med najbolj zanimivimi razstavnimi predmeti.

obnovi, če ne še več.

„Tudi to bomo naredili, tako kot smo svoj čas obnovili pogorelo poslopje,“ pravi optimistično Vinko. „Prihodnji teden bomo začeli sekati. Ni druge pomoči. Ko so dva dni po škropljenju prišli ljudje povedat, da je z našim vinogradom nekaj narobe, da je čudno uvel, smo se mislili, da se bo dalo kaj rešiti. Vprašali smo v žalski hmeljarski inštitut inž. Kačevo. Svetovala je takojšnje močno gnojenje z dušikom, ki da bo morda kaj pomagalo. Storili smo to, toda vinograda ni bilo več mogoče rešiti. Začuda: enoletne sadike so ostale žive in jih verjetno ne bo treba zamenjati. Zanimiva izkušnja je tudi, da deherban ni čisto nič škodoval sadnemu drevju, čeprav je bilo poskropljeno z erako koncentracijo. Trta je navdse občutljiva,

zlasti zametna črnina je takoj klo-

la.“ In kako naprej? Vinko Štemberger, ki ima skupaj 9 hektarov zemlje, od tega 1,30 hektarja vinograda, povečini na terasah in sodobni vzgoji na žicah, se bo v delo zapustil nanovo. Namesto obetane bogate letine mu je usodna zmota, za katero ne krivi nikogar, prinesla nove stroške. Občinski kmetijski sklad mu je resda obljubil 1,2 milijona starih dinarjev posojila, toda to bo komaj za stroške rigoliranja. Drugo bo moral trpeti sam. Še mnogi dobre volje in optimizma bo treba, da bo spet čez nekaj let takole kot je bilo še 27. junija letos, ko je bila pogubna tekočina še v zelenkasti steklenici, na kateri je napačno pisalo: Riedel.

MARJAN LEGAN

Prelisicene zvitorepke

Brusniški šolarji izsledili lisičino — Ujetih 9 lisičk

V gozdovih okoli Brusnice imajo lisiče rade svoje brolge in pogosto se zgodi, da se s kokošjo mastijo v lisičini, namesto da bi jo imeli domači za nedeljsko kosilo. Zato živijo kokoši v stalni nevarnosti pred lisičami.

Zlasti tista, ki je imela lisičino v gozdu tik nad vasjo, je bila zvitaj; nikakor ji niso mogli do živoga in pravijo, da je odnesla kakih 30 kokoši.

Vaški otroci so sklenili, da jo bodo izsledili. Jožko Derganc, učence 5. razreda brusniške osemletke, in še nekaj njegovih prijateljev so šli po lisičji sledi, pot pa jim je kazalo tudi kurje perje. Ko so našli brolgo, so poklicali Medletovega strica. Ta

je šel po psa Lumpija in ga spustil v brolgo. In pes je privlekel ven osem mladih lisič.

„Kake tri mesece so bile stare in bi kmalu same začele hoditi na lov, pravijo brusniški otroci. Nato so brolgo razdeljali in ujeli še deveto lisičko. Stara pa jo je še pravi čas popihal.“

Hudoklinov Brane je Lumpija jemal lisičke in jih dajal nam otrokom. Mene je ena tako ugriznila, da mi je v roki ostal njen zob,“ se pohvali Jožko.

Čeprav su udomačene lisiče boljše čuvaji kot psi, tega v Brusnici ni hotel nihče preveriti. Kajti lisiči, taki ali drugačni, je kokoš vedno najljubša jed...

Kar devet mladih lisič je pes Lumpi izvel iz lisičine v gozdu nad Brusnicami. Fantje so jih navezali na vrvice kot mlade psičke in se slikali za spomin. (Foto: J. Hudoklin)

Pes streljal na lovca

Ranil ga je v roko in prsi

Nenavadna nesreča se je pripetila 6. avgusta ob 19.20 uri v Glazuti v ribniški občini, ko je pes sprožil puško in ranil lovskega čuvaja Mirka Frankoviča iz Jelenovega žleba, starega 37 let.

Mirko Frankovič in gozdarski inženir Rudi Oražem iz Dolenje vasi sta šla v sredo 6. avgusta na lov v lovišče Združenega KGP Kočevje. Na nekoga srnjaka sta streljala oba, vendar ga nista „položila na dlako“, kot pravijo

lovci, ampak le obstrelila, zato jima je ranjena žival pobegnila. Brez lovskega psa ranjenega srnjaka ne bi dobila, zato sta se odpeljala ponj v Glazuto. Lovski čuvaj Mirko Frankovič je šel iz avta po psa, na sedežu pa je pustil nabito puško. Ko je pes skočil v avto, se je puška sprožila in krogla je zadela Mirka Frankoviča v zapestje ter prsni koš. Sreča v nesreči je, da rane niso nevarne.

J. P.

Viniški sprehod skozi zgodovino

Razstava starih predmetov — teh je več kot 250 — bo odprta do 1. septembra

Kdor ljubi sprehode v zgodovino naših prednikov, se naj te dni zapelje na Vinico. V osnovni šoli sta pripravila šola in viniško prosvetno društvo izredno mikavno razstavo starih, predmetov, ki so jih pred 300 in več leti za domačo uporabo izdelali kmetje sami ali obrtniki.

In v vseh razstavljenih predmetih — teh je več kot 250 — je nekaj posebnega, nekaj, kar prisihi obiskovalca, da obstoji pred njimi in si zaželi, da bi jih imel doma za poživitev in okras sodobnega stanovanja. Težko bi ocenil kateri del razstave je zanimivejši; ali tisti v telovadnici, kjer med številnimi predmeti kraljujeta več kot 300 let star čoln in železno okorno kolo, katerega je napravil spreten belokranjski „iznajditelj“, ali prikaz lončarij. Ta je prav gotovo dokaz, da je imel belokranjski človek svoje dni veliko nadarjenosti za to obrtniško

vrst. Razstavljen lončenine se odlikujejo po trajnosti, obiskovalcu pa ne more uiti lepota oblik in okrasja z uporabnostjo. Te majhne, a mogočne posode — do nedavna so ležale zavržene po vaških hišah — za marsikatero obiskovalca predstavljajo zanimive umetniške stvaritve, narejene z estetsko tenkočutnostjo preprostega kmeta.

In kdo je razstavo pripravil? Na črnomaljski kulturni skupnosti so poudarili: ravnatelj viniške šole Anton Troha in predsednik prosvetnega društva Mirko Bartolj. Ko sem obiskal šolo, je Troha povedal: „Za raz-

stavo so najbolj zaslužni učenci. Neumorno so zbirali in prinašali predmete in nas o težjih obveščali. Na razstavi — vsak dan si jo ogleda veliko tujcev in domačinov — so vsi predmeti očističeni in zaščiteni.“

J. PEZELJ